

Mục Lục

Hình bìa: Tết Nhâm Dần 2022

- 02 Thư toà soạn
- 04 Thông báo của chùa Vạn Hạnh
- 05 Thời sự
- 08 Bình luận
- 10 Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán
- 12 Mùa xuân kể chuyện xưa (Nguyễn Ngọc Đức)
- 15 Tết xưa
- 17 Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
- 19 Tin Thế Giới
- 21 Tin Việt Nam
- 23 Truyền thông xã hội dân sự
- 24 Phạm Nhật Vượng & VinGroup
- 26 Phỏng vấn thuyền nhân
- 31 Nhà văn Doãn Quốc Sỹ (Ngô Thụy Chương)
- 33 Nhớ một vòng tay (Hà Bạch Trúc)
- 36 Cô giáo như mẹ hiền (Trần Hoàng Yến)
- 38 Truyện ngắn:
“Bức thư đến chậm bốn mươi năm” (Tô Pa)
- 43 Góc bạn trẻ (Trang Đài)
- 46 khoa học đời sống (Ks. Trần Tấn Hồng Đức)
- 48 Trang sức khỏe (Bs. Nguyễn Ý Đức)
- 50 Vui cười (sưu tầm)
- 51 Đố vui “sudoku”
- 52 Quảng cáo
- 53 Danh sách độc giả đóng tiền báo
- 54 Nhạc: Nguyễn Quyết Thắng

7h0

- Trần Hoàng Yến "Chuyện tình bốn mùa..." (7)
- Hoài Tâm Niệm "Đêm giao thừa" (16)
- Lưu Vong "Xuân tha phương" (30)
- Trang Đài "Thăm thăm" (32)
- Khởi Lê "Khi nàng xuân đến" (35)
- Trần Hoàng Yến "Anh thư nước Việt" (37)
- Lưu Vong "Lời kính tạ tội mùa xuân" (42)
- Hoài Tâm Niệm "Xuân ca" (47)

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL

Vietnam Magazine

Tijdschrift van Vietnamese

Vluchtelingen in Nederland

Website: www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Kroeten 9

4871 JT Etten-Leur Nederland

Email: info@congdonghoalan.com

Telefoon: +31 (0)6.38544847

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm: Nguyễn Hữu Phước

Chủ bút: Nguyễn Đắc Trung

Thủ Quỹ: Nguyễn Khai Trí

Kỹ thuật: Bạch mai

Phát hành: Hans Smeekens

Với sự cộng tác của

Bạch Mai, Đinh Ngọc Hiền, Đặng An, Đỗ Văn Bùi, Hoài Tâm Niệm, Vành Khuyên, Lê Quang Kế, Miên Thụy, Lãng Du, Ngô Thụy Chương, Nguyễn Đắc Trung, Trần Hữu Sơn, Nguyễn Quyết Thắng, Ông Năm Chuột, Tam Hợp, Tiểu Yến Tử, Thái Tăng An, Trúc Hà, TyNa, Trần Quốc Hiền, Nguyễn Lê Hồng Hưng, Nguyễn Hoàn Nguyên, Nguyễn Hiền, Võ Đức Tiến, Thảo De Wit, Trang Đài Nguyễn, Ý Nga, Topa, Lê Lãng Du, Trần Tấn Hồng Đức, Tuyết Lê, Hans Smeekens, Anh Quang, Trần Hoàng Yến, San Hàn.

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Thư Tòa Soạn

Kính thưa quý đồng hương,

Thời gian trôi qua thật nhanh, năm cũ đã qua và chúng ta cùng chào đón năm mới 2022 với ước mong những điều tốt nhất sẽ đến với nhân loại.

Do tình trạng dịch bệnh và những giới hạn vì phong tỏa, giãn cách... Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan đã không thể thực hiện một số công tác như tổ chức Tết và những sinh hoạt khác để đồng hương có thể gặp gỡ như chúng ta đã từng thực hiện trong các năm trước.

Tuy vậy, ban chấp hành Cộng Đồng vẫn cố gắng thực hiện những công tác có thể làm được như vẫn phát hành đều đặn tờ báo Việt Nam Nguyệt San, hoàn thiện trang nhà Cộng Đồng cũng như một số công tác khác.

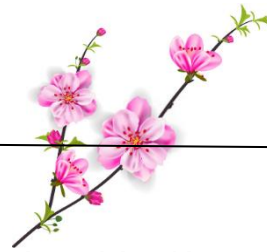
Tờ báo Việt Nam Nguyệt San của Cộng Đồng chúng ta có thể được coi là một trong những tờ báo lâu đời nhất của người Việt tại Âu Châu, phát hành từ năm 1980 dưới tên “Việt Nam Mến Yêu” khi Cộng Đồng được thành lập. Tờ báo được duy trì cho đến ngày nay là do sự đóng góp công sức của các ban chấp hành Cộng Đồng và các cộng tác viên trong và ngoài nước Hoà-Lan và đặc biệt với sự ủng hộ nhiệt tình của đồng hương. Qua tờ báo Việt Nam Nguyệt San, ban biên tập cố gắng cung cấp thông tin về sinh hoạt của các đoàn thể, những tin tức thời sự liên quan đến Hoà-Lan, Việt Nam và Thế Giới. Tờ báo cũng là diễn đàn để các văn nghệ sĩ tại Hoà-Lan và một số thân hữu tại nước ngoài có thể giới thiệu các sáng tác của mình với đồng hương. Ngoài ra, tờ báo cũng dành các trang cho Khoa Học Đời Sống, Sức Khỏe, Góc Bạn Trẻ, Vui Cười, Đố Vui,... để đồng hương với mọi lứa tuổi đều có thể đọc những đề tài mà mình thích tìm hiểu. Qua sự cộng tác của nhóm phỏng vấn thuyền nhân, chúng tôi cũng giới thiệu cùng đồng hương “những câu chuyện chưa từng được kể” của những nhân chứng sống thuyền nhân tỵ nạn, nói về lý do rời khỏi quê hương, những gian truân trên đường vượt biển tìm tự do và những nỗ lực của họ tại Hoà Lan để xây dựng cuộc sống mới.

Trang nhà Cộng Đồng www.congdonghoalan.com trở thành một thư viện nhỏ của Cộng Đồng. Những ai muốn tìm hiểu về các sinh hoạt của Cộng Đồng, lịch sử hình thành Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan, nỗ lực thành lập tượng đài thuyền nhân tại Hoà-Lan, những bài phỏng vấn thuyền nhân bằng tiếng Việt hoặc Hoà Lan cũng đều có thể tìm thấy trong trang nhà này.

Dầu định cư tại Hoà-Lan, nhưng trong tâm tư chúng ta không bao giờ có thể quên được quê hương Việt Nam thân yêu, nơi đồng bào chúng ta vẫn phải sống dưới sự cai trị hà khắc của cộng sản. Những phiên tòa xử vội gài đây với bản án nặng nề hàng chục năm tù dành cho những người nói lên tiếng nói cho Tự Do và Công Lý như Phạm Đoan Trang, Cấn Thị Thêu, Trịnh Bá Tư, Trịnh Bá Phương, Nguyễn Thị Tâm, Đỗ Nam Trung đã bị người dân và các tổ chức nhân quyền trên thế giới lên án. Việc lợi dụng nạn dịch corona để cấu kết trục lợi của nguyên một hệ thống từ

trung ương đến địa phương qua việc bán kit xét nghiệm của công ty Việt Á với giá cao gấp nhiều lần so với thị trường quốc tế vừa mới bị phanh phui đã lộ trần tội ác của cộng sản. Các Bộ Quốc Phòng (Học Viện Quân Y), Bộ Y Tế, Bộ Khoa Học-Công Nghệ, hệ thống tuyên truyền cộng sản và ngay cả tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng và Thủ tướng Phạm Minh Chính đều có trách nhiệm về việc này. Chúng lừa dối cả đất nước khi trên các báo chí và truyền thông nhà nước quảng cáo vào đầu năm 2020 là bộ kit xét nghiệm của Việt Nam được tổ chức Y Tế Thế Giới WHO công nhận và xuất cảng đến 20 quốc gia, trong khi tổ chức này hoàn toàn phủ nhận việc chứng nhận kit xét nghiệm Việt Nam đủ tiêu chuẩn. Giờ đây mọi người đều hiểu lý do người cộng sản “đi từng ngõ, gõ từng nhà” bắt người dân chột lỗ mũi xét nghiệm chủ yếu là do lợi nhuận. Chột lỗ mũi càng nhiều thì tiền rơi vào tay các quan chức càng đầy. Không thể phủ nhận việc dùng các kit xét nghiệm không đủ tiêu chuẩn quốc tế này đã dẫn đến kết quả

không chính xác, dẫn đến tập trung cách ly sai lầm và dẫn đến hàng triệu người lây bệnh và trên 30.000 người tử vong. Một tội ác ghê tởm của cộng sản mà người dân Việt sẽ không bao giờ quên được.

Trước thềm năm Nhâm Dần 2022, thay mặt ban biên tập Việt Nam Nguyệt San, kính chúc quý đồng hương và các cộng tác viên Việt Nam Nguyệt San một năm mới An Bình và Hạnh Phúc.

Chúng tôi cũng xin thông báo là tờ báo Việt Nam Nguyệt San sẽ không phát hành vào tháng 2 và 3. Quý vị muốn đóng góp bài vở cho số báo 328 tháng 4/2022 xin gửi đến e-mail: dtnguyen@quicknet.nl **hạn chót nộp bài ngày 10/4/2022.**

Nguyễn Đắc Trung
Chủ bút Việt Nam Nguyệt San

**Ban Chấp Hành Cộng Đồng &
Ban Biên Tập VNNS**

*Kính chúc quý độc giả năm mới
Nhâm Dần 2022 đạt nhiều thắng
lợi, an khang thịnh vượng !*

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU

Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan

Sumatraweg 350, 1335 JM Almere Buiten, tel. 036-5257067

Website: <http://www.vanhanhpagode.nl>

Almere, ngày 28 tháng 12 năm 2021

THÔNG BÁO

LỄ PHẬT ĐÀU XUÂN NHÂM DẦN

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật Kính thưa quý Đồng hương và quý Phật tử,

Mùa xuân lại trở về với người Việt khắp năm châu. Hàng năm vào dịp xuân về, chùa Vạn Hạnh thường tổ chức Lễ Tết Mừng Xuân để Phật tử và Đồng hương có dịp về chùa lễ Phật, nhận lộc đầu xuân và cùng chúc nhau một năm mới hạnh phúc, an lạc. Hiện nay do đại dịch Covid-19 vẫn còn là mối nguy hại đến sức khỏe của đại chúng và chính phủ Hòa Lan còn ban hành nhiều biện pháp nhằm ngăn ngừa đại dịch lan tràn, Chùa Vạn Hạnh xin thông báo năm nay chùa sẽ **không tổ chức Lễ Tết Mừng Xuân** như mọi năm.

Tuy nhiên, Tết là ngày lễ quan trọng không thể thiếu trong sinh hoạt của người Việt Nam nói chung và Phật tử nói riêng, do vậy chùa Vạn Hạnh xin thông báo sẽ **mở cửa 3 ngày** từ ngày mừng một đến ngày mừng ba Tết (**từ thứ ba 1/2/2022 đến thứ năm 3/2/2022**) để Phật tử có thể **đến chùa lễ Phật** theo quy định như sau:

- thời gian: **từ 9:00 đến 16:00 giờ** mỗi ngày;
- số người hiện diện trong chánh điện không quá 30 người;
- không tổ chức gian hàng và không mời ăn như thường lệ;
- khi vào Chùa lễ Phật, xin tuân hành các quy định sau đây của chính phủ:

- đeo khẩu trang khi vào Chùa;
- giữ khoảng cách 1,5 mét;
- rửa tay thường xuyên bằng nước và xà bông;
- che miệng và mũi trong cũi chỗ khi ho hay hắt mũi;
- không đến Chùa nếu tự cảm thấy có triệu chứng cảm, nóng lạnh, ho, khó thở, đau cổ.

Ngoài ra Hội kính mời quý Phật tử có thân nhân thờ tại chùa vân tập về chùa Vạn Hạnh tham dự buổi **Lễ cúng Chư Hương Linh được tổ chức vào ngày chủ nhật 23 tháng 1 năm 2022 tại chùa Vạn Hạnh lúc 11:00 giờ.**

Cúng Rằm tháng Giêng tổ chức ngày **chủ nhật 20/2/2022 lúc 11:00 giờ**

Hội xin kính nguyện hồng ân Tam Bảo gia hộ cho quý vị và gia quyến một mùa xuân tươi sáng, thân tâm an lạc, sở cầu như ý, đại dịch Covid-19 sớm tiêu trừ, thế giới thanh bình hạnh phúc.

Nam Mô Đương Lai Hạ Sanh Di Lặc Tôn Phật

T/m Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan,

Hòa Thượng Thích Minh Giác

Thời sự

Bộ xét nghiệm COVID-19 không đảm bảo, dân đã chết ai chịu?

RFA 22-12-2021

Tổ chức Y tế Thế giới - WHO trong thông cáo báo chí phát đi hôm 21/12/2021 cho biết, sản phẩm kit xét nghiệm PCR do công ty Việt Á sản xuất là LightPower iVASARS-CoV-2 1stRT-rPCR Kit... đã không đáp ứng được hồ sơ an toàn, công năng và/hoặc QMS theo quy định của WHO.

Bộ xét nghiệm COVID-19 của Công ty Việt Á dù trước đây chỉ nộp hồ sơ, chứ chưa được WHO chấp thuận, trong thời gian hai năm qua vẫn lưu hành khá phổ biến ở Việt Nam. Khi đó, chính Bộ Khoa học- Công nghệ của Việt Nam cũng đã cho rằng 'WHO chấp nhận bộ xét nghiệm của Công ty Việt Á'. Vào ngày 20/12 thông tin này bị gỡ khỏi trang web chính thức của bộ này, với lý do có sai sót về mặt thông tin.

Bộ test COVID-19 PCR của công ty Việt Á

Vậy nếu sản phẩm kit xét nghiệm PCR do công ty Việt Á sản xuất không an toàn, có thể đưa ra kết luận sai, gây lây nhiễm COVID-19, thậm chí bệnh nhân sau lây nhiễm có thể tử vong thì ai chịu trách nhiệm?

Nhà báo Võ Văn Tạo khi trả lời RFA hôm 22/12, nhận định:

"Rõ ràng chúng ta đều biết Bộ kit xét nghiệm đó mà sai, thì việc chẩn đoán sai theo. Ví dụ không bị mà kết luận dương tính, rồi lòi vào khu tập trung, bị lây chéo, rồi chết... nguy hiểm kinh khủng. Rồi người rõ ràng bị, nhưng cái test sai, cho kết quả âm tính, thì người ta lại lây cho gia đình và cộng đồng, nguy hiểm kinh khủng. Mà Việt Nam đã có khoảng 27 ngàn người chết vì COVID-19, thì không biết có bao nhiêu người chết oan vì test sai? Vì rõ ràng test của Việt Á gần như thống trị thị trường Việt Nam."

Trong khi trước đó, báo chí nhà nước lại luôn ca tụng Bộ kit test của Việt Á có chất lượng được cho là đạt tiêu chuẩn ngoại. Vì vậy sản phẩm của Việt Á kể từ khi được Việt Nam phê chuẩn đã được bán ra với giá cao.

Với giá bán được ghi trong thông báo Bộ Y tế Việt Nam gửi ra là 470 ngàn đồng một bộ đối với các đơn đặt mua từ 500 ngàn bộ trở xuống, so sánh với các sản phẩm khác được sản xuất trong nước, mức giá của Việt Á cao hơn hẳn. Đơn cử, giá một bộ xét nghiệm của các công ty trong nước khác là từ 179.800 đồng đến 385.000 đồng, còn hàng nhập khẩu có giá từ 280.000 đến 600.000 đồng.

Chính Bộ Y tế Việt Nam vào ngày 21/12 đã thừa nhận vụ nâng khống giá bộ xét nghiệm COVID-19 của Công ty Cổ phần Công nghệ Việt Á là rất nghiêm trọng và cần phải xử lý. Tuy nhiên, Bộ này lại không nói đến trách nhiệm của mình.

Tổng Giám đốc công ty Việt Á thời điểm ra mắt bộ xét nghiệm COVID-19 (ảnh phải) và lúc bị Bộ Công an bắt (ảnh trái). Bộ Công an/TCVN.GOV.VN

Vậy liệu trách nhiệm có phải chỉ của một mình ông chủ Việt Á - Phan Quốc Việt?

Từ Sài Gòn, Luật sư Đặng Đình Mạnh cho rằng, đừng vội phán xét ông chủ Việt Á khi đã ra tay thổi giá cắt cổ dân lành bằng giá bán sản phẩm trên trời như thế, vì đơn giản, tìm kiếm lợi nhuận cao không phải là hành vi vi phạm pháp luật. Theo Luật sư Mạnh, chỉ có thể chê trách về phương diện đạo đức xã hội mà thôi, mà đạo đức xã hội lại vốn là khái niệm khá co giãn, tùy nơi, tùy lúc và tùy người. Ông Mạnh nói tiếp:

“Thế nhưng, khi ông chủ Việt Á “lại quả”, “huê hồng” cho lãnh đạo CDC duyệt mua sản phẩm thì mới bắt đầu nảy sinh vấn đề pháp luật. Cái gọi là “lại quả”, “huê hồng” cho cán bộ nhà nước, thực chất, nó là hối lộ, là hành vi vi phạm pháp luật theo một tội danh của bộ luật hình sự. Bởi lẽ, cán bộ nhà nước rất khác với thường dân. Thường dân thì “có quyền làm những điều mà pháp luật không cấm”, nhưng cán bộ nhà nước thì “chỉ làm những điều mà pháp luật quy định” mà thôi.

Và khi này, việc thổi giá của ông chủ Việt Á mới thành chuyện lớn. Vì rủi cho ông chủ, không phải tư nhân bị mua đắt mà là ngân sách quốc gia đang phải thanh toán cho món hàng bị thổi giá. Khoản chênh lệch giá thật và giá bị thổi trở thành số tiền ngân sách bị thất thoát. Bao nhiêu tiền bị thất thoát là bấy nhiêu tội trạng được ghi nhận.”

Theo Luật sư Đặng Đình Mạnh, bên cạnh các hành vi đưa hối lộ, nhận hối lộ, những vấn đề liên quan khác của ông chủ Việt Á và “đối tác” cũng có khả năng trở thành vấn đề pháp luật, như lừa dối khách hàng, vi phạm quy chế đấu thầu, tham ô... đều ở mức độ nghiêm trọng. Ông Mạnh cho biết thêm:

“Với thông tin từ báo chí chính thống, xem ra khá nhiều cơ quan trung ương khó nói mình vô can trong vụ án. Đây cũng là phép thử cho những lời hứa về chỉnh đốn ... Chắc chắn, công chúng sẽ trông chờ những động thái pháp lý tiếp theo có bảo đảm xử lý vụ án một cách triệt để, không vùng cấm, không bỏ sót tội phạm hay không?”

Trở lại với ông chủ Việt Á, Luật sư Mạnh cho rằng, nếu có bị luật pháp trừng phạt cũng hoàn toàn chính đáng, đương nhiên, ngoại trừ hành vi thổi giá với tư nhân mà thôi. Nhưng phần thổi giá với CDC để rút tiền từ ngân sách quốc gia thì không thể thoát.

Nhà báo Võ Văn Tạo nhận định thêm:

“Cách đây vài ba năm, ông Nguyễn Phú Trọng đã đặt ra chương trình gọi là chống tham nhũng tiêu cực. Ông cho rằng nếu không ngăn cản thì sẽ sụp đổ chế độ, đảng CS mất quyền lãnh đạo... thì lần này liên quan lùm xùm bộ test COVID-19 của công ty Việt Á là một minh chứng rõ ràng. Và đặc biệt khi Bộ công an đã điều tra ra giám đốc CDC Hải Dương mua của Việt Á 151 tỷ đồng các bộ test đó và được Việt Á lại quả cho 30 tỷ... Dư luận cho là khủng khiếp, đặc biệt còn liên quan tính mạng người dân, vốn đã khốn đốn trong đại dịch.”

Theo Nhà báo Võ Văn Tạo, Bộ Y tế, Bộ KH-CN-MT, Bộ Quốc phòng... phải đình chỉ khởi tố ngay những người có liên quan. Ví dụ như xử lý hai ông Bộ trưởng Y tế và KH-CN-MT, hay bên Quốc phòng phải xử lý ông giám đốc Học viện Quân y, ông Tạo giải thích:

“Vì khi đã có tuyên bố Học viện Quân y kết hợp với Việt Á để nghiên cứu và sản xuất kit xét nghiệm này, thì rõ ràng người đứng đầu ngành y tế của các địa phương sẽ có phần nào tin cậy. Trong khi báo chí phanh phui xưởng sản xuất bé tí teo, khoảng 10m2, nhân viên thì chỉ 10 người... đồ nghề thì như mấy người pha rượu lậu... không ra gì cả mà cung cấp mấy chục triệu bộ test trên toàn quốc, doanh thu khổng lồ gần bốn ngàn tỷ đồng. Thì phải đặt dấu hỏi về anh lãnh đạo Học viện Quân y, tôi cho rằng là chuyện gian dối chưa từng có.”

Vào ngày 17/12/2021, Công an bắt giữ Tổng giám đốc công ty cổ phần công nghệ Việt Á Phan Quốc Việt, và Giám đốc Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh Hải Dương Phạm Duy Tuyến, cùng với 5 người khác vì bị cho là đã bắt tay nhau nâng khống giá để hưởng lợi từ bộ xét nghiệm COVID-19 do Việt Á sản xuất.

Công an tỉnh Nghệ An hôm 21/12 cũng đã thu thập các hồ sơ liên quan đến bốn gói thầu của Công ty Việt Á với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật (CDC) tỉnh Nghệ An.

Trước đó, Đài truyền hình Việt Nam - VTV có phát thông tin về việc bà Phan Tôn Noel Thảo, trợ lý tài chính Công ty Công nghệ Việt Á, đã khai nhận với cơ quan công an trong quá trình bán kit xét nghiệm COVID-19 có chi tiền 'hoa hồng' cho CDC Nghệ An.

Tuy nhiên, Giám đốc CDC Nghệ An Nguyễn Văn Định khi trả lời báo chí vào ngày 21/12 cho biết bản thân chưa nhận bất kỳ khoản tiền 'hoa hồng' nào từ Công ty Việt Á.

Nhà Nghiên cứu Đinh Kim Phúc khi trả lời RFA hôm 21/12 cho rằng, nếu như ban chuyên án và Đảng và nhà nước không lãnh đạo, chỉ đạo để làm sáng tỏ vấn đề công ty Việt Á, thì sẽ là mồ chôn uy tín của đảng và Nhà nước. Vì đây là một vấn đề cực kỳ nghiêm trọng chứ không phải chỉ là một cái chuyện tham nhũng, hối lộ, hàng gian hàng giả bình thường. ●

Thơ Trần Hoàng Yến

CHUYỆN TÌNH BỒN MÙA CÂY VÀ LÁ

Mùa đông đến mưa tuyết bay lát phất
Cây lặng thầm đứng nhìn hoa tuyết rơi!
Rồi thầm nhủ, lá ơi, lá ở đâu?
Có còn nhớ đến mùa thu năm trước!
Dù xa xôi nhưng cây vẫn nhớ lá
Biết giờ này lá có nhớ cây không?
Con đường xưa vẫn còn nằm im đó!
Phố lên đèn nhưng lá ở nơi mô?
Mùa thu đã đem lá đi nơi khác
Để đông về cây một bóng đìu hiu!
Cây mong sao cho Xuân mau sớm về
Để cho lá lại sum vầy với cây
Mùa Xuân đến cây vui mừng đón lá
Chim bay lượn làm tổ ấm trên cành

Cây và lá cùng trăm hoa đua nở
Người và người vui ngắm hoa, lá, cây!
Rồi hạ đến lá cùng cây sánh bước
Lá tung tăng theo nhịp gió đông đưa
Làm tiếng nhạc đưa cây vào giấc ngủ!
Mỗi trưa hè, phủ bóng mát cho cây
Mùa thu sang gió bắt se se lạnh
Gió lạnh về làm chiếc lá tàn phai
Cây thương lá, vươn mình che cho lá!
Để chiếc lá luôn ở mãi trên cành!
Rồi thời gian trôi qua hết mùa thu
Gió mưa về mang theo nhiều giông bão
Để chiếc lá phải cuốn theo chiều gió
Gió vô tình chia cách lá và cây!

T.H.Y

Bình luận

Phạm Đình Trọng - BVN

Tất cả chúng ta sắp bị bắt rồi!

- Ngày 14.12.2021 tòa án Hà Nội xử nhà báo Phạm Đoan Trang 9 năm tù.
  - Ngày 15.12.2021 tòa án Hà Nội xử hai nông dân ngoại thành Hà Nội, ông Trịnh Bá Phương 10 năm tù. Bà Nguyễn Thị Tâm 6 năm tù.
  - Ngày 16.12.2021 tòa án tỉnh Nam Định xử người thợ Đỗ Nam Trung 10 năm tù.
  - Ngày 24.12.2021 tòa án cấp cao sẽ xử phúc thẩm hai mẹ con nông dân Cấn Thị Thêu và Trịnh Bá Tư. Án sơ thẩm đã xử bà mẹ nông dân Cấn Thị Thêu 8 năm tù và con trai Trịnh Bá Tư 8 năm tù.
  - Ngày 31.12.2021 chính quyền Hà Nội sẽ dẫn giải thầy giáo Lê Trọng Hùng ra tòa xử.
- Tất cả những công dân phải nhận những án tù đàng đẵng từ sáu đến mười năm trời đều là người dân lương thiện, không hề có bất kì tội hình sự con con nào.

Không có tội với dân.

Họ chỉ nói những mong muốn, những đòi hỏi chính đáng, khẩn thiết của người dân. Tự do, dân chủ đang là khát khao của cả trăm triệu người dân Việt Nam. Nói tiếng nói chính đáng của cả xã hội đòi tự do dân chủ thì không có tội. Mảnh đất sống của người dân, tài sản thiêng liêng thấm đẫm mồ hôi và cả máu của dân bị quyền lực đồng tiền núp bóng quyền lực chính quyền cướp đoạt trắng trợn. Người dân phải phấn nộ gào thét, tập hợp đấu tranh, sẵn sàng đổ máu để bảo vệ tài sản chính đáng, bảo vệ cả lẽ phải, bảo vệ cả đạo lí xã hội thì không có tội. Pháp luật nghiêm minh phải trị tội bạo quyền, bảo vệ tài sản chính đáng của dân chứ không thể buộc tội dân.

Không có tội với nước.

Không chỉ sẵn sàng mang cả tính mạng ra bảo vệ Tổ quốc, công dân còn phải có trách nhiệm bảo vệ những giá trị của nhân phẩm con người, những giá trị của xã hội công bằng, văn minh. Những giá trị làm nên vẻ đẹp, làm nên sự giàu có đời sống văn hoá, tinh thần của đất nước cũng làm nên sức sống vững bền của dân tộc, của quốc gia. Quốc gia hưng vong, thất phu hữu trách là vậy. Nói tiếng nói trách nhiệm công dân thì không có tội.

Không có tội với pháp luật.

Người dân thực hiện quyền tự do ngôn luận được Hiến pháp bảo đảm thì không thể bị buộc tội. Hiến pháp là văn bản pháp luật cơ bản của nhà nước, là bộ luật nền móng để từ đó dựng lên những tầng lầu, xây lên những gian phòng là các bộ luật chuyên biệt của từng lĩnh vực đời sống xã hội, tạo lên tòa nhà pháp luật nghiêm minh và bền vững của đất nước.

Luật pháp của bất kỳ nước nào, của bất kỳ thể chế chính trị nào cũng phải tuân theo nguyên tắc tối cao, bất di bất dịch là: Các bộ luật chuyên biệt không được trái Hiến pháp. Bộ luật nào, điều luật nào trái Hiến pháp đều vi Hiến, đều không có giá trị pháp lý, đều phản bội ý chí nhà nước và nhân dân. Luật vi Hiến gây tổn hại, mất mát, đau khổ cho dân, gây bất ổn xã hội còn là tội ác.

Hiến pháp không những là những lời vàng danh dự, trang nghiêm của một nhà nước, một thể chế chính trị mà Hiến pháp còn là tiếng nói lịch sử khắc vào thời gian, là tiếng nói long trọng của một quốc gia với thế giới. Bằng **điều 25**, Hiến pháp 2013, Nhà nước Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam nói lời vàng danh dự với dân, nói lời long trọng với thế giới rằng: **Người dân Việt Nam có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình.**

Quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, quyền tiếp cận thông tin là: Người dân có quyền phát biểu, trao đổi, trả lời phỏng vấn truyền thông trong nước và thế giới, có quyền viết trên mạng xã hội, viết báo, viết sách, tạo ra, lưu giữ và phổ biến các văn bản, tài liệu bộc lộ tư tưởng, chính kiến về mọi vấn đề chính trị, xã hội của đất nước, của thời đại. Chỉ khi tuyên truyền lối sống đồi trụy, chỉ những tư tưởng, chính kiến kích động hận thù, bạo lực, chiến tranh mới không được phép.

Dân trao quyền lực cho chính quyền. Dân đóng thuế nuôi chính quyền và dành cho chính quyền những ưu đãi cao nhất để chính quyền phục vụ dân và lo việc nước. Dân là chủ thể đất nước và chính quyền là công bộc của dân. Với tư thế chủ thể đất nước, với quyền tự do ngôn luận, đương nhiên người dân

có quyền nhận định, đánh giá, phê phán đường lối chính sách hiện hành của nhà nước, có quyền khen chê, thậm chí chế giễu, lên án những công bộc mà người dân phiền lòng về năng lực và đạo đức. Đó là điều phổ quát ở mọi xã hội dân chủ trên thế giới. Không quyền lực nào được phép coi sự đánh giá, phê phán của những chủ thể đất nước với chính quyền là “tuyên truyền xuyên tạc đường lối chính sách, chống nhà nước, phỉ báng chính quyền, gây hoang mang trong nhân dân” để hình sự hoá quyền tự do ngôn luận của công dân.

Bộ Luật Hình sự 2015 có hai điều vi Hiến vô hiệu điều 25 Hiến pháp vu tội người dân khi người dân thực hiện quyền tự do ngôn luận là:

Điều 117. Người nào có một trong những hành vi sau đây nhằm chống Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, thì bị phạt tù từ 05 năm đến 12 năm:

- a. Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm có nội dung xuyên tạc, phỉ báng chính quyền nhân dân;
- b. Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm có nội dung bịa đặt, gây hoang mang trong nhân dân;
- c. Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm gây chiến tranh tâm lý.

Điều 331. Người nào lợi dụng các quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do tín ngưỡng, tôn giáo, tự do hội họp, lập hội và các quyền tự do dân chủ khác xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân, thì bị phạt cảnh cáo, phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 06 tháng đến 03 năm.

Điều 117 và điều 331 Bộ Luật Hình sự 2015 đã ngang nhiên vô hiệu điều 25 Hiến pháp 2013.

Nhà báo Phạm Đoan Trang, những nông dân Cấn thị Thêu, Nguyễn Thị Tâm, Trịnh Bá Phương, Trịnh Bá Tư, người thợ Đỗ Nam Trung, thầy giáo Lê Trọng Hùng và hàng trăm công dân trung thực có ý thức trách nhiệm công dân như thầy giáo Đinh Đăng Định, thầy giáo Đào Quang Thực, nhà văn Phạm Thành, nhà báo Phạm Chí Dũng, nhà báo Nguyễn Tường Thụy, kĩ sư tin học Lê Hữu Minh Tuấn, sinh viên Trần Hoàng Phúc, Kĩ sư thuỷ sản Nguyễn Ngọc Ánh... đều phải nhận những bản án tù cả chục năm trời vì điều luật vi Hiến 117 của bộ Luật hình sự 2015.

Những chữ vàng chói lọi của điều 25 Hiến pháp 2013 nghiêm trang xác nhận quyền tự do ngôn luận của người dân Việt Nam. Nhưng bộ Luật Hình sự 2015 với điều 117 và điều 331 vi Hiến đã chống lại điều 25 Hiến pháp, hình sự hoá quyền tự do ngôn luận.

Hình ảnh nhà báo Phạm Đoan Trang bị công an bắt dẫn giải đi trong đêm vắng như đêm Trung cổ, trên đường phố hun hút là hình ảnh tội ác của những điều luật vi Hiến 117 và 331 bộ Luật Hình sự năm 2015 đang khắc ghi vào thời gian, đang được khắc ghi vào lịch sử.

Hình ảnh nhà báo Phạm Đoan Trang hai tay bị còng vẫn phải cầm cây bút viết trong đồn công an là hình ảnh nhức nhối của quyền tự do ngôn luận bị còng bởi điều luật vi Hiến 117 và 331 trong bộ Luật Hình sự năm 2015.

Tự do ngôn luận với con người như không khí với sự sống. Sự sống không thể thiếu không khí. Con người không thể thiếu quyền tự do ngôn luận. Điều 117 và điều 331 vi Hiến trong bộ Luật Hình sự 2015, hình sự hoá quyền tự do ngôn luận đã biến cả trăm triệu dân Việt Nam đều trở thành người có tội, đều là những người tù dự bị, có thể bị bắt bất cứ lúc nào.

Điều 117 và điều 331 vi Hiến trong bộ Luật Hình sự 2015 đã biến quyền tự do ngôn luận không thể thiếu của con người thành bóng trắng ảo ảnh xa lắc trên trời cao và người dân Việt Nam chỉ là bầy chó đói hóng bóng trắng tự do ngôn luận vờ vợi trên cao xanh như nhà thơ Hoàng Nhuận Cầm với tâm hồn nhạy cảm nghệ sĩ đã thảng thốt kêu lên:

*Tất cả chúng ta đều bị theo dõi
Tất cả chúng ta sắp bị bắt rồi
Tất cả chúng ta như bầy chó đói
Ngửa mặt lên trời hóng bóng trắng rơi!*

Những ngày đen tối của tháng mười hai, 2021, dồn dập những phiên Toà vi Hiến tuyên án tù Quyền Tự do Ngôn luận.

P.Đ.T. - Tác giả gửi BVN

Ý NGHĨA CỦA NGÀY TẾT NGUYÊN ĐÁN

Tết Nguyên đán là dịp lễ truyền thống quan trọng và ý nghĩa nhất trong cả năm đối với người Việt Nam. Đây là điểm giao giữa năm cũ và năm mới, giữa một chu kỳ vận hành của đất trời, vạn vật cỏ cây. Đây là khoảng thời gian được xem là vui nhất, nhộn nhịp nhất, ấm áp nhất. Vậy ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán cụ thể là gì? Cùng tìm hiểu ngay qua bài viết dưới đây!

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày sum họp, đoàn viên

Tết Nguyên Đán là một dịp nghỉ lễ dài nhất trong năm. Mọi người tạm gác công việc chính để dành thời gian về quê thăm gia đình, cùng sum họp, đoàn viên bên nhau sau một năm dài xa cách. Về quê để được khấn vái trước bàn thờ tổ tiên, thăm lại nhà, ngôi mộ, giếng nước, sân nhà,... được sống lại với những kỷ niệm đầy ấp yêu thương bên gia đình và người thân. Về quê để được cùng quây quần bên nồi bánh chưng đêm 30 Tết, cùng nhau ngồi bên mâm cơm ngày Tết ấm cúng.

Đó thực sự là những thời gian **ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán** và ấm áp riêng của mỗi người mà chỉ cảm nhận được vào dịp Tết mà thôi.

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày giao hòa giữa trời đất, con người với thần linh

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán còn vô cùng nhân văn và sâu sắc, được xem là một ngày tốt đẹp, là thời điểm giao hòa giữa trời đất, con người với thần linh. Do đó, nhiều người tin tưởng rằng những ý nghĩ, những mong ước, hành động của mình sẽ được các vị thần linh nghe thấy, thấu hiểu và ban cho phước lành. Theo tín ngưỡng dân gian bắt nguồn từ quan niệm “Ơn trời mưa nắng phải thì”, người nông dân còn

cho đây là dịp để tưởng nhớ đến các vị thần linh có liên quan đến sự được, mất của mùa màng như thần Đất, thần Mưa, thần Sấm, thần Nước, thần Mặt trời...

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày hướng về cội nguồn

Trước khi Tết đến, vào những ngày cuối năm, mọi nhà có tập tục tảo mộ là để tưởng nhớ đến những người đã mất tạo nên một ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán rất hay là ngày hướng về cội nguồn. Đêm giao thừa, nhà nhà đều thắp hương trên bàn thờ của ông bà tổ tiên thể hiện sự biết ơn, hướng về nguồn cội của thế hệ đi sau dành cho thế hệ đi trước. Trong những ngày Tết, trên bàn thờ ông bà, tổ tiên luôn có mâm ngũ quả, bánh mứt, mâm xôi, đĩa thịt nói lên được lòng kính yêu, hiếu đạo vốn có của người Việt ta.

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày rước tài lộc

Ngày Tết Nguyên Đán được nhiều người quan niệm là ngày ông Thần Tài gõ cửa từng nhà để ban tiền tài, sự thịnh vượng, sung túc. Đây là dịp để mọi người tranh thủ mở rộng cửa rước tài lộc vào nhà, rước những điều may mắn, tốt đẹp, giàu có nhất từ ông Thần Tài. Nhiều gia đình thường mở cửa suốt ngày để chào đón niềm vui, sự phấn khởi cùng những hy vọng về tiền tài của cải đầy ắp và dần tạo nên một ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán nữa trong văn hóa của người Việt.

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán -Là ngày khởi nghiệp cho năm mới

Ngày Tết đánh dấu sự khởi đầu cho cả một năm dài với những cơ hội, thử thách và sự vận hành mới. Nhiều người thường đi xem giờ tốt, ngày lành, tháng tốt để khởi nghiệp, khai trương cho công việc trong năm mới với hy vọng may mắn, thuận lợi, thành công hơn năm cũ. Vì vậy, ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán không kém phần quan trọng đó là sự khởi đầu của công việc trong năm mới.

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày may mắn

Nhiều người cho rằng những ngày đầu năm thường là những ngày may mắn, tốt đẹp. Sự may mắn ấy hòa quyện trên những cánh hoa mai, hoa đào, trên những chiếc lá non xanh, trên những mâm ngũ quả. Nhiều người thường ngắt một vài cành hoa tươi mang về với quan niệm hái lộc hy vọng thu thập được sự may mắn, tươi mới của mùa xuân.

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày của sự đổi mới, lạc quan và hy vọng.

Người Việt Nam ta tin rằng ngày Tết Nguyên Đán khởi đầu cho một năm mới, là ngày của sự đổi mới với những niềm tin mới, tạm biệt những quá khứ của năm cũ. Vì vậy, mọi người thường tân trang lại nhà cửa cho thật sạch đẹp, ngăn nắp, mới mẻ để chào đón cái mới của năm mới. Những gì không may mắn, không thuận lợi của năm cũ sẽ được xua đi để đón nhận những điều lạc quan, đầy hy vọng, đầy đẹp tươi trong năm mới đến.

Ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán – Là ngày để yêu thương, hòa thuận

Ngày Tết Nguyên Đán là cơ hội để mọi người thể hiện sự yêu thương, quan tâm, gửi đến nhau những lời chúc chân thành, tốt đẹp nhất. Hiển nhiên, vào những ngày này, người lớn nên hạn chế la rầy trẻ em, hạn chế cãi vã nhau để tạo nên một không gian thuận hòa, gần gũi, nồng ấm trọn vẹn nhất. Những hiềm khích, mâu thuẫn nên tạm gác lại để thay bằng những lời thân thương, ấm lòng nhau nhằm tạo cho nhau sự thiện cảm, chan hòa cho

cả một năm mới đến tạo nên một ý nghĩa của ngày Tết Nguyên Đán vô cùng sâu sắc.

Như vậy, ngày Tết cổ truyền luôn luôn mang ý nghĩa vô cùng nhân văn và sâu sắc trong mỗi người Việt Nam chúng ta. Trong năm, ngày Tết luôn là ngày được mọi người háo hức, mong chờ, từ người lớn tuổi, những người đi làm đến những đứa trẻ. Nhưng ngày nay, có nhiều người cho rằng Tết không còn “đậm” như xưa nữa có thực sự đúng không? Hãy chờ đón Tết, để trao cho Tết tất cả những hi vọng và niềm vui của một năm dài. đón một năm mới an lành, dành những điều tốt đẹp nhất cho gia đình.

MÙA XUÂN KỂ CHUYỆN XƯA :

Nguyễn Ngọc Đức

NHỮNG CHUYẾN VƯỢT BIÊN ĐỂ TRỞ VỀ

Năm hết, Tết đến, tôi bồi hồi nhớ chuyện đã qua. 2 tháng 9 năm 2017, tôi công tác tại Campuchia cùng một số anh em. An ninh Việt Nam đã phục kích tạt axit chúng tôi. Một hình thức khủng bố hèn hạ mà tôi không hề ngờ trước. Tôi là đích nhắm nên đã lãnh gần như trọn vẹn. Anh em khác bị không đáng kể và đó là điều may, vì những anh em này không có quốc tịch nước ngoài như tôi, nếu bị nặng, thì sẽ nguy hiểm vô cùng. Hơn 2 năm chữa trị, tôi đã có thể đi lại, nhưng nhiều vấn đề sức khỏe vẫn phải giải quyết.

Có bạn thương hỏi sao qua đó làm chi để bị như vậy? Tôi nói tôi đang đi theo con đường lý tưởng mà tôi đã chọn.

* * *

Tôi đến Pháp năm 1978, sau một chuyến vượt biển tìm tự do. Tôi đi học, ra trường vào làm cho một hãng điện toán lớn nhất nước Pháp lúc đó. Lấy vợ, sinh con, việc làm và đời sống tương đối ổn định.

Nhưng, như nhiều sinh viên Việt Nam khác, tôi vẫn muốn đóng góp để đất nước thay đổi. Tôi tham gia hoạt động trong giới sinh viên, đi làm thiện nguyện giúp người ty nạn, biểu tình đòi nhân quyền tại Việt Nam, tranh đấu cho những người bị cầm tù như giáo sư Đoàn Viết Hoạt, bác sĩ Nguyễn Đan Quế,...

Đầu thập niên 80, sự kiện anh Trần Văn Bá, rồi đến các ông Võ Đại Tôn, Hoàng Cơ Minh làm bùng lên trong chúng tôi ngọn đuốc yêu nước chói sáng. Bạn bè tôi, người thì đi theo tổ chức của anh Bá, người ủng hộ ông Võ Đại Tôn. Một không khí phấn chấn khó tả bao trùm sinh hoạt của anh em sinh viên Việt Nam tại Paris thời đó.

Riêng tôi và vài người bạn khác đã chọn tổ chức ông Hoàng Cơ Minh. Hai người đàn anh dẫn dắt tôi

Với Đức Cha Hoàng Đức Oanh
Tại Sài Gòn

lúc đó là anh Trần Đức Tường và anh Nguyễn Ngọc Danh. Đây cũng là những người, có vợ anh Tường và vợ anh Danh, làm chứng đám cưới vợ chồng tôi. Nhờ phúc của các anh chị, gia đình tôi sống hạnh phúc cho đến ngày nay.

Tham gia vào Việt Tân được một thời gian, tôi quyết định bỏ việc làm tại hãng Bull để dành trọn thời gian đóng góp cho tổ chức. Đây là quyết định mà nhiều bạn bè cực lực ngăn cản. Điều may mắn là tôi được sự ủng hộ hay đúng hơn là không ngăn cản của vợ tôi. Thế là tôi "thoát ly" nói theo cách lãng mạn của các nhà cách mạng thời chống Pháp.

Sau biến cố Nam Lào 1987, tổ chức chúng tôi bị thiệt hại nặng nề. Nhiều lãnh vực, một số địa bàn phải xây dựng lại từ đầu. Tôi được giao trách nhiệm gầy dựng lại các con đường giao liên ra vào Việt Nam, xây dựng một số hạ tầng cơ sở ở các nước Đông Nam Á và Việt Nam.

Với trách nhiệm này, tôi phải tìm cách ra vào Việt Nam, tới lui các nước chung quanh, móc nối lại những anh em cũ, vận động sự hợp tác, liên kết với những người cũng lý tưởng. Tôi lặng xuống một thời gian, hy vọng an ninh Việt Nam bớt chú ý, để có thể về bằng con đường chính thức. Nhưng vô phương. Sau nhiều lần thử, tôi biết là tôi không thể về bằng con đường này.

Trước đây, tôi là người vượt biển trái phép tìm tự do. Cả triệu người Việt Nam khác cũng như tôi, vì khát vọng tự do đã vượt biên, vượt biển, làm nên làn sóng boat people chấn động lương tâm nhân loại. Vậy tại sao tôi không thể vượt biên, vượt biển trở về Việt Nam để tranh đấu cho khát vọng tự do của

Ông Nguyễn Ngọc Đức

dân tộc tôi ? Đó là sự chọn lựa của tôi trong những năm qua, để có mặt trên đất nước những khi cần thiết.

Cái gì đầu tiên bao giờ cũng là kỷ niệm khó quên. Chuyến vượt biên trở về đầu tiên đã ghi đậm trong ký ức của tôi. Tôi trở về quê hương vào buổi bình minh, trên một con đê làng. Hình ảnh mà tôi đã mất từ lâu nay, bỗng được thấy lại trong bồi hồi, xao xuyến. Đó là hình ảnh các nữ sinh mặc áo dài trắng nối đuôi nhau đạp xe đến trường, trong ánh mặt trời mới lên, chiếu xuyên qua các tầng dừa, nhảy múa trên các tà áo trắng. Đây là hình ảnh mà tôi mong sẽ luôn hiện hữu trên quê hương ta.

Chuyến đi đầu tiên hoàn tất tốt đẹp. Từ đó, tôi vượt biên về nước nhiều lần. Mỗi chuyến đi là một thử thách để vượt qua những rủi ro. Nhưng mỗi chuyến đi cũng là cơ hội tôi được bơm thêm "xăng dầu" để ngọn lửa của niềm tin lúc nào cũng bùng sáng trong tôi. Không bùng sáng niềm tin sao được khi mình được gặp anh em, được gặp những người cùng lý tưởng, cùng tầng số. Mỗi cuộc gặp gỡ là một kỷ niệm in sâu trong ký ức.

Như lần đầu gặp Đài, ngay tại nơi anh bị quản chế. Mặc dù rủi ro bị bắt lúc nào cũng có, nhưng hai anh em hàn huyên không còn nhớ thời gian, khi chia tay thì đã quá giờ dự định. Như lần gặp một người bạn khác mà tôi chưa tiện nêu tên, trong một nhà thờ, vào buổi lễ chiều. Bạn đưa tôi leo lên sát nóc nhà thờ, ngồi trên những cột kèo nói chuyện. Bên dưới tiếng kinh cầu, tiếng thánh ca vang vang. Hai anh em ngồi đó nói chuyện mãi mê, đến khi chợt tỉnh, chung quanh hoàn toàn im lặng, không tiếng người, không cầu kinh, không nhạc. Nhìn đồng hồ thì đã 23 giờ đêm.

Như lần gặp gỡ nhà giáo Phạm Toàn tại Hà Nội. Ông ôm tôi rơm rớm nước mắt. Vì ông không nghĩ rằng tôi có thể có mặt ngay tại lòng thủ đô Hà Nội, cùng với ông ngồi uống cà phê Thủy Tạ. Tôi kính nhà giáo Phạm Toàn như thầy tôi, mặc dù ông không dạy tôi một giờ nào. Nhưng tôi đã học rất nhiều ở ông, đặc biệt là lập trường không phân biệt "Nam Bắc, trong ngoài hay Việt Tân, Việt Tiết gì hết", miễn là đang làm lợi cho phong trào dân chủ là ông chơi. Thầy Toàn và tôi đã kết bạn vong niên, nhưng tiếc rằng thầy đã ra đi vĩnh viễn.

Như những lần gặp gỡ thầy Thiện Minh, Cha Phan Văn Lợi và những người mà tôi luôn tôn kính, ngưỡng mộ. Không bùng sáng niềm tin không được, khi họ đã cho tôi sức nóng niềm tin của họ, niềm tin về một đất nước thật sự tự do, dân chủ và thái hòa.

Với LM Phan Văn Lợi
Tại Huế

Như chuyến đi ra đảo Lý Sơn để thăm và tặng quà cho những gia đình ngư phủ nạn nhân của Trung Quốc ở Hoàng Sa. Như cuộc kỳ ngộ với người nhạc sĩ đường phố Tạ Trí Hải bên bờ hồ Hoàn Kiếm và sau đó cả hai đã cùng hợp ca "Nỗi lòng người đi" và "Áo lụa Hà Đông", giữa lòng Hà Nội về đêm. Tất cả đều là những kỷ niệm mà tôi luôn trân quý, gìn giữ.

Tôi đi như vậy hơn 10 năm. Nhiều lần tưởng đã bị an ninh bắt. Nhưng tôi vẫn thoát trong đường tơ, kẽ tóc. Vừa là may mắn, vừa là nhờ những người thương quý tôi, đã giúp tôi thoát hiểm, bất chấp hậu quả sau đó có thể xảy ra cho họ.

Với LS Nguyễn Văn Đài
Tại Hà Nội

Với nhà giáo Phạm Toàn,
Giáo sư Nguyễn Huệ Chi
tại Hà Nội

Tôi vẫn nhớ người cô của tôi đã qua đời. Sau khi rời Việt Nam, tôi không hề liên lạc, vì sợ liên lụy đến cô. Nhưng trong một chuyến công tác bị bại lộ, an ninh giăng lưới khắp nơi để bắt. Tôi không còn nơi

Với Thượng Toạ Thích Thiện Minh
Tại Sài Gòn

an toàn nào. Tôi chợt nhớ đến cô. Hôm đó trời mưa rất lớn. Cô đội mưa ra đầu ngõ đón tôi. Vào nhà, cô không hỏi gì, mà chỉ bảo tôi lên lầu, vào căn phòng thờ của cô. Trên bàn thờ, là hình những người thân nhất của tôi đã qua đời. Cô nói "*con thấp nhang cầu nguyện tổ tiên phù hộ cho con đi*". Cô và tôi cùng cầu nguyện trước bàn thờ. Bên ngoài mưa lớn, nhưng tôi không còn nghe gì, ngoài tiếng thì thầm của cô cầu nguyện ông bà, đặc biệt là chị cả của tôi, "*có linh thiêng xin phù hộ cho thằng Đức tai qua, nạn khỏi*". Mắt tôi cay cay và trong tiếng rào rào của những hạt mưa rơi, tôi nghe như có tiếng vỗ về, an ủi của những người thân đã khuất.

Tôi vẫn nhớ một nữ tu. Bà đã đón tôi về nơi bà và đồng đạo sinh hoạt, dù chưa biết tôi là ai, chỉ biết đây

là người đang bị công an truy bắt và cần được giúp đỡ. Tại đó, tất cả đã ngồi xuống cầu nguyện cho tôi. Trong thinh lặng, chỉ có tiếng lâm râm nguyện cầu. Tôi cảm được sự màu nhiệm của đấng thiêng liêng, cảm được hơi ấm của tình người và lấy lại sự tự tin, sau mấy ngày bị công an truy bắt. Tôi vẫn nhớ chuyến đi xuyên đêm để vượt biên trở ra. Tối hôm đó trời tốt, nhưng rất tối. Người nữ tu đưa tôi đến bờ sông, một con thuyền nhỏ đang chờ sẵn. Chúng tôi chia tay nhau trong tiếng rì rào của gió nước. Người nữ tu đứng trên bờ nhìn theo tôi vượt biên trở về nơi ánh sáng, trong khi bóng bà mờ dần trong đêm. Ngày xuân bồi hồi nhớ chuyện xưa, tôi thấy mình đã nhận được rất nhiều ân sủng của Thượng Đế trong cuộc đời này.

Với nghệ sĩ Tạ Trí Hải
tại Hà Nội

Ân sủng đến từ những chiến hữu cật ruột của tôi, ở trong cũng như ngoài nước, đang được tự do hay đang bị giam cầm, vẫn tiếp tục giúp tôi hâm nóng ý chí đấu tranh bằng "*tình chiến hữu*" thiêng liêng mà chỉ có chúng tôi, những anh em trong Việt Tân, mới cảm nhận được.

Ân sủng đến từ vợ và các con của tôi, từ những người ruột thịt và họ hàng thân thích, dù còn sống hay đã mất, luôn luôn ủng hộ, bảo bọc và phù hộ tôi trong "*những ngày đi hoang*" vì lý tưởng của mình.

Ân sủng đến từ những người Việt Nam ở đó đây, mà trên con đường tranh đấu tình cờ tôi quen biết, hay do cảnh ngộ đưa đẩy mà quen nhau. Như anh B, em H, em Q,... những người đã cùng chia với tôi nhiều hoạn

Thăm Mẹ tù nhân lương tâm
Đặng Xuân Diệu tại Nghệ An

nạn. Như người nữ tu bên bờ sông. Như vị mục sư cả đời đấu tranh cho công lý đã tự tay làm một con gà mồi, rồi ngồi lại rai tâm sự với tôi về chuyện mình, chuyện ta.

Những ân sủng này, tôi giữ mãi trong lòng. Vì đó là gia tài quý giá nhất mà tôi có được, đang giúp cho tôi ngày một giàu niềm tin hơn, trong cuộc chiến đấu vượt qua chính mình để tiếp tục hữu ích cho quê hương.

Ngày xuân, xin được gửi hai chữ "**TẠ ƠN**" đến tất cả những người mà tôi đã nhận được ân sủng trong cuộc đời này.

Mừng Xuân Canh Tý. Mừng chị tôi đi thêm một vòng 12 con giáp. Chúc chị luôn vui khỏe, sống đời với con cháu. ●

Tết xưa

“Trích từ tạp chí Tuổi Hoa số 232 (phát hành ngày 1-3-1975”.

Tết lại đến rồi. Miền duyên hải này không có cái lạnh hắt hiu để em được mặc áo nhung đồ dày cộm như ngày nào ngoài Hà Nội đã quá xa xưa. Nơi đây gió biển chỉ thổi mát hơn thường lệ, và không khí mùa xuân cũng nhộn nhịp hẳn lên.

Buổi chiều đi học về, em sà đến bên mẹ. Mẹ cắm cúi ngồi khâu, mái tóc vẫn trần thoáng long lanh vài sợi bạc.

– Mẹ, năm nay mẹ có mua xăng đan mới cho con không ?

– Để xem đã, con ạ !

Để xem đã ! Em muốn òa lên khóc. Áo dài cũng để xem đã, dép cũng để xem đã, Tết đến nơi rồi mẹ có biết không ? Em lặng lẽ bỏ vào nhà, mẹ ngược nhìn theo không nói.

Qua khung cửa sổ em nhìn dãi bên ngoài. Khung trời dần sẫm lại, tối rồi. Quay nhìn ra cửa hàng mẹ và chị Liên vẫn cắm cúi ngồi khâu. Hàng Tết mà ! Một cái áo dài may có khi gần hai trăm bạc, mà đôi xăng đan của em đâu có tới hai trăm ? Mẹ tiếc với em ư ? Còn áo dài, mẹ may cho người ta không biết bao nhiêu mà một manh áo mới đến giờ em chưa có ! Ấy là một năm chỉ có Tết một lần.

Em đâu đòi hỏi gì nhiều ? Em chỉ muốn có áo dài mặc trong buổi thi văn nghệ, với lại chẳng lẽ mà kéo luôn đôi dép cao su lệt xệt cho bao nhiêu người ngắm nghía ? Em tủi thân, em muốn khóc quá chừng. Em khóc đây này, em không có nhịn nữa đâu. Vùi đầu vào gối em mặc cho nước mắt chảy ra ướt đầm, bao tủi hờn ảm ức theo với nước mắt cũng vơi dần. Em mệt mỏi thiếp luôn vào giấc ngủ, quên bữa cơm tối chưa ăn.

Hôm nay là buổi thi văn nghệ. Lớp Nhất B của em thôi khởi nói, mục nào cũng hấp dẫn ghê hồn. Nhỏ Trưng Vương bày ra màn múa mọi. Có khi em ngấm nghĩ thấy tức cười, con nhỏ đen gần như mọi con, tóc uốn xoắn tít thả xuống hai vai mà múa mọi thì thật là hết xẩy. Tuy thế cái miệng nó cười sao mà dễ thương chi lạ.

Em giữ vai trò quan trọng là hát cho tụi nó múa. Ngoạc mồm gân cổ ra mà hát đến gần như khan cả tiếng. Mười hai đứa xoa lọ nôi trên mặt mũi tay chân đen kịt, lá dứa tước nhỏ quán quanh người mỗi lần ngoáy theo điệu vũ là kêu xào xạc, trên mình mặc áo cánh có dán trăng sao xanh đỏ.

“Đáy nhìn, xính phình, lâm vôn...”

Chúng nó nhịp nhàng lên xuống, tay chân dẻo như keo. Tiếng hát em càng lạnh lốt cất lên. Lẽ ra em đã thi hát rồi cơ, em mà hát là giải đơn ca nắm chắc về phần lớp em. Nhưng em không có áo, tại mẹ cả đó.

Mục cuối cùng là vở kịch “Gia đình Táo”, em là đạo diễn đấy nhé. Tên Mỹ đóng vai bà vợ dữ như cọp cái. Má hồng, môi son, áo dài đỏ mượn của chị Nga, đi đôi guốc cao gót cồm cộp. Nó bước vào “nhà” ngồi tréo ngoáy trên ghế, thờ ra một hơi dài rồi đồng dục :

– Nhà cửa gì vắng ngắt thế này ? Thày nó đâu ?

Em khúm núm chạy ra run như cây sậy. Cái quần tây mượn của anh Chát vừa bị móc rách một mảnh đằng sau làm cho khán giả cười rộ. Hai bên cánh gà, Táo bà Táo ông thập thò cũng đưa bộ mặt nhăn nhó cười em. Em đóng vai anh chồng sợ vợ tuyệt trần đời.

Kết quả, giải thưởng vũ và kịch đều lọt vào tay lớp Nhất B. Cô Nhung cười tươi như hoa giơ cao hai túi kẹo to tướng khiến cả lớp hò reo muốn vỡ cả sân trường. Em mang niềm vui sướng hãnh diện ấy về đến tận nhà. Mẹ em kia, vẫn đang gò lưng sau cái máy may cắm cúi đập.

– Mẹ, tụi con giạt giải thưởng văn nghệ rồi này !

Mẹ ngược lên cười :

– Giải nhỉ ! Thôi con vào rửa mặt ăn cơm.

Suốt bữa cơm em ba hoa kể chuyện, mấy ông con trai cũng tranh nhau nói ồn ào, riêng mẹ có vẻ trầm ngâm nghĩ ngợi.

Trưa ngày 29 Tết, mẹ gọi em :

– Con thay áo, để chị Liên dẫn ra chợ mua guốc mới !

Sao lại guốc ? À, phải rồi năm nay em lớn đi guốc cao gót cho oai. Em hớn hờ nắm tay chị Liên, len lỏi đi tìm hàng guốc. “Đôi guốc xanh này chị ơi, em thích cái màu này đó”. Chị Liên chiều lòng mặc cả, những bốn mươi lăm đồng. Dễ sợ chưa ? Em đi xi nê tón có 7 đồng một vé, mà thôi kệ, em chỉ thích đôi guốc này thôi.

Trên đường về em say sưa ôm siết đôi guốc mới vào người, sờ gỗ như còn phảng phất thơm mùi nhựa. Màu xanh bạc óng ả sơn theo gót guốc lượn vòng duyên dáng, em sung sướng quá vậy thôi.

Đến nhà, mẹ ngạc nhiên nhìn đôi guốc gót cao :

– Bao nhiêu hở con ?

– Dạ... bốn mươi lăm đồng.

Mẹ hơi sững sờ người rồi nhẹ thở dài cúi xuống, luôn tiếp tà áo màu xanh. Cái áo be bé xinh xinh, màu thiên thanh mát dịu cảm nhẹ như mây trời. Một thoáng sững sốt vui mừng đến với em thật nhanh nhưng em vẫn sờ sờ không dám tin là thật. Em hơi ngập ngừng :

– Mẹ...

– Gì con ?

Mẹ ngược nhìn em, mỉm cười nói tiếp :

– Áo con đó, mẹ may đến chiều là xong. Con vẫn thích màu xanh phải không ?

Em muốn khóc. Em lại muốn khóc quá chừng !

Trích từ tạp chí Tuổi Hoa số 232 (phát hành ngày 1-3-1975)

Thơ Hoài Tâm Niệm

Đêm Giao Thừa

*Giao thừa nghe tiếng pháo vang xa
Bên đường rực sáng phố đèn hoa
Thả hồn yên ả lòng rộn rã
Mong ước bình an đến mọi nhà
Hòa ái lên màu thêm ý sống
Thong dong thi vị cảnh Ta Bà
Nhà nhà xây lầu cung gác Phượng
Giao thừa nghênh đón khúc Xuân Ca*

2022 HTN

Tin sinh hoạt cộng Đồng

- GLOBAL MAGNITSKY REPORT No. 01 ON

MAGNITSKY REPORT No. 01

On

**The Illegal Assets & Human Rights Violation Of
Viettel Global JSC Against The Myanmar
Rohingya People And the Dong Tam People
From 2017 Until Today In MYANMAR And
VIETNAM**

With References To

**THE GLOBAL MAGNITSKY ACTS OF AUSTRALIA, CANADA,
ESTONIA, EU, LATVIA, LITHUANIA, USA & THE UK; The United
Nations Guiding Principles on Business and Human Rights; The United
Nations Convention against Corruption (UNCAC); The U.S. Foreign Corrupt
Practices Act – FCPA; The U.K. Bribery Act; International Law of Torts;
Common law and Civil law of Vietnam and Myanmar.**

*****

We aim to advance human rights in business and eradicate abuse

31 MARCH 2021

Như chúng tôi đã thông báo trong số báo trước, một phái đoàn gồm đại diện Cộng Đồng, đảng Việt Tân và Luật Sư Nguyễn Văn Đài đã có một cuộc hẹn với Bộ Ngoại Giao vào tháng 12 năm 2021 để trình bày về tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam, nhưng cuộc hẹn này đã phải đình chỉ do tình trạng dịch bệnh càng ngày càng gia tăng và chính phủ Hoà-Lan ban bố tình trạng lock down. Tuy cuộc họp mặt không được tiến hành, Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan đã gửi thỉnh nguyện thư kèm theo hồ sơ nhân quyền đến chính phủ Hoà-Lan. Ngoài những vi phạm nhân quyền liên quan đến tôn giáo và đàn áp những người bất đồng chính kiến, đặc biệt, trong hồ sơ nhân quyền dài 77 trang do 13 tổ chức người Việt cùng phối hợp thực hiện, trong đó có Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan đã nêu lên chi tiết trường hợp cưỡng chiếm đất tại xã Đồng Tâm. Được biết đảng Việt Tân cũng gửi một hồ sơ liên quan đến việc vi phạm nhân quyền của hai viên chức cộng sản là bộ trưởng công an Tô Lâm và chánh án toà án nhân dân tối cao Nguyễn Hoà Bình đến Bộ Ngoại Giao Hoà-Lan với đề nghị trừng phạt các viên chức này theo luật Magnitsky mà Hoa Kỳ, Canada, Anh, Liên Hiệp Âu Châu, Estonia, Latvia, Lithuania đang áp dụng đối với những cá nhân vi phạm nhân quyền trầm trọng với đầy đủ bằng chứng. Cộng Đồng Người

Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan trong nhiều năm qua đã luôn tích cực phối hợp với các đoàn thể tại hải ngoại tranh đấu cho nhân quyền tại Việt Nam.

- Công trình xây Cổng Tam Quan chùa Vạn Hạnh

Không quản ngại thời tiết giá lạnh của mùa đông Hòa Lan, mỗi cuối tuần các Phật tử thiện nguyện vẫn trở về chùa Vạn Hạnh để tiếp tục công trình xây dựng Cổng Tam Quan.

Cho đến nay anh em thiện nguyện đã lợp xong tầng mái trên cùng. Trong thời gian tới hai tầng mái ngang bên dưới sẽ được các anh em lợp tiếp. Không còn bao lâu nữa, công trình xây Cổng Tam Quan với kiến trúc truyền thống Việt Nam sẽ hoàn thành và tạo nên một cảnh chùa đầy cảnh sắc quê hương.
(Quảng Phúc)

Tin Thế Giới

Omicron khiến hoạt động đón mừng năm mới kém tưng bừng

Reuters 01/01/2022

Pháo hoa mừng năm mới bùng sáng bên trên Cảng Sydney ở Sydney, Úc, ngày 1 tháng 1, 2022.

Biến thể Omicron của virus corona đã khiến các hoạt động đón mừng năm mới kém tưng bừng khắp thế giới, với việc Paris hủy bỏ bắn pháo hoa, London chuyển sang bắn trên truyền hình và Thành phố New York hạn chế số người tụ tập ở Quảng trường Times.

Quả cầu pha lê trứ danh được thả xuống vào lúc đêm ngược tới nửa đêm ở Quảng trường Times, nhưng chỉ có 15.000 khán giả được phép vào khu vực xem chính thức thay vì 58.000 như thông thường.

Một năm trước, vaccine mới ra đã mang lại hi vọng đại dịch COVID-19 có thể được kiểm soát vào đầu năm 2022. Thay vào đó, sự xuất hiện bất ngờ của Omicron đã làm gia tăng số ca nhiễm coronavirus trên toàn cầu.

Số ca nhiễm toàn thế giới đạt mức cao kỷ lục trong khoảng thời gian bảy ngày qua, với trung bình hơn một triệu ca được phát hiện mỗi ngày từ 24 đến 30 tháng 12, tăng khoảng 100.000 so với mức cao nhất trước đó được báo cáo vào ngày thứ Tư, theo số liệu của Reuters. Nhưng số ca tử vong

không tăng theo, khơi lên hi vọng biến thể mới ít gây chết người hơn.

Thành phố New York báo cáo con số kỷ lục 44.000 ca vào ngày thứ Tư và 43.000 ca khác vào ngày thứ Năm, khiến một số người kêu gọi đình chỉ các hoạt động đón mừng năm mới. Nhưng nhà chức trách quyết định những hoạt động đón mừng ngoài trời mà trong đó mọi người đều đã tiêm chủng, đeo khẩu trang và giãn cách xã hội là an toàn, và là một lựa chọn tốt hơn so với hoạt động đón mừng hầu như bỏ trống vào năm 2021.

Người tham dự hoạt động đón mừng năm mới ở Quảng trường Times, Thành phố New York, Mỹ, ngày 1 tháng 1, 2022.

Ở những nơi khác trên toàn cầu, các sự kiện đã được giảm quy mô hoặc hủy bỏ hoàn toàn, chẳng hạn như bắn pháo hoa truyền thống trên Tháp Petronas ở Kuala Lumpur.

Nửa đêm trôi qua ở Paris mà không có màn bắn pháo hoa vì các quan chức thành phố đã hủy bỏ các sự kiện được lên kế hoạch trên đại lộ Champs-Élysées theo khuyến nghị của một hội đồng khoa học nói rằng các cuộc tụ tập đông người quá rủi ro.

Tại Hoà Lan, nơi cấm các nhóm hơn bốn người tụ tập bên ngoài, cảnh sát giải tán hàng ngàn người tụ tập bất chấp tại Quảng trường Dam ở trung tâm Amsterdam.

Nhưng ở London, nơi mà tiết mục bắn pháo hoa và trình diễn ánh sáng đã bị hủy vào tháng 10, các quan chức thông báo vào ngày thứ Sáu rằng tiết mục này sẽ được chiếu trên màn hình tivi, khi tháp đồng hồ Big Ben rung chuông đón năm mới lần đầu tiên kể từ năm 2017 sau khi được tu sửa.

Ở châu Á, các hoạt động đón mừng chủ yếu bị rút ngắn hoặc hủy bỏ. Ở Hàn Quốc, lễ rung chuông truyền thống vào lúc nửa đêm bị hủy bỏ sang năm thứ hai, trong khi các hoạt động đón mừng bị cấm ở khu giải trí Shibuya của Tokyo và Thủ tướng Fumio Kishida đã lên YouTube kêu gọi mọi người đeo khẩu trang và hạn chế số người trong các bữa tiệc.

Trung Quốc, nơi virus corona xuất hiện lần đầu tiên vào cuối năm 2019, được đặt trong tình trạng báo động cao, với thành phố Tây An bị phong tỏa và các sự kiện đón mừng năm mới ở các thành phố khác đã bị hủy bỏ.

Châu Âu vượt mốc 100 triệu ca nhiễm COVID-19

VOA 03/01/2022

Người dân trên đường phố ở Pháp

Châu Âu đã vượt mốc 100 triệu trường hợp nhiễm COVID-19 kể từ khi đại dịch bắt đầu cách đây gần hai năm, theo dữ liệu từ Trung tâm thông tin về COVID-19 của Đại học Johns Hopkins.

Trên toàn thế giới, gần 290 triệu trường hợp đã được ghi nhận.

Gần 5 triệu ca ở châu Âu đã được báo cáo trong bảy ngày qua, với 17 trong số 52 quốc gia hoặc vùng lãnh thổ tạo nên châu Âu ghi nhận kỷ lục các ca mới trong một ngày vì biến thể Omicron rất dễ lây lan, Agence France-Presse đưa tin hôm thứ Bảy.

Hơn 1 triệu ca trong số đó được báo cáo ở Pháp và trở thành quốc gia thứ sáu xác nhận hơn 10 triệu trường hợp kể từ khi đại dịch bắt đầu, theo Reuters. Pháp đã vào danh sách cùng với Mỹ, Ấn Độ, Brazil, Anh và Nga.

CNN báo cáo rằng hơn 30 trường hợp cao đẳng và đại học đã thay đổi

ngày bắt đầu học kỳ mùa xuân vì biến thể Omicron lây lan khắp Hoa Kỳ.

Trung tâm thông tin về COVID-19 của Đại học Johns Hopkins hôm thứ Bảy đã báo cáo hơn 289 triệu trường hợp COVID-19 trên toàn cầu kể từ khi đại dịch bắt đầu. Trung tâm cho biết 9,1 tỷ lượt tiêm chủng đã được thực hiện.

Biden-Putin điện đàm về Ukraine: Biden đe trừng phạt, Putin dọa đoạn tuyệt ngoại giao

AP 01/01/2022

Trong ảnh do Nhà Trắng cung cấp, Tổng thống Joe Biden nói chuyện điện thoại với Tổng thống Nga Vladimir Putin từ tư dinh của ông ở Wilmington, Delaware, thứ Năm 30/12/2021. (Adam Schultz / Nhà Trắng qua AP)

Tổng thống Joe Biden cảnh báo Tổng thống Nga Vladimir Putin rằng Mỹ có thể áp đặt thêm các biện pháp trừng phạt mới đối với Nga nếu Moscow có thêm hành động quân sự đối với Ukraine; và ông Putin đáp lại rằng động thái như vậy của Mỹ có thể dẫn đến tuyệt giao quan hệ giữa các quốc gia.

Hai nhà lãnh đạo đã nói chuyện thẳng thắn trong gần một giờ hôm thứ Năm 30/12, trong tình trạng báo động ngày càng tăng về việc Nga tăng cường quân đội gần Ukraine - - một cuộc khủng hoảng ngày càng lún sâu khi Điện Kremlin kiên quyết đòi hỏi bảo đảm an ninh biên giới và đẩy mạnh thử tên lửa siêu thanh đường như để nhấn mạnh các yêu cầu của họ.

Việc Mỹ đưa ra thêm các biện pháp trừng phạt "sẽ là một sai lầm khủng khiếp và sẽ dẫn đến hậu quả nghiêm trọng," Cố vấn đối ngoại của Tổng thống Putin, ông Yuri

Ushakov nói với các phóng viên tại Moscow sau cuộc điện đàm. Ông cho biết thêm rằng Tổng thống Putin nói với ông Biden rằng Nga sẽ hành động giống như Mỹ nếu vũ khí tấn công được triển khai gần biên giới Mỹ.

Các giới chức Nhà Trắng đưa ra một thông báo ít hung hăng hơn nhiều, gợi ý rằng hai nhà lãnh đạo nhất trí với nhau là có những lĩnh vực mà hai bên có thể đạt được tiến bộ có ý nghĩa nhưng cũng có những khác biệt không thể giải quyết.

Thư ký báo chí Nhà Trắng Jen Psaki cho biết Tổng thống Biden "kêu gọi Nga giảm leo thang căng thẳng với Ukraine" và "nói rõ rằng Hoa Kỳ và các đồng minh và đối tác sẽ kiên quyết đáp trả nếu Nga tiếp tục xâm lược Ukraine."

Tổng thống Putin đã yêu cầu cuộc điện đàm và đây là cuộc điện thoại thứ hai giữa hai nhà lãnh đạo trong tháng này. Cuộc điện đàm này diễn ra trước cuộc hội đàm dự kiến giữa các quan chức cấp cao của Mỹ và Nga vào ngày 9 và 10/1 tại Geneva. Sau cuộc hội đàm tại Geneva sẽ là cuộc họp của Hội đồng Nga-NATO vào ngày 12/1 và các cuộc đàm phán tại Tổ chức An ninh và Hợp tác ở châu Âu ở Vienna vào ngày 13/1.

đêm ở Moscow.

Tổng thống Biden nói với ông Putin rằng hai cường quốc hiện phải đối mặt với "hai con đường": hoặc là ngoại giao hoặc là sự ngăn chặn của Mỹ thông qua các lệnh trừng phạt, theo một quan chức cấp cao của Nhà Trắng không muốn nêu tên. Giới chức này nói với các phóng viên rằng Tổng thống Biden nói con đường được chọn sẽ "tùy thuộc vào các hành động của Nga trong giai đoạn sắp tới."

Nga đã nói rõ rằng họ muốn có một cam kết bằng văn bản rằng Ukraine

sẽ không bao giờ được phép gia nhập NATO và thiết bị quân sự của liên minh sẽ không được bố trí ở các quốc gia thuộc Liên Xô cũ – các yêu cầu mà chính quyền Biden bác bỏ.

Ông Biden nói với Tổng thống Putin rằng con đường ngoại giao vẫn rộng mở ngay cả khi Nga đưa khoảng 100.000 binh sĩ đến biên giới Ukraine và Điện Kremlin đã đẩy mạnh yêu cầu về những bảo đảm an ninh mới từ Mỹ và NATO.

Các quan chức Nhà Trắng cho biết Tổng thống Biden nói rõ rằng Hoa Kỳ sẵn sàng đánh mạnh vào kinh tế thông qua các lệnh trừng phạt nếu ông Putin quyết định hành động quân sự ở Ukraine.

Tổng thống Putin phản ứng mạnh. Cố vấn đối ngoại của Tổng thống Nga, ông Yuri Ushakov cho biết ông Putin "lưu ý rằng đó sẽ là một sai lầm mà tổ tiên của chúng ta sẽ coi là một sai lầm nghiêm trọng. Rất nhiều sai lầm đã xảy ra trong 30 năm qua, và tốt hơn chúng ta nên tránh những sai lầm như vậy trong tình huống này."

Yêu cầu của Nga sẽ được thảo luận trong các cuộc đàm phán ở Geneva, nhưng vẫn chưa rõ liệu có bất cứ điều gì mà ông Biden sẽ sẵn sàng đề nghị với ông Putin để đổi lấy việc xoa dịu cuộc khủng hoảng.

Dự thảo các tài liệu an ninh mà Moscow đệ trình yêu cầu NATO không cho Ukraine và các nước thuộc Liên Xô cũ khác làm thành viên, đồng thời lùi các hoạt động triển khai quân sự ở Trung và Đông Âu.

Hoa Kỳ và các đồng minh từ chối trao cho Nga các đảm bảo về Ukraine mà ông Putin đòi hỏi, với lý do nguyên tắc của NATO là trao tư cách thành viên cho bất kỳ quốc gia nào đủ điều kiện. Tuy nhiên, họ đã đồng ý tổ chức các cuộc đàm phán với Nga để thảo luận về các mối quan tâm của nước này.

Đề xuất an ninh của Moscow đặt ra câu hỏi liệu ông Putin có đang đưa ra những yêu cầu phi thực tế với kỳ vọng bị phương Tây từ chối để ông ta có cơ xâm lược hay không. ●

Tin Việt Nam

UNICEF quan ngại 'sâu sắc' vụ bé gái bị bạo hành đến chết ở Việt Nam

VOA 04/01/2022

Người dân thắp nến cầu nguyện trước Chung cư Sài Gòn Pearl ở Quận Bình Thạnh nơi bé gái 8 tuổi bị người tình của bố hành hạ nhiều giờ trước khi tử vong, hôm 27/12.

Quỹ Nhi đồng Liên Hợp Quốc (UNICEF) vừa bày tỏ quan ngại "sâu sắc" về vụ bé gái 8 tuổi bị hành hạ đến chết ở TPHCM và kêu gọi Việt Nam không khoan nhượng với bạo lực cũng như phải có một hệ thống bảo vệ mạnh mẽ hơn cho phụ nữ và trẻ em.

Vụ việc xảy ra hôm 22/12 tại một chung cư ở quận Bình Thạnh khi một người phụ nữ 26 tuổi, Võ Nguyễn Quỳnh Trang, bị nghi là đã hành hạ bé gái, con của tình nhân mà người này đang chung sống cùng, trong nhiều giờ dẫn đến tử vong. Theo truyền thông trong nước, cả bà Trang, và người tình, ông Nguyễn Kim Trung Thái, đều đã bị công an TPHCM bắt giữ và điều tra liên quan đến cái chết của bé gái này.

"UNICEF bày tỏ sự đau buồn và mối quan ngại sâu sắc về việc bé gái tử vong do bạo lực của người mà lẽ ra em có thể tin tưởng và có thể bảo vệ em," Trưởng đại diện UNICEF tại Việt Nam, bà Rana Flowers, nói trong một tuyên bố đưa ra hôm 29/12. "Đáng buồn là phần lớn các vụ xâm hại trẻ em đều do những người mà các em quen biết và tin tưởng gây ra."

Ghi nhận của Thanh Niên hôm 3/1 cho biết, một phần dữ liệu bị xóa được phục hồi từ camera trong căn hộ nói trên cho thấy bà Trang đã "đánh bé gái suốt 4 giờ bằng cây gỗ, tay, chân... đồng thời trói cô bé trong lúc dạy học." Tin cho hay, cháu bé được đưa đến bệnh viện nhưng đã tử vong trước khi đến nơi. Khám nghiệm tử thi được báo chí trong nước trích dẫn cho biết trên người bé gái có nhiều thương tích và điều đó khiến cơ quan chức năng nghi vấn cháu bé "bị đánh đập dẫn đến tử vong."

Vụ việc này không phải là trường hợp đầu tiên một trẻ em chết do bạo hành trong gia đình ở Việt Nam.

Gần đây nhất là vào tháng 9 năm ngoái, một bé gái 6 tuổi ở Hà Nội tử vong sau khi bị người bố để đánh do "bực tức" trong lúc dạy con học vì cho rằng con gái tiếp thu chậm nên đã dùng "đũa, thanh tre, cán chổi" đánh con. Người đàn ông này sau đó bị khởi tố về tội "Cố ý gây thương tích" với khung hình phạt từ 7-14 năm tù.

"Các vụ xâm hại trẻ em ngày càng gia tăng, thậm chí còn tăng nhiều hơn trong thời gian phong tỏa vì COVID, báo hiệu nhu cầu cấp bách cần có các giải pháp mạnh mẽ hơn," bà Flowers nói trong tuyên bố, được đưa ra giữa làn sóng phản ứng mạnh mẽ trong công chúng Việt Nam về cái chết đầy bạo lực của bé gái 8 tuổi.

Trước đó, InfoNet liệt kê ra một loạt các vụ bạo hành trẻ em ở Việt Nam – gồm cha để cùng mẹ kế đánh đập bé trai 10 tuổi đến rạn sọ não vào tháng 12/2017, hay vụ ông Trần Hoài Nam "hành hạ" con đẻ và nhận án tù 6 năm vào tháng 8/2018.

Một vụ việc gây chấn động dư luận năm 2014 xảy ra khi một bảo mẫu dùng chân đạp vỡ tim một bé 18 tháng tuổi tử vong ở TPHCM. Người phụ nữ này bị kết án 18 năm tù về tội "giết người."

Theo InfoNet, đã có nhiều vụ bạo hành trẻ dẫn đến tử vong ở Việt Nam nhưng những "kẻ ác" luôn thoát án tử hình và chung thân. Về vụ bé gái 8 tuổi bị đánh đến chết, Hội Bảo vệ quyền trẻ em TPCHM hôm 1/1 kiến nghị cơ quan điều tra thay đổi tội danh, khởi tố bà Trang về tội "Giết người."

UNICEF kêu gọi chính phủ Việt Nam phải có một hệ thống bảo vệ mạnh mẽ hơn cho phụ nữ và trẻ em.

"Cần có một hệ thống với lực lượng công an được đào tạo, với các thẩm phán và toà án thân thiện với trẻ em, cần có thái độ không khoan nhượng đối với bạo lực của tất cả các nhà chức trách, trong tất cả các trường học, trên toàn cộng đồng," bà Flowers nói và kêu gọi sự cam kết mạnh mẽ của Chính phủ trong việc xây dựng hệ thống bảo vệ như hệ thống hiện có ở nhiều quốc gia trong khu vực và trên thế giới với sự hỗ trợ về chuyên môn và tài chính của UNICEF.

Báo Công an chỉ trích Phóng viên Không biên giới sau phiên tòa xử ông Lê Trọng Hùng

RFA 03-01-2022

Ông Lê Trọng Hùng

Báo Công an nhân dân online hôm 3 tháng 1 năm 2022 có bài viết chỉ trích tổ chức Phóng viên Không biên giới (RSF) là "đánh tráo bản chất, tô vẽ kẻ phạm tội chống phá Nhà nước" liên quan tới phiên tòa xét xử ứng cử viên Đại biểu Quốc hội độc lập Lê Trọng Hùng.

Hôm 31 tháng 12 năm 2021, ông Lê Trọng Hùng bị tòa án Hà Nội buộc tội “phản tán tài liệu chống nhà nước” và xử năm năm tù giam.

Các tổ chức nhân quyền quốc tế trong đó có tổ chức Phóng viên Không biên giới (RSF) lập tức lên tiếng chỉ trích kết quả phiên tòa.

Trong tuyên bố được đưa ra ngay sau phiên xét xử, ông Daniel Bastard - người đứng đầu phân ban Châu Á - Thái Bình Dương của tổ chức Phóng viên Không biên giới nói:

“Bản án năm năm tù mà ông Lê Trọng Hùng phải chịu một lần nữa cho thấy nền tư pháp của Việt Nam thiếu đi tính độc lập, và chứng tỏ tòa án chỉ thừa hành mệnh lệnh từ đảng Cộng Sản.

Chính phủ hiện hành đã trắng trợn vi phạm điều 25 của Hiến pháp nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, vốn quy định rõ ràng quyền tự do báo chí.

Cần phải chấm dứt ngay sự khinh rẻ luật pháp này.”

Ngoài RSF, tổ chức Theo dõi Nhân quyền cũng ra tuyên bố trước khi phiên tòa diễn ra trong đó kêu gọi trả tự do cho ông Hùng, tổ chức này cũng gọi việc khởi tố người sáng lập và điều hành kênh Chấn Hưng TV (CHTV) là hành vi “trừng phạt dã man” đối với những người dám thách thức chính quyền.

Trong bài viết có tiêu đề "Hại thân vì những lời tung hô, kích động", cơ quan ngôn luận của Bộ Công an gọi việc các tổ chức nhân quyền đứng về phía ông Lê Trọng Hùng và chỉ trích Nhà nước Việt Nam là “nhằm tạo sóng dư luận, gây sự chú ý từ quốc tế để bôi nhọ, xuyên tạc tình hình dân chủ, nhân quyền ở Việt Nam”.

Tác giả Nguyễn Thành còn khuyên những tù nhân chính trị ở Việt Nam, trong đó có ông Lê Trọng Hùng, “chấp hành án phạt và ăn năn hối cải” để “trở về với tự do, dân chủ” ở bên ngoài nhà tù.

Phản ứng trước cáo buộc của báo Công an nhân dân, ông Phil Robertson, Phó giám đốc khu vực

Châu Á của tổ chức Theo dõi Nhân quyền, cho biết quan điểm của ông với RFA qua ứng dụng chat như sau:

“Việc Bộ Công an cho rằng tự ứng cử Đại biểu Quốc hội là hành vi chống phá Nhà nước là điều hết sức vô lý. Cáo buộc này cho thấy nền dân chủ mà Đảng Cộng Sản tạo ra ở Việt Nam chỉ là một trò đùa.

Bộ Công an nên điều tra xem bộ trưởng của họ lấy tiền ở đâu để trả cho miếng bò bít tết dát vàng (*), thay vì quấy rối và bỏ tù nhà báo công dân Lê Trọng Hùng - người đã hành động dựa trên tinh thần trách nhiệm đối với người dân Việt Nam”.

Ông Lê Trọng Hùng, sinh năm 1979, là một nhà báo công dân bị bắt vào ngày 27 tháng 3 năm 2021 không lâu sau khi nộp đơn ra ứng cử Đại biểu Quốc hội khóa 15 tại thành phố Hà Nội, và chỉ còn hai tháng trước khi cuộc bầu cử diễn ra.

Trước khi bị bắt thì ông đã phát hàng ngàn cuốn sách Hiến pháp Việt Nam hiện hành và tuyên bố rằng nếu thắng cử thì sẽ tìm cách để đưa hiến pháp vào trong trường để giảng dạy.

(*) Hồi đầu tháng 10 năm 2021, trong chuyến công du sang Anh tháp tùng Thủ tướng Phạm Minh Chính, Bộ trưởng Công an Tô Lâm đã đến ăn bò bít tết tại một nhà hàng nổi tiếng của đầu bếp nổi tiếng người Thổ Nhĩ Kỳ Salt Bae. Bữa ăn trị giá gần 2.000 đô la Mỹ của ông đã được quay phim và đưa lên mạng xã hội gây bất bình trong nhiều người.

VN hối thúc thông quan nông sản, TQ 'ghi nhận' nhưng tiếp tục đóng cửa 'do Covid'

BBC 02/01/2022

Hình minh họa lái xe Việt Nam mặc đồ bảo hộ và lấy giấy tờ kiểm tra

dịch trước khi qua cửa khẩu Hữu Nghị vào ngày 27/2/2020

Việt Nam đề nghị Trung Quốc nới lỏng các hạn chế ở biên giới, nhằm tạo điều kiện thông quan cho hàng ngàn xe tải đang mắc kẹt tại các chốt đường biên.

Trung Quốc tăng kiểm soát dọc biên giới để ngăn chặn sự lây lan của virus corona, giữa lúc tình hình dịch bệnh tại Việt Nam vẫn tiếp tục tăng trong những ngày qua.

Tuy nhiên, Hà Nội nói các biện pháp của Trung Quốc là 'phản ứng quá mức'.

Hồi tuần trước, Trung Quốc đã phong tỏa thành phố Đông Hưng giáp biên với Việt Nam, sau khi phát hiện ra có chỉ duy nhất một ca nhiễm Covid-19.

Các cửa khẩu biên giới giữa hai nước cũng bị ảnh hưởng.

Hải quan Bằng Tường (Trung Quốc) thông báo tạm ngưng nhập khẩu thanh long của Việt Nam trong vòng bốn tuần, từ 29/12 đến 26/1

Sản phẩm nông sản mới nhất bị mắc kẹt không sang được thị trường Trung Quốc là thanh long, với thông báo từ Hải quan Bằng Tường nói mặt hàng này bị tạm ngưng nhập trong vòng bốn tuần, từ 29/12 đến 26/1.

Trước đó, các loại hoa quả khác như chuối, mít, xoài, sầu riêng cũng đã không thể thông quan qua các cửa khẩu để sang Trung Quốc.

Hôm 27/12, Thứ trưởng Ngoại giao Nguyễn Minh Vũ đã có cuộc điện đàm với Trợ lý Ngoại trưởng Trung Quốc Ngô Giang Hạo để trao đổi về tình trạng ách tắc hiện thời tại các cửa khẩu Việt - Trung. ●

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự của Luật Khoa Tạp Chí. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

LỜI NÓI SAU CÙNG TẠI PHIÊN TÒA CỦA PHẠM ĐOAN TRANG

Gia đình Phạm Đoan Trang nhận được những dòng này trước khi phiên tòa diễn ra. Đoan Trang mong muốn công bố phòng trường hợp tòa không cho phép cô nói lời sau cùng tại tòa.

Luật Khoa nhận được văn bản này từ gia đình Phạm Đoan Trang. Chúng tôi đăng tải nguyên văn.

* * *

Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14, lãnh tụ tinh thần của người Phật giáo Tây Tạng, từng nói một câu đại ý: chúng ta hãy thử tưởng tượng một thế giới trong đó có cả 6 tỷ người đều theo cùng một tôn giáo thì điều gì sẽ xảy ra khi đó? Chắc chắn là trước sau cũng có một nhóm người thấy rằng tôn giáo đó không còn mang lại lợi ích cho họ nữa, thế là họ tách ra và thế giới có thêm một nhóm tôn giáo khác hoặc một nhóm người không theo tôn giáo nào.

Điều Đức Đạt Lai Lạt Ma nói là để chúng ta thấy rằng bản chất của thế giới này, bản chất của cuộc sống là đa nguyên, và bản chất của con người là hướng tới sự đa nguyên. Chỉ có những kẻ ngu xuẩn mới đi tranh cãi về sự đa nguyên và phủ định sự đa nguyên. Chỉ những kẻ độc ác mới tiêu diệt sự đa nguyên. Và chỉ có những chính quyền cực kỳ độc ác và ngu xuẩn mới tiêu diệt sự đa nguyên bằng cách đàn áp, cầm tù những người bất đồng chính kiến, người viết sách, viết báo, người phản biện xã hội, người hoạt động dân chủ, nhân quyền.

Trong một xã hội dân chủ, nếu có một công dân viết sách, viết báo hoặc trả lời phỏng vấn báo chí nước ngoài nói lên những điều chính quyền không muốn nghe thì cách hành xử văn minh có thể là gì? Văn minh nhất là chính quyền đó không làm gì cả bởi vì con người văn minh là phải biết cách tôn trọng quan điểm và lợi ích của người khác. Trong trường hợp tệ hơn, nếu chính quyền đó có máu độc tài và thấy rằng những điều công dân đó nói là không thể chấp nhận được, thì chính quyền có thể chỉ đơn giản là viết lên những cuốn sách, những bài báo phản bác lại quan điểm của công dân đó, thậm chí mạnh dạn liên hệ trực tiếp với cơ quan báo chí nước ngoài để xin họ bố trí cho một cuộc phỏng vấn trong đó người của chính quyền có thể nói lên những quan điểm của mình, phản bác quan điểm của công dân kia. Nhưng Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã không làm như thế mà chọn một cách làm hèn hạ, ngu xuẩn và độc ác hơn rất nhiều, đó là bắt bớ cầm tù công dân của mình chỉ vì công dân đó viết sách, viết báo và trả lời phỏng vấn báo chí nước ngoài.

Ngày hôm nay, các anh, chị kết án tôi, có thể bỏ tù tôi nhiều năm nhưng không sao cả bởi vì như nhân vật Nguyễn Trãi trong vở kịch “Bí mật vườn Lệ Chi” đã nói: “Con thú có thể cắn chết con người nhưng vẫn là con thú. Con người mang trong mình lẽ phải có thể bị sát hại vì lẽ phải, nhưng bảo vệ lẽ phải mãi mãi vẫn là thiên chức của con người”.

Những bản án càng dài thì càng chứng tỏ bản chất độc tài, phi dân chủ, phản dân chủ của Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Các anh, các chị có thể bỏ tù tôi và hã hê đắc thắng vì đã xóa bỏ được một cái gai trong mắt các anh chị nhiều năm nay, nhưng mãi mãi các anh chị không xóa bỏ được tiếng xấu, độc tài, phi dân chủ, phản dân chủ. Vì con thú mãi mãi là con thú, nó không bao giờ có thể trở thành người được.

Xem tường thuật toàn bộ phiên tòa trên trang Luật Khoa Tạp Chí:

<https://www.luatkhoa.org/2021/12/live...>

Phạm Nhật Vượng & VinGroup: người tài trí hay tội đồ?

(Tôi không nhìn từ khía cạnh một người bình thường với khát vọng làm giàu cho bản thân. Mà đó là lợi ích cho quốc gia, dân tộc này) - **Anthony Nguyễn**

Phạm Nhật Vượng & VinGroup: người tài trí hay tội đồ?

Tôi đã kinh doanh, làm việc với rất nhiều doanh nhân nổi tiếng trên thế giới, đọc và nghiên cứu gần như tất cả lịch sử chính trị của nhân loại. Nên tôi sẽ có cái nhìn nhiều điểm chung với tầng lớp tri thức, làm doanh nghiệp trong và ngoài nước.

Nếu chỉ đánh giá Phạm Nhật Vượng và VinGroup khát vọng, kinh doanh làm giàu hay sự nổi tiếng thì không có gì đáng nói, cũng sẽ giống như sự ra đời, phát triển như những doanh nghiệp thông thường khác ở Việt Nam.

Nhưng hiện nay, sau hơn 20 năm quay về Việt Nam kinh doanh và xây dựng doanh nghiệp của ông Vượng tới quy mô này, lựa chọn ngành dọc và sản phẩm như hiện nay thì nó không còn là riêng vấn đề cá nhân ông ta và nội bộ đời sống của công ty này. Nó càng không phải rất hình thức như gần đây nhiều người nói: bộ mặt quốc gia, hình ảnh quốc gia, tự hào dân tộc, hay sự tỏa sáng của người Việt. Những từ ngữ này chỉ là của nội bộ công ty này và một bộ phận dân trí còn chưa được mở rộng khai sáng hơn để hiểu bản chất vấn đề vai trò của ô Vượng, của VinGroup, sự đóng góp hay gây thiệt hại cho nền kinh tế Việt Nam.

Tôi không vội nói về quy mô, vì so với các tập đoàn kinh doanh đa ngành quốc tế thì VinGroup tạm quy đổi khoảng 15 tỉ usd và chỉ bằng 1/6 của Deawoo của Hàn Quốc cách đây 15 năm khi sụp đổ. Cũng như nó vẫn nhỏ so với các tập đoàn đa quốc gia khác ở EU, Mỹ, Nhật, Hàn. Tạm bỏ qua vấn đề quy mô, mà thực sự nó được xây dựng và tăng quy mô tài sản dựa trên buôn bán gì và đang sản xuất gây thiệt hại 1 cách bản chất cho Việt Nam ngay những năm vừa rồi và tương lai hàng chục năm nữa.

Trước tiên nói về sự phát triển một cách ngắn gọn: sau khi ô Vượng rời Ukraine, chuyển giao Technocom và nhận thấy cơ hội quay về Việt Nam kinh doanh sau giai đoạn bình thường hóa quan hệ Việt Mỹ 1995. Bắt đầu phát triển bằng thu mua đất để phát triển ngành bất động sản (BDS), việc nhận thấy cần có kho quỹ về đất để có sự chuẩn bị xây dựng hàng loạt các dự án BDS đình đám sau này, đặc biệt sau giai đoạn 2006. Ô Vượng đã ngấm ngầm liên kết với quan chức, công an, quân đội để cưỡng chế, cướp đất đai của người dân để có 1 kho quỹ đất làm giàu trên sự oan ức của người dân khắp nơi ở Việt Nam, ai lên tiếng đều bị công an, truyền thông bịt miệng, bắt bớ. Ông ta không phát triển doanh nghiệp dựa trên trí tuệ và tạo ra giá trị thặng dư cho quốc gia, cho người dân như Apple, Microsoft, Facebook.... Ông ta làm giàu dựa trên sự tham nhũng của quan quyền, lỗ hổng thể chế chính trị của Việt Nam. Trong mắt 1 người như tôi, ông Vượng không phải loại tài trí ngút trời, xoay chuyển càn khôn gì. Chỉ là một loại trục lợi, làm giàu dựa trên nguồn tài nguyên đất - nguồn tài nguyên gần như cuối cùng của Việt Nam. Quy mô càng tăng lên hàng chục tỉ usd, thì sự bị tước đoạt sở hữu đất của người dân càng tăng lên, vì nó còn là phát súng cho hàng ngàn doanh nghiệp kinh doanh bất động sản như kiểu FLC gây oan trái khắp nơi. Một loại làm giàu kí sinh chứ không thực tài trí. Có chăng là làm thay đổi hình ảnh đẹp hơn ở các góc thành phố trải dài trên khắp Việt Nam mà không đi đôi với tạo ra giá trị thặng dư, đóng góp vào cân bằng ngân sách lõi cho quốc gia.

Tiếp theo 2 năm gần đây ô Vượng cho mở ra nhà máy sản xuất ô tô Vinfast, sản xuất điện thoại V-smart. Đây mới là VẤN ĐỀ LỚN NHẤT tôi muốn bàn đến. Tôi không đánh giá chất lượng sản phẩm

ông ấy tạo ra, vì thực ra ông ấy chẳng tạo ra gì, chỉ đi mua về, lắp ráp, dán logo của Vin lên để làm thương mại. Ông Vượng không thực sự sản xuất gì, vì không sở hữu người tài nào, nắm giữ chìa khóa trực tiếp sản xuất ra các sản phẩm trên.

Vậy việc nhập toàn bộ phụ tùng, máy móc, phương tiện để lắp ráp ô tô Vinfast, điện thoại V-smart đã tiêu tốn đến hiện nay khoảng 3 tỉ usd. Với chuyển giao công nghệ cũ từ Châu Âu và một phần phụ tùng từ Trung Quốc. Ông ta trực tiếp làm giảm cán cân thương mại, gây thâm hụt thương mại vì các đơn hàng nhập khẩu quốc tế. Tiền thanh toán không phải là VND, mà phải bằng usd, euro, jpy - là các ngoại tệ mạnh mà Việt Nam hàng năm phải trông chờ vào nguồn kiều hối duy nhất giữ được

lãi suất, không đổ vỡ thị trường giá cả ở Việt Nam.

Nói cho thật đơn giản để khai dân trí với ngay cả giới tri thức và người dân rằng: ô Vượng sau 20 năm lấy đất của dân bán được một đồng tiền tính bằng VND thì tiếp tục lấy usd từ hệ thống ngân hàng của quốc gia, phát hành trái phiếu bằng usd có sự bảo lãnh của Chính phủ để có tiền nhập tất cả mọi thứ về lắp ráp ra ô tô và điện thoại.

Chưa bao giờ ô Vượng và Vingroup xuất khẩu được một cái gì mang lại ngoại tệ cho đất nước này. Chỉ khi nào mang lại ngoại tệ mạnh mới thực sự tạo ra giá trị thặng dư cho quốc gia, mới trực tiếp đóng góp vào sự giàu có, phát triển của dân Việt.

Với việc mua máy móc, chuyển giao công nghệ thải từ Châu Âu thế hệ thập niên 90, ông Vượng không bao giờ bán nổi ô tô, điện thoại bên ngoài lãnh thổ Việt Nam - kể cả khu vực Đông Nam Á và Phi Châu. Như vậy hiện nay ông Vượng vẫn đang dùng tiền, quan hệ với lãnh đạo Việt Nam chỉ để bán hàng nội địa những thứ ông ta mang về gây thiệt hại hàng tỉ usd của người dân. Ông Vượng đang gián tiếp dùng công cụ thuế để bán ô tô, điện thoại - giảm thuế tiêu thụ đặc biệt với hàng nhập khẩu tại chỗ từ sản phẩm ô tô lắp ráp lên.

So với việc ông ta góp 1 phần nhỏ làm thay đổi 1 vài góc thành phố, thì việc gây oan sai khắp nơi. Đặc biệt gây thiệt hại trước mắt khoảng 3 tỉ usd cho quỹ ngoại hối quốc gia mà không thu lại một đồng ngoại tệ nào. Ông ta trong mắt tôi và nhiều người tri thức khác là tội đồ của nhân dân. Không phải loại tài trí đáng khen tặng.

Hãy nhớ rằng thời kì Park Chung Hee - Tổng thống tầm vóc, quả cảm của Hàn Quốc đã giao nhiệm vụ cho những tập đoàn như Hyundai phải đi kiếm ngoại tệ về xây dựng, phát triển, làm giàu cho quốc gia, cho người dân.

Vingroup và ô Vượng đang làm ngược lại, chỉ có hình ảnh đánh bóng, lừa người dân và là công cụ mị dân lèo lái của chính quyền về sự thịnh vượng giả tạo.

Hãy ghi nhớ ông Vượng không sản xuất được cái gì có chìa khóa trí tuệ trong tay. ông ta còn thua xa cả Đặng Lê Nguyên Vũ – (cà phê) Trung Nguyên hàng năm mang về hàng trăm triệu usd cho đất nước này.

Nếu người dân mua xe và điện thoại của Vin lắp ráp, nghĩa là đang gián tiếp gây thâm hụt dự trữ ngoại tệ quốc gia, tăng nợ nần và ủng hộ kinh doanh không trí tuệ của ông này!

PHỎNG VẤN THUYỀN NHÂN

Lời giới thiệu: Trong báo VNNS số xuân Nhâm Dần năm 2022, chúng tôi xin gửi đến bạn đọc bài phỏng vấn hai bạn trẻ. Lam Ngo (LN) phỏng vấn Minh Vũ (MV), anh được tàu Antilla Bay vớt năm 1981 lúc mới sinh được hai tháng.

Nay anh là giám đốc Minh-Zone Entertainment và MZ Sport Academy ở Hoorn. Nguyễn Thanh Linh (NTL) phỏng vấn anh Cao Đình Khanh (CDK), là khuôn mặt quen thuộc trong giới văn nghệ trẻ của công đồng người Việt tỵ nạn tại Hòa Lan.

Dự án phỏng vấn thuyền nhân và trang Onvertelde Verhalen cầu chúc quý vị một năm mới sung túc, an vui và nhiều sức khỏe.

Het verhaal van Minh Vu

LN: Kunt je iets vertellen over je achtergrond en je familie ?

MV: Mijn naam is Minh Vu, geboren in Vietnam, als baby van 2 maanden oud naar Nederland gekomen. Ik kom uit een gezin van 10 kinderen.

Minh Vũ với bà Visser, là vợ của thuyền trưởng Geo Visser của tàu Antilla Bay (1981).

Hình dưới: tặng bà quyển sách "Vu Vietnam Uitgevlucht" (Driehuis 2019).

LN: Je was nog een baby toen je in Nederland kwam. Hebben je ouders je verteld waarom jullie uit Vietnam zijn gevlucht? Hoe ging het met de vlucht volgens hun ervaring?

MV: Jazeker, ik heb hierover ook een boek geschreven. De titel is "Vu Vietnam Uitgevlucht". Reden dat we uit Vietnam zijn gevlucht is, omdat mijn ouders geen toekomst meer zagen, angst voor het nieuwe regime. De vlucht was een ware

hel. Leven of dood, ze staan letterlijk dicht bij elkaar.

LN: Hoe was je jeugd in Hoorn? Hoe ben je verliefd geworden met vechtsport?

MV: Mijn jeugd in Hoorn was in verhouding tot de opvoeding van mijn oudere broers en zussen toch wat vrijer. Ik ben een van de jongsten en mocht daardoor toch meer mijn eigen weg kiezen. Mijn ouders waren wel streng voor ons allemaal, vooral met studie, en werken bij onze loempia fabriek was het allerbelangrijkste, ik was de enige die thuis nog fanatiek aan sport deed en daarmee van hobby mijn werk heb kunnen maken.

Ik had twee passies, dat was kungfu en voetbal. Ik mocht toen maar op een sport van mijn ouders,

Gia đình Minh Vũ trên boong tàu Antilla Bay (1981)

zelf was ik grote fan van Jackie Chan en Bruce Lee. Op mijn elfjarige leeftijd bracht mijn broer Quang mij naar een proefles kungfu en sindsdien is kungfu een deel van mijn leven geworden. Wel tussendoor nog een paar jaartjes gevoetbald.

LN: Hoe ben je bekend geworden? Ging het vanzelf of heb je ook ups-and-downs gehad?

MV: Na een jaar kungfu trainen ben ik Nederlands kampioen geworden en kort daarop volgend Europees Kampioen en Wereldkampioen. Uiteraard ging dat niet van zelf. Vallen en opstaan

hoort bij het leven. Naast de wedstrijden ben ik shows gaan verzorgen en ook daardoor heb ik bekendheid gekregen. Elke keer als ik op podium stond, gaf het mij weer een “kick” dat ik mensen kon entertainen. Ik heb naast topsport en shows, ook in theaters, commercials en films mogen spelen.

LN: Opgroeien in twee culturen, hoe was je ervaring? Hoe heb je een brug tussen Oost en West gecreëerd? Wat moet er nog worden gebeurd?

MV: Opgroeien in twee culturen is wel heel bijzonder. Met mijn bedrijf “Minh-zone Entertainment” heb ik daarom ook een brug gecreëerd tussen Oost en West. Een brug voor inspiratie, een brug voor talenten, cultuur uitwisseling en een brug voor handel. Ik verbind namelijk artiesten (talenten) uit Azië met het Westen. Ik laat Aziatische artiesten in Europa optreden en andersom breng ik Westerse artiesten naar Azië. In alle takken van sport binnen Minh-zone zijn de twee zeer verschillende culturen als “one world, one dream” samengebracht. Ik kan dus stellen dat het is gelukt om die brug te creëren. Maar ik stop nooit met bouwen.

LN: Voor de theatervoorstelling reisde je enkele jaren terug met regisseur Dick van den Heuvel en producent Ruud de Graaf terug naar Vietnam. Hoe was jouw ervaring?

MV: Ik vond het heel indrukwekkend, vele aangrijpende verhalen gehoord tijdens de reis. Wegen en paden mogen bewandelen waar mijn ouders en vele andere vluchtelingen zijn geweest of wat zij hebben meegemaakt. Je kan het je bijna niet eens voorstellen, maar ik als baby heb dat dus ook doorstaan.

LN: Jouw verhaal “Vu Vietnam Uitgevlucht” was indrukwekkend. Op een pakkende manier gaf je weer wat jouw familie heeft meegemaakt. “Het boek is meeslepend, waarbij een menig traan is gevallen. Veel verhalen over vluchtelingen gehoord, maar dit boek zorgt ervoor dat je voelt hoe het is om vluchteling te zijn” vertelt een lezer. Heb je nu nog iets toe te voegen aan je verhaal?

MV: Jazeker, ik ben aan het denken om een tweede boek te schrijven. Kreeg veel vragen over hoe het nu met ons gaat, het leven in Nederland, hoe we het hebben opgepakt of iedereen van mijn familie nog leeft, etc.

LN: Jouw familieverhaal wordt ook verfilmd. Hoe is jouw rol in deze film? Wanneer kan het publiek deze film in de bioscoop zien?

MV: Vorig jaar zouden we starten met de opnames. Helaas door de corona is het uitgesteld. Wanneer we het weer gaan oppakken is nog niet geheel duidelijk. Het is en blijft een moeilijke tijd nu met corona. Maar zodra we starten wordt het landelijk kenbaar gemaakt.

LN: Heb je plannen voor de toekomst?

MV: Mijn plan voor de toekomst is de brug vergroten, waarover velen heen en weer zullen gaan. Dagelijks ontstaan in mijn hoofd en mijn hart nieuwe ideeën. Daaraan is geen deadline verbonden.

Khi trích dẫn xin đề cập đến trang: <https://onverteldeverhalen.wordpress.com/2021/12/24/het-verhaal-van-minh-vu/>

Phỏng vấn anh Cao Đình Khanh

NTL: Thân chào anh Khanh. Xin anh cho biết ít nhiều về bản thân và gia đình của mình.

CDK: Chào anh Linh. Cám ơn anh và rất ngạc nhiên khi anh ngờ ý muốn phỏng vấn em. Vì thấy mình cũng giống như những gia đình người Việt bình thường khác. Em lớn lên, đi làm rồi lập gia đình và có hai cháu nay cũng đã trưởng thành. Em sống ở Hoà Lan được 40 năm và hiện đang ở tại thị xã Nieuwegein, tỉnh Utrecht.

NTL: 40 năm sống ở đây, một khoảng thời gian không ngắn. Anh nhìn Hòa Lan ra làm sao? Đất nước, con người, văn hóa, xã hội...đại thể là anh thấy mình là “Hòa Lan” bao nhiêu phần trăm rồi?

CDK: Sống ở đây 40 năm, dài hơn bên Việt Nam nên cách suy nghĩ, lối nhìn và đối xử trong cuộc sống hằng ngày đều bị lai theo văn hóa của họ. Em nghĩ là “Hòa Lan” hóa khoảng 70 phần trăm rồi. Mình lợi hơn họ là có được hai văn hóa, bên nào cũng có cái hay cái tốt. Điều gì hay thì giữ còn không được hay thì tùy cơ ứng biến. Về con người thì ở đâu cũng có người tốt và người không tốt mà

số người không tốt chỉ là phần tử nhỏ, nếu số không may thì gặp phải thôi. Nhìn chung thì người Hoà Lan rất hiền từ và vui vẻ.

NTL: Việc hội nhập vào đời sống nơi đây cũng như hiện tượng kỳ thị, qua công việc và đời sống hàng ngày anh có cảm nhận là mình gặp khó khăn hay bị phân biệt về màu da hay thói quen không?

CDK: May mắn là em ít gặp những trường hợp này. Em vẫn nghĩ là mình sống bên xứ người ta, vấn đề kỳ thị thì ở nơi nào cũng có nên lờ lờ nó đi cho dễ sống. Biết là điều đó không được phép nhưng bản chất của con người nên không tránh khỏi. Em coi thoáng vấn đề này, có thể vậy mà em không cảm nhận nhiều khi nó đến với em.

NTL: Rời Việt Nam lúc còn rất trẻ, anh nhớ gì và còn giữ được kỷ niệm nào thời thơ ấu của mình không?

CDK: Hai ba năm trước khi rời Việt Nam em có sinh hoạt trong Giáo Xứ nơi em sống. Là cậu bé lúc đó khoảng 10 tuổi được Cha Xứ gọi vào cho gia nhập ban giúp lễ. Trong thời gian này em có cơ hội học đàn organ. Lúc đó cảm thấy rất thích và hãnh diện vì trong xứ còn cả trăm cậu bé khác nữa. Ngoài ra còn những kỷ niệm vui chơi, phá phách cùng với những người bạn học thân. Trong hai ba năm đó thì quá ngắn với tuổi của em để có thêm được nhiều kỷ niệm cho thời thơ ấu của mình.

NTL: Chuyển vượt biển của anh có gặp trở ngại gì không và anh đi cùng với ai cũng như có điều gì để lại ấn tượng mạnh trong trí nhớ của mình?

CDK: Đêm từ trong nhà “trợ” đến khi lên tàu may mắn là không có gặp trở ngại gì cả. Qua hết đêm đầu mới có vấn đề. Các điều này thì chắc chắn gần như hết các chuyến tàu vượt biển đều phải gặp là khát và đói ngoài say sóng ra. Chỉ có người nào trải qua rồi mới thấm và hiểu được thôi. Em không nhớ là khi đó đi được mấy ngày rồi, thấy sợ và nản quá nên cứ năn nỉ với mẹ là còn bao nhiêu vàng thì đưa hết cho ông chủ tàu để ông quay về. Nhìn lại thấy sợ quá anh Linh à. Bây giờ không dám đi lại lần nữa.

Trong chuyến đi này Mẹ em lo cho em, em gái và hai người anh em đi cùng.

NTL: Đến Hoà Lan anh ở ngay Nieuwegein hay là cũng có một thời gian sống trong trung tâm tiếp nhận người tỵ nạn? Và có thì những điều gì khiến anh không thể quên được trong khoảng thời gian ở đó?

CDK: Khi đến Hòa Lan thì em ở trong trại chuyển tiếp Leerdam 1 tuần sau đó được đưa về trung tâm tiếp nhận người tỵ nạn tại Lobith, một làng nhỏ nằm phía Đông sát biên giới với Đức quốc. Em sống trong trại một năm, sau đó thì chính phủ họ đưa về Nieuwegein.

Thời gian trong trại có rất nhiều điều khó quên. Em sang Hòa Lan vào tháng 12, ngay trong mùa đông. Tuyệt trắng ngập tràn, thấy rất đẹp. Hình như lúc đó cơ thể mình còn chất năng lượng của Việt Nam

hay sao đó. Quần áo đâu có được đàng hoàng, họ cho cái nào thì mặc cái đó vì chưa có tiền để mua sắm. Vậy mà ra ngoài đường chơi ném tuyết, ngồi bao nylon trượt tuyết xuống dốc mà không cảm thấy lạnh như bây giờ. Minh là dân từ Á qua Âu nên mọi điều đều lạ. Nếu nhắc lại

thời gian trong trung tâm tiếp nhận thì ai cũng nhớ đến các điều vui khó quên cả.

NTL: Bên cạnh công việc mưu sinh hàng ngày, được biết anh còn hoạt động rất tích cực trong Cộng Đoàn Công Giáo tại Hoà Lan. Anh có thể chia sẻ về mảng hoạt động cũng như vai trò của mình trong lãnh vực này?

CDK: Anh nói quá, em cũng như các Chú Cô và anh chị em khác đang hoạt động trong Cộng Đoàn thôi. Mỗi người có năng khiếu riêng, mỗi người giúp một việc. Riêng em, em cảm nhận được là Thượng Đế rất thương em nên Ngài ban cho em được nhiều năng khiếu khác nhau. Ngược lại nếu nhận được nhiều thì phải trả nhiều nên khi em thấy giúp cho ai được việc gì trong khả năng thì em luôn sẵn sàng.

Thời gian đầu trong quá trình hoạt động thì em có giúp đánh đàn trong ca đoàn giáo xứ, sinh hoạt với ca đoàn. Hai năm trước đây em chuyển qua bên

Ban Nhạc VẾT CHÂN HOANG & Ca sĩ KIM LOAN

Ban Phim Ảnh và hiện tại đang lo bên Truyền Thông của giáo xứ.

NTL: Xin anh giải thích thêm phần Truyền Thông này. Nghe qua nghe rất là thích, vì thấy có phần mới lạ. Giáo xứ có đài phát thanh, tờ báo, chương trình truyền hình hay kênh YouTube riêng của mình?

CDK: Nói về Truyền Thông thì ý nghĩa của nó rất rộng. Cũng như anh đã nêu ra như đài phát thanh, truyền hình hay kênh YouTube v.v....

Như ở bên nhà thì những phần này không có vấn đề vì trong xứ đạo có sinh hoạt và tin tức hằng ngày. Bên này sinh hoạt của giáo xứ bị hạn chế vì giáo dân ở rải rác khắp nơi. Trong năm có 5 thánh lễ được tổ chức ở một địa điểm chung để các giáo dân cùng về tham dự, cũng là dịp để các đồng hương có cơ hội gặp gỡ nhau. Vì thế không có nhiều tin tức sinh hoạt mới mẻ, sốt dẻo để đưa lên truyền thông hằng ngày. Nên phần truyền thông của giáo xứ cũng chưa được phong phú lắm. Hiện tại giáo xứ đã có tờ báo thông tin, trang web, trang Facebook và kênh YouTube.

Vì lý tưởng và đam mê nên cùng với một người em đã lập ra một kênh YouTube riêng, mục đích là đưa tin mừng thêm đến cho nhiều người qua cách này với chút thay đổi mới mẻ trong phần trình bày. Kênh mang tên "Catholic VietNet" với sự giúp đỡ và cộng tác của nhiều linh mục trong và ngoài nước.

NTL: Sinh hoạt tôn giáo có ý nghĩa và mang lại cho anh điều gì? Và tại sao anh chọn Cộng Đoàn Việt Nam mà không chọn giáo xứ Hoà Lan nơi anh đang ở?

CDK: Như em đã nói ở trên. Nhận được nhiều thì phải trả nhiều. (Câu này em nghe mẹ em nói nhiều lần, chắc là nghe nhiều rồi cũng bị thấm). Sinh hoạt tôn giáo nói riêng và các việc chung nó mang lại cho em được niềm vui và hạnh phúc sau khi mỗi công việc đã xong. Vì thấy được mình đã làm cho ai một việc nho nhỏ mà họ cần đến mình.

Bên giáo xứ Hoà Lan em có làm việc một thời gian nhưng so với Việt Nam thì em chọn bên mình. Vì

thứ nhất là ngôn ngữ, thứ nhì là người mình với nhau làm việc thuận hơn. Dĩ nhiên là mỗi bên đều có cái hay và cái không hay.

NTL: Anh Khanh này! Phỏng vấn anh mà không đề cập đến mục văn nghệ là một thiếu sót rất lớn. Hơn ba thập niên qua anh hoạt động văn nghệ không ngừng nghỉ. Điều gì đã giúp anh giữ mãi được nỗi đam mê với âm nhạc?

CDK: Anh đã nêu lên rồi đó, "đam mê". Chắc là vì có khiếu về nhạc nên mỗi khi chơi đàn hoặc phân tích một bài nhạc em đều nhận ra và thấy được các nét hay mới mẻ của khúc nhạc đó. Điều quan trọng nữa là khán giả, mang niềm vui đến cho khán giả. Khi đứng trên sân khấu nhìn xuống thấy khán giả vui cười, khiêu vũ hoà mình với điệu nhạc. Đó là điều giúp em giữ được nỗi đam mê với âm nhạc.

NTL: Từ Vết Chân Hoang, Rạng Đông cho đến Mây Hồng hiện nay, đó là tên của ba ban nhạc mà anh là một trong những thành viên trụ cột. Anh có thể kể vài kỷ niệm buồn vui đặc trưng của từng giai đoạn sinh hoạt của mình với ban nhạc hoặc với ca sỹ đã hợp tác?

CDK: Ban nhạc đầu tiên em được gia nhập là Ban nhạc Vết Chân Hoang, còn nhỏ, lính mới nên rất rụt rè. Lúc đó là đi theo các đàn anh, không dám quậy gì hết. Với Vết Chân Hoang, thời 80 em đã đệm nhạc cho các ca sỹ tên tuổi của Việt Nam. Khánh Ly, Giao Linh, Elvis Phương, Hương Lan, Thanh Tuyền, Sơn Tuyền, Trường Hải ...v.v. Điều này đâu bao giờ em dám mơ.

Ban nhạc Mây Hồng. Cao Đình Khanh (người thứ 2 ngồi hàng đầu từ trái qua phải)

Qua thời ban nhạc Rạng Đông thì sinh hoạt văn nghệ ở Hòa Lan nó khác đi so với thời gian trước. Trình diễn với các danh ca ít đi nhưng có nhiều niềm vui khác. Ban nhạc Rạng Đông trong đó là các anh em cùng lứa tuổi, vượt biển cùng chuyến

tàu,, ở cùng trại và ở cùng địa phương.

Mây Hồng là ban nhạc em đang tham gia hiện nay. Điều đặc biệt của Mây Hồng là ngoài ban nhạc ra còn có Ông Bầu, Thủ quỹ, Ban âm thực v.v. Sinh hoạt rất chặt chẽ và chu đáo. Ngoài những đêm

văn nghệ Dạ Vũ – Hát Cho Nhau Nghe ban nhạc có tổ chức thêm những đêm văn nghệ gây quỹ từ thiện và tham gia ủng hộ các ban tổ chức từ thiện khác. Một mà vui và có ý nghĩa.

NTL: Với Cộng Đồng người Việt tỵ nạn ở Hoà Lan, biết anh có cộng tác văn nghệ trong thời gian có thể nói là lâu dài. Anh có nhận xét gì về lãnh vực sinh hoạt này của Cộng Đồng?

CĐK: Hơn ba thập niên qua hầu hết như tất cả các chương trình văn nghệ mừng Xuân mỗi năm em đều có cộng tác. Em nghĩ văn nghệ cũng là một trong những cách và cơ hội để mang con người đến với nhau. Nên văn nghệ luôn luôn phải giữ lại trong chương trình sinh hoạt của Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn ở Hòa Lan.

NTL: Anh nhìn người Việt ở Hoà Lan như thế nào và có suy nghĩ về Cộng Đồng và sự tồn tại nay mai?

CĐK: Em thấy đa số người Việt chúng ta đã gia nhập vào xã hội Hòa Lan. Công việc và cuộc sống ổn định. Các sinh hoạt chung đều tốt. Em thấy không có gì phải lo cả.

NTL: Câu hỏi cuối, Việt Nam trong mắt nhìn và tình cảm của mình. Quê hương, con người và tương lai?

CĐK: Việt Nam nhìn phía ngoài thì có phát triển, ngược lại bên trong thì khoảng cách giàu nghèo còn rất xa nên còn phải thay đổi nhiều. Mong sao các vị cầm quyền vì con người và tương lai hãy xây dựng lại đất nước với trái tim đầy tình thương.

Năm mới Nhâm Dần sắp đến em mến chúc anh và gia đình nhiều may mắn, sức khỏe dồi dào và mọi sự như ý.

NTL: Chân thành cảm ơn anh Khanh. Cũng vậy, Tết sắp đến, chúc anh và gia đình năm mới luôn được an khang và thịnh vượng.

Thơ Lưu Vong

*Xuân về sâu muộn ưu phiền
Bao năm lưu lạc đoàn viên chưa lần
Nắng chia ngày bỗng ngại ngần
Chia phai chiều xuống dấu chân lạc loài*

*Tình riêng cứ mãi u hoài
Bao năm lưu lạc chưa phai nỗi niềm
Từng canh gió thổi bên thềm
Xuân về chạm một lặng thẳm xót xa*

*Bóng trắng quê mẹ nhạt nhòa
Đã chìm vào cõi giao hòa điêu linh*

Xuân Tha Phương

*Tàn chưa một cuộc chiến chinh
Nồi da nấu thịt, thịt mình rên đau*

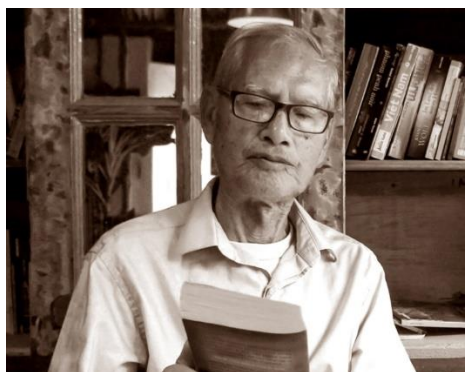
*Chạnh buồn tiếng dế gọi nhau
Bờ ao nước nở hoa cau rụng buồn
Đêm nghe tiếng quốc gọi nguồn
Quê hương còn đó lòng buồn nát tan*

*Tim trong nỗi nhớ chia hàng
Xuân về lữ thứ lại càng nhớ quê
Nằm nghe dạ khúc nào nề
Mẹ ơi tha tội con về xuân sau..*

Lưu Vong 29-12-2021

Nhà văn Doãn Quốc Sỹ, biểu tượng kẻ sĩ Việt Nam

Ngô Thụy Chương

Ngày 2 tháng Giêng Nhâm Dần tới đây, nhà văn Doãn Quốc Sỹ kỷ niệm sinh nhật thứ 100 của ông. Nhà văn Doãn Quốc Sỹ sinh ngày 17 tháng 2 năm 1923, nhằm ngày mừng hai Tết Quý Hợi tại Hà Đông, ngoại thành Hà Nội.

Nhà văn Doãn Quốc Sỹ là khuôn mặt văn chương hàng đầu của văn học Miền Nam Việt Nam. Không những là nhà văn mà ông còn là nhà giáo; như ông nói: dạy học là nghề, viết văn là nghiệp. Trong cương vị nhà giáo, ông đã là giáo sư các trường trung học công lập Nguyễn Khuyến (Nam Định 1951-1952), Chu Văn An (Hà Nội 1952-

1953), Trần Lục (Sài Gòn 1954-1960), Hồ Ngọc Cẩn (Sài Gòn 1961-1962). Và ông là giáo sư các trường Đại học Văn Khoa Sài Gòn, Đại học Vạn Hạnh Sài Gòn và Trường Quốc Gia Sư Phạm Sài Gòn.

Trong cương vị nhà văn, năm 1956, ông đồng sáng lập nhà xuất bản Sáng Tạo và tạp chí văn nghệ với Mai Thảo, Nguyễn Sỹ Tế, Thanh Tâm Tuyền, Trần Thanh Hiệp, Duy Thanh và Ngọc Dũng. Ông đã xuất bản nhiều tác phẩm giá trị như truyện dài Dòng Sông Định Mệnh, truyện ngắn Gìn Vàng Giữ Ngọc, Gánh Xiếc, U Hoài; tùy bút Vào Thiên, khảo luận Người Việt Đáng Yêu...

Nổi bật là bộ trường thiên Khu Rừng Lau bao gồm bốn truyện Ba Sinh Hương Lửa, Người Đàn Bà Bên Kia Vĩ Tuyến và Tình Yêu Thánh Hóa. Trường thiên tiểu thuyết Khu Rừng Lau nói về cuộc đời của một số thanh niên thiếu nữ, như cuộc đời của ông, đang trong lớp tuổi của bậc cuối trung học và đại học, đã từ bỏ thành đô tham gia kháng chiến chống Pháp. Trong chiến đấu, những người trẻ yêu nước này đã thấy rõ bộ mặt thật của Việt Minh, những người mang giả bộ mặt dân tộc nhưng thực sự chỉ là những người tàn ác, gian tham và hiện nguyên hình người cộng sản đang gây bao tai hại cho dân tộc. Những thanh niên nam nữ trên đã từ bỏ kháng chiến, trở về thành để gây dựng cuộc sống mới trong tự do.

Sau ngày 30/4/1975, ngày miền Nam Việt Nam rơi vào tay Cộng Sản Bắc Việt, nhà văn Doãn Quốc Sỹ bị công an đang đêm đến nhà bắt đi và giam tại trại Gia Trung, cách thành phố Pleiku 25 cây số. Năm 1980, ông được thả tự do nhờ sự can thiệp của nhiều tổ chức quốc tế. Khi được thả về, dù biết rằng sẽ gặp nhiều khó khăn nguy hiểm cho tính mạng, ông vẫn không chùn bước, tiếp tục cầm bút và viết thêm nhiều tác phẩm nữa, trong đó có truyện dài Đi, ký với bút hiệu Hồ Khanh, được gửi qua Paris và nhà xuất bản Lá Bối xuất bản năm 1982. Cuốn sách đã tạo ra dư luận xôn xao một thời lúc đó. Nhà văn Doãn Quốc Sỹ đã mang chính cuộc đời của mình, cuộc đời của con, của cháu để tạo thành một tác phẩm vẽ lại một thời kỳ cực kỳ đen tối của đất nước. Ông nhớ lại thuở ông chào cha mẹ ở quê nhà, năm 1954, lên đường vào Nam. Cuộc chia ly tưởng chỉ là tạm biệt nhưng chính là cuộc vĩnh biệt với người cha thân yêu của ông kể từ ngày đó. Rồi chính ông lại phải chứng kiến sự chia tay với các con, các cháu, sau năm 1975, vì hai chữ tự do. Lòng ông nặng trĩu u sầu, “nhiều lúc ngồi Thiên, cố điều khiển khí thở mà cơ hồ vẫn không xong”. Dù thế nào chăng nữa, ông vẫn tin có một ngày mai, con cháu có một tương lai tốt đẹp và cha con-ông cháu ông sẽ được trùng phùng.

Trong thời gian này, một người em họ, là nhạc sĩ cách mạng, ngoài Bắc vào thăm. Sau vài lần tiếp chuyện, người em họ biết rõ ngòi bút đang thôi thúc ông và không ai có thể bẻ cong ngòi bút của ông, đã rít lên giữa hai hàm răng, nói như rắn đe: “Trời ạ! Đã chửi vào mặt người ta, không xin lỗi thì chớ lại còn nhỏ thêm một bãi nước bọt! Lần này mà vào tù nữa thì một gông.” Lời đay nghiến đã thành sự thật. Tháng 5-1984, Doãn Quốc Sỹ lại bị công an bắt ngờ ập vào nhà, lục xét khắp nơi. Ông bình tĩnh chờ đợi. Trước khi bắt ông đem đi, công an chụp hình ông với nhiều tang chứng chung quanh. Nhìn hình trên báo, thấy ông ngẩng cao đầu, ngạo nghễ. Lần này, nhà văn Doãn Quốc Sỹ bị kết án mười năm tù và ông mãn hạn tù lần thứ hai vào tháng 11 năm 1991.

Năm 1995, ông được con trai cả bảo lãnh di dân sang Houston, Hoa Kỳ. Ông hiện sống tại Quận Cam, California.

Nhận định về các chế độ ông đã trải qua, nhà văn Doãn Quốc Sỹ đã viết trong truyện ngắn Gìn Vàng Giữ Ngọc như sau:

“Ở thế giới Thực Dân Tư Bản, người ta tung vật chất ra để giam lỏng linh hồn. Ở thế giới Cộng Sản, người ta phong tỏa vật chất để mua rẻ linh hồn. Cả hai cùng thất bại! Linh hồn nhân loại chỉ có thể mua được bằng Tình Thương Yêu rộng rãi và chân thành.”

Năm 2003, nhà văn Doãn Quốc Sỹ có dịp ghé thăm chúng tôi tại Hòa Lan, ông đã có dịp đi trên các con rạch quanh thành phố Amsterdam để cảm được sự an bình và tự do của xứ hoa Tu-líp. Ông đã vào thăm Bảo tàng viện Quốc gia (Rijksmuseum) để nhìn ngắm tận mắt các tác phẩm nghệ thuật nổi tiếng mà ông hằng ái mộ.

Buổi tối, bác cháu chúng tôi ngồi uống trà. Tôi nhớ có lần đọc được vài dòng của ông viết về Thiên như sau: “Tôi chẳng nhớ là mình đã để ý đến Thiên tự bao giờ chỉ biết chắc chắn rằng những ý tưởng nhuộm màu Thiên đã nhật tích nguyệt lũy thấm dần vào tôi như những giọt nước rơi liên tục làm lổm phỉn đá.”

Với 13 năm bị tù đầy trong gông cùm Cộng sản, bao nhiêu đòn thù đánh lên tâm hồn, bao ngày bị biệt giam vẫn không làm suy giảm niềm tin vào một ngày mai tươi sáng. Thiên định hẳn đã giúp ông rất nhiều để vượt qua những ngày gian khổ đó. Vì thế tôi gợi ý: “Bác có thể nói cho chúng cháu nghe về Thiên được không?” Vẫn vốc dáng khoan thai và nụ cười hiền từ, bác nói: “Được chứ”. Rồi bác thao thao nói chuyện về Thiên cho chúng tôi nghe. Bình thường tôi thấy bác luôn nhẹ nhàng, chậm rãi. Nhưng tối nay, mặc dù đã 80 tuổi, khi bác nói về Thiên, mắt bác sáng như sao, giọng nói vang vang, đầy sinh khí. Ngồi nghe bác nói, tôi như thấy lại hình ảnh ngày xưa, khi bác đứng trên bục giảng đường đại học thao thao thuyết giảng. Chúng tôi vui mừng thấy bác vẫn khỏe mạnh và tinh tấn, dũng mãnh tinh thần và vẫn an nhiên sau bao thăng trầm.

Năm nay, để kỷ niệm sinh nhật thứ 100 của nhà văn Doãn Quốc Sỹ vào ngày 2 tháng Giêng năm Nhâm Dần (2/2/2022), tất cả con cháu và thân hữu đã đóng góp bài viết để xuất bản một tuyển tập thơ văn nhạc tựa đề Sáng Nay Mùa Xuân như một món quà kính tặng nhà văn Doãn Quốc Sỹ vào ngày sinh nhật bách niên này. Từ vùng đất Hòa Lan, hai cháu Chương Trúc kính gửi đến bác Doãn Quốc Sỹ, người bác đáng kính, những lời chúc tốt đẹp nhất trong dịp sinh nhật bách niên đặc biệt này. Bác mãi mãi là cây đại thụ tỏa bóng mát yêu thương cho cuộc đời.

Thơ Trang Đài

Thăm thăm

con về thăm lại vườn rau
thăm bờ tre cũ, thăm ao cá hè
thăm chiều vương cánh hoa me
thăm cây cầu nhỏ cầu về lác lư
con thăm rau ngổ rau ngừ
thăm con bìm bịp hát dư nước rờng
thăm con sông cái mênh mông
con đồ tựa sóng, bênh bồng nắng mai
thăm con đê ngắn tuổi dài
thăm ngôi đền nhỏ, mùa mai hội làng

thăm đồng thăm ruộng bạt ngàn
thăm trâu cày ruộng, dọc ngang suốt ngày
thăm di thăm đượng, cô Hai
thăm chú, thăm thím, thăm ngày đầu năm
thăm tình thăm nghĩa thăm trâm
nghĩa mặn như máu, tình thâm tựa trời
con về thăm hết mọi nơi
mẹ ơi, thăm mãi chẳng vui được lòng
thăm sao cho thỏa ước mong
thăm gì thăm thăm hương nồng tình quê

Westminster 09.23.1998
Trang Đài Glassey-Trầnquyển

Nhớ Một Vòng Tay

Hà Bạch Trúc

Cô gái đứng trên thềm ga vắng, gió thốc lạnh từng cơn. Sân ga dài mút mắt, ba vòm mái cong cao tít nên gió từ hai phía Nam, Bắc mặc sức lùa vào. Giờ này không phải là giờ cao điểm buổi sáng sớm hay buổi xế chiều nên trên thềm ga chỉ lác đác ít người. Cô gái đợi chuyến xe lửa tốc hành đến từ Paris.

Từ khi có xe lửa tốc hành TGV Thalys, thời gian để vượt lộ trình sáu trăm cây số từ Paris đến Amsterdam được rút xuống chỉ còn khoảng bốn giờ đồng hồ.

Ga xe lửa này khá quen thuộc với cô gái vì cô vẫn thường ghé qua đây. Nhưng hôm nay cô đứng đây với một tâm trạng hoàn toàn khác lạ. Gió lạnh nhưng cô gái đứng yên không di động, không biết có phải vì bồn chồn nôn nóng trong lòng hay vì niềm vui và nỗi lo đã làm tê các tứ chi. Chỉ có đôi mắt là linh hoạt đảo nhìn hai phía, không biết tàu sẽ vào ga từ hướng nào, Nam hay Bắc. Đôi mắt cũng thố lộ nội tâm của cô gái đang suy nghĩ miên man không biết người mình đón có còn như xưa, có thay đổi nhiều, có nhận ra mình hay chẳng? Gần 30 năm rồi còn gì ... Cô gái chỉ muốn tập trung vào hiện tại lúc này, nhưng không ngăn được ý tưởng của mình lan man tìm về quá khứ. Quãng đời trước, căn nhà xưa, ngôi trường cũ, làng xóm thân quen, những kỷ niệm vui buồn, những người thân, những gương mặt bạn...

* * *

Chợt có tiếng bánh sắt rít lên từ hướng Bắc, rồi con tàu hiện ra càng lúc càng gần, sầm sập tiến vào ga. Cô gái sững người, hồi hộp đứng yên đưa mắt nhìn theo từng toa tàu chậm chậm lướt qua, rồi từ từ dừng lại. Hành khách bắt đầu bước ra khỏi tàu. Cô gái gấn mắt vào nơi cửa từng toa tàu, và cố gắng nhìn thật nhanh, nếu không thấy người mình đón thì mắt cô di chuyển ngay qua toa tiếp. Hành khách rời tàu như kiến rời tổ, vừa bước xuống là tỏa ra mọi phía. Vậy mà cô gái cũng nhìn thấy người mình đi đón.

Cô vệt đám đông, rảo chân... rồi cô bắt đầu chạy nhanh tới khi nhìn thấy người khách đang giang tay chờ mình. Chỉ non đôi chục thước mà cô thấy mình chạy mãi mới tới. Người khách bước thật chậm, gần như đứng yên, hai tay đưa cao giang rộng, miệng tươi cười chờ cô gái chạy tới. Rồi vòng tay khép lại ôm cô gái vào lòng. Vòng tay ấm áp, vững chãi, che chở, vòng tay lần đầu tiên ôm cô nhưng cô gái nghe sao thân quen, an toàn quá đỗi. Và lòng cô chùng xuống khi nghe tiếng người khách ôn tồn, nhẹ nhàng, trriu mến reo lên: “Trúc đây rồi!” Cô gái cảm động nằm im trong vòng tay người khách, mắt chớp liên hồi. Cô cố gắng để không khóc, và cô không khóc thật, nhưng cũng chẳng nói được gì ngoài tiếng kêu “Bác!”

Khách trông không già lắm, dù cô gái nhớ tuổi ông đã trên 80. Nhìn ông vững chắc, linh hoạt và vòng tay của ông còn chắc. Giọng ông vẫn còn mạnh và rõ và vẫn còn mang nhiều âm hưởng ngày xưa, giọng nói của 30, 40 năm về trước những lần cô

đến nhà ông, “Trúc đây à”, giọng nói hiền từ, thân ái đó.

Ngồi trên xe lửa quá lâu nên khách tỏ vẻ thích thú được bước đi thoải mái bên cạnh cô gái. Vừa chậm chậm bước trên thềm ga, ông vừa đảo mắt nhìn quanh quan sát khắp nơi một cách hứng khởi. Cô gái giải thích đây là Nhà ga Trung tâm của thành phố Amsterdam, mỗi ngày đón 200.000 hành khách. Ga này xây dựng vào cuối thế kỷ thứ 19 theo lối kiến trúc gothic cổ điển, đặc biệt có Phòng Chờ Hoàng Gia ngày xưa dành cho cỗ xe ngựa và hoàng tộc Hòa Lan. Vừa rời tàu của ông khách cập thêm số 2 là thềm ga của hoàng tộc ngày trước. Bây giờ không còn phòng chờ và thềm ga riêng biệt đó nữa nhưng vẫn còn nhà hàng “1ste Klas” (Thượng Hạng) nơi thềm số 2.

Khi xúc động và mừng rỡ đã qua, cô gái đưa ông khách đi thăm thú thành phố Amsterdam. Phố xá đông người và nhộn nhịp, không khác chi thường lệ đối với cô gái, nhưng có lẽ lạ đối với ông nên ông buột miệng thốt lên: “Ngựa xe như nước, áo quần như nêm”. Amsterdam, một trong số hai mươi lăm thành phố đáng thăm nhất thế giới, nổi tiếng vì những đặc thù văn hóa như cung điện hoàng gia, nhiều bảo tàng viện, những căn nhà xưa bốn năm thế kỷ san sát nhau bên bờ rạch và thật nhiều những con rạch chằng chịt khắp nơi xen kẽ với đường phố chật hẹp lúc nào cũng đầy sinh khí. Và cũng nổi tiếng vì nét đặc thù “văn hóa đèn đỏ” tức “Khu Đèn Đỏ” (Red Light district) công khai giữa lòng thành phố. Cô gái để ông chọn giữa

hai loại văn hóa. Ông trả lời ngay, không do dự: “Đi thăm bảo tàng viện chứ.” Hai người lên xe điện; ngồi trên xe điện cao, ông bảo càng thấy phổ xá tung bừng, náo nhiệt. Vào bên trong Bảo tàng viện Quốc gia (Rijksmuseum), đứng trước hai lối rẽ Nghệ thuật Cổ Điển (Classic) hay Nghệ thuật đương Đại (Contemporary Art), ông cũng không chút ngần ngại chọn ngay Cổ Điển, vì “phải xem Rembrandt chứ.”

Nhìn ông thông thả dạo chân qua các gian phòng triển lãm, thích thú nhìn ngắm những bức tranh, cô gái nhớ lại hình ảnh của ông hơn 30 năm về trước trên bục giảng trường đại học. Sự thật, cô biết ông từ hồi cô còn nhỏ xíu học tiểu học cùng với con ông, từ rất lâu trước khi biết ông là nhà giáo và nhà văn. Nhưng chỉ mơ hồ nghe nói thôi chứ cô chưa bao giờ lưu tâm hay có nhận thức cụ thể về điều đó. Cô chỉ thực sự nhận thức được ông là nhà giáo khi cô đã lớn, khi cô nghe ông thuyết giảng môn Các Vấn Đề Ngôn Ngữ tại Đại Học Văn Khoa Sài Gòn. Trên bục giảng, ông khác hẳn ở nhà. Giọng ông hùng hồn, rõ ràng, mắt thật sáng, tay đưa lên đưa xuống gọn gàng, cương quyết, chứ không mím cười hiền lành nói “Trúc đây à” rồi cặm cụi làm việc tiếp, hay giới thiệu “Cháu Trúc, cô bạn lành nhất của cháu Khánh nhà tôi” mỗi khi cô đến chơi nhà vào lúc ông đang tiếp khách. Cô gái còn nhớ cảm giác “sợ sợ, khớp khớp” khi lần đầu nhìn thấy ông đứng trên bục giảng cao của trường đại học, có lẽ vì sợ ông nhìn thấu tim đen - cúp cua, lưỡi học - của mình. Cũng như cô chỉ nhận thức được ông là một nhà văn khi ông bị bắt đi tù “cải tạo” hai lần, tổng cộng mười ba năm trời, chỉ vì tội là nhà văn dám viết những điều sự thật.

Bây giờ gần 30 năm sau, gặp lại ông khi hai người lưu lạc xứ người, nhưng cô gái không có cảm giác lạ về ông và về mình. Vẫn là bậc lão thành, người thầy đáng kính; vẫn là con cháu, là học trò ngày nào của ông. Vẫn đôi mắt sáng cương trực, nét mặt hiền từ, lời nói sáng suốt, vẫn giọng nói đõng dạc, cử chỉ đường hoàng, từ tốn. Nhìn ông khó ai biết ông đã trải qua bao thử thách và nghiệt ngã của cuộc đời. Cô gái thấy hình như ông không già đi, không yếu đi, mà ngược lại cô thấy giá trị của con người ông càng tăng thêm. Nhìn ông, cô gái bỗng cảm thấy giá trị của chính mình cũng được tăng lên, không vì vật chất bên ngoài mà vì giá trị bên trong, vì sự phấn đấu đơn độc của cô nơi xứ người suốt nhiều thập kỷ, cũng giống như ông đã kiên cường đứng vững trong lao tù. Cũng như ông, cô gái bỗng thấy mình hơn cả mình.

Cô gái bỗng nhớ lại lời ông dặn dò các con: “Trước khi đi ngủ chải đầu; để trong giấc mộng gặp nhau đường hoàng.” Cô gái rất thích câu này, bởi vì cô có tật chải đầu trước khi đi ngủ. Nhiều lần bị người cắt tóc hỏi tại sao, cô chưa bao giờ trả lời được xuôi, cho tới khi nghe được câu nói của ông. Cô nghĩ “người nói câu đó hẳn phải có lòng tự trọng rất cao, đến trong giấc ngủ vẫn không muốn đánh mất. Vậy mà bấy lâu nay mình vô tình làm điều hay phải mà không biết.”

Rồi ông khách nói Hòa Lan nổi tiếng về những công trình đê điều ngăn lấp biển và về đất bồi. Thế là cô gái đưa ông đi thăm Afsluitdijk, con đê nhân tạo dài 32 cây số chẻ đôi biển Bắc để biến vùng biển phía Nam cũ thành hồ (Ijssel) và thành những vùng đất bồi diện tích lên đến mấy ngàn cây số. Những vùng đất bồi này đã trở thành những thành phố lớn. Trên mặt đê, rộng 90 thước, là

đường xa lộ hai chiều nối liền hai tỉnh phía Bắc Hòa Lan. Trên đê, gió thổi lộng. Trên chiếc cầu cao bắc ngang qua xa lộ, gió càng thổi lộng hơn. Cô gái cùng ông bước lên cầu để qua bên kia con đê xa lộ. Đứng trên cầu, nhìn những chiếc xe hơi tới tấp vù vù bên dưới, không khỏi chóng mặt. Cô gái và bạn mình kè hai bên ông, sợ ông chóng mặt, sợ ông té. Nhưng ông chẳng sợ gì, còn thích thú cười to: “Tôi phải giữ kẻo hai người bay mất.” Cô gái ngạc nhiên thấy óc khôi hài và tinh thần lạc quan của ông vẫn còn nguyên vẹn sau mười ba năm trong tù.

Ông khách làm cho cô gái nhớ đến câu Trăng bao nhiêu tuổi trăng già; Núi bao nhiêu tuổi gọi là núi non. Ông bao nhiêu tuổi ông già, cô chợt nghĩ, vì cô thấy tâm hồn và tấm lòng của ông vẫn còn nguyên vẹn, trong sáng, chân tình, nhiệt thành dù tuổi ông đã hơn 80. Và ông cũng khiến cô nhớ đến nhân vật Thiệu trong Dòng Sông Định Mệnh. Cũng như Thiệu mê trăng mười sáu, cô gái có tật mê trăng. Kê giường nằm nhìn ra cửa sổ để ngắm trăng rằm mỗi tháng, mùa hè nấu chè ra vườn ngồi ăn để ngắm trăng, đi du lịch chọn ngày rằm để ngắm trăng trên biển hay trong rừng. Mỗi lần nhìn trăng, cô gái đều nhớ tới trăng mười sáu của Thiệu và nghĩ đến Dòng Sông Định Mệnh. Phải chăng nhân vật Thiệu chính là ông, là con sông dài thăm thẳm chảy qua bao khúc quanh trước khi ra tới biển, là dòng sông một lòng một dạ với trăng mười sáu, là con thuyền trong đêm trăng luôn trở về bến cũ.

Cuối ngày, cô gái đón ông khách về nhà dùng cơm. Cô đã nấu sẵn nồi phở, món ăn cô cho là

“truyền thống” của nhà ông. Tổ trác nên món phở hôm đó không được ngon lắm, cô gái xuýt xoa xin lỗi. Và khi nghe ông bảo “Cũng ngon” thì cô biết chắc chắn là món phở của mình hôm nay không ngon, bởi vì ông chỉ có “Ngon” và “Cũng ngon” chứ ông không bao giờ chê.

Cô gái thật hạnh phúc được ông khách ghé thăm trong chuyến du lịch Âu Châu đầu tiên của ông. Cô tưởng mình “đón tiếp” ông nơi quê hương mới của mình nhưng thực ra chính ông đã đón cô bằng vòng tay của ông. Vòng tay của người cha, người thầy, vòng tay của tình thương, của bao dung che chở, của kỷ niệm, của quá khứ và hiện tại. Cô đã bất ngờ và cảm động bởi vòng tay đó.

“Trúc đây rồi”. Câu nói đó và vòng tay đó chứa cả một trời kỷ niệm, một tình cảm đầm ấm, tự nhiên, một tình thương yêu chân thật mà chỉ bậc cha mẹ mới dành cho con cháu. Một vòng tay mà như sông dài ôm vào lòng bao khúc quanh kỷ niệm, một vòng tay mà như tình thương xóa bỏ cô đơn hờn tủi của kẻ xa xứ, một vòng tay như biển cả bao dung, như quê hương tìm lại. Có phải ông là quê hương, là cha mẹ, là cây đa, là ngọn cỏ, là nắng ấm, là dòng sông, là bến đò, là làng xưa xóm cũ, là tuổi thơ sáo diều, là thời mộng mơ thanh khiết. Có phải ông là quá khứ, là trường học trường đời, là văn chương sách vở, là lương tri, là nhân bản con người. Có

phải ông là hiện tại, là dân tộc đọa đày, là ngục tù vượt thoát. Hay ông là tương lai, dù trăm tuổi vẫn một lòng một dạ, luôn đứng thẳng, không cúi đầu. Cô gái nhớ đến những lời ông viết: “ Ở thế giới Thực Dân Tư Bản, người ta tung vật chất ra để giam lỏng linh hồn. Ở thế giới Cộng sản, người ta phong tỏa vật chất để mua rẻ linh hồn. Cả hai cùng thất bại! Linh hồn nhân loại chỉ có thể mua được bằng Tình Thương Yêu rộng rãi và chân thành. (Gìn Vàng Giữ Ngọc, Doãn Quốc Sỹ). Ông đã sống như lời ông đã viết, lấy Thương Yêu làm lẽ sống đời đời.

Có lúc cô gái nhìn ông khách thật lâu mà ông không biết, trong viện bảo tàng khi ông mãi mê xem tranh và trên đê ngăn biển khi ông ngắm nhìn trời nước bao quanh. Ông lão trên 80 tuổi đó, đáng còn thẳng tắp, cử chỉ ung dung từ tốn, nét mặt hiền hòa, tự tại, thoát trần, khiến cô nhớ lại lời cha cô giải thích về cái tên đặt cho cô. Một loài cây mảnh

mai nhưng có sức sống mãnh liệt, một loài cây mềm mại, linh hoạt nhưng có sức phục hồi mạnh mẽ, không dễ khuất phục, luôn luôn đứng thẳng. Từ trước đến nay, cô gái vẫn ghi nhớ lời cha và luôn sống cho xứng đáng với tên cha đặt, nhưng nay cô biết mình có thêm một tấm gương để sống. Vâng, cô sẽ sống như ông khách đã sống, trong mọi hoàn cảnh vẫn giữ phẩm giá thanh cao và lương tri của người quân tử, và đến trăm tuổi vẫn còn đứng thẳng trên đời.

Bác ơi, cháu nhớ hoài vòng tay của bác.

(viết nhân sinh nhật bách niên 2-2-2022 của bác Doãn Quốc Sỹ)

Thơ Khởi Lê

KHI NÀNG XUÂN ĐẾN

Xuân về thăm đượm nét mi ai
 Thục nữ đoan trang giã gót hài
 Mắt biếc kiêu sa tình huyền hoặc
 Môi cười chớm nụ mộng liêu trai
 Điềm tơ luyến cúc vãn thơ lạc
 Thỏ thẻ bên đào khúc nhạc phai
 Bướm gởi ong trao rào rạt ái
 Nắng vàng ấm nhẹ lối thiên thai.

Khởi Lê

CÔ GIÁO NHƯ MẸ HIỀN

Ông là người rất hiền, chẳng may vợ ông bị tai nạn xe hơi và đã qua đời. Ông rất thương con và sống vậy để lo cho 2 con học hành tới nơi tới chốn, một người thành dược sĩ và một người là phi công.

Trước 75, nhà ông ở Sài Gòn cái gì cũng có, rất đầy đủ tiện nghi, vòi tắm bông sen, bình lọc nước bụi, tivi, giường tầng...

Cậu con trai trước khi làm phi công có tài vẽ tranh rất đẹp, cậu vẽ và bán rất chạy, lấy tiền trả hết nợ và đã mua căn nhà cho ông ở Sài Gòn.

Ngày quân "Giải Phóng" vào miền Nam cũng là ngày tang thương của gia đình ông và biết bao gia đình miền Nam tan nát, thảm cảnh chia ly, mất đất, mất nhà và tang tóc phủ đầy.

Người người bỏ nước ra đi với hy vọng tìm tự do nơi xứ khác, vì đất miền Nam bị kèm kẹp không còn là miền đất lành cho chim đậu nữa.

Ông rất ghét chế độ CS, vì đã làm gia đình ông tan nát. Con rể ông là sĩ quan VNCH bị đi tù, con và cháu về KTM, con trai ông cũng chết. Nhìn đám cháu neho nhóc không có cha, ông rất buồn và cứ chắc lưỡi, gác tay lên trán thở dài hoài.

Rồi thì con cháu ông lần lượt vượt biên ra nước ngoài vì không sống nổi với chế độ CS.

Ông tục huyền và có hai người con gái rất xinh. Hai cô lớn lên sau khi miền Nam sụp đổ, và trở thành cô giáo trong mái trường xã hội chủ nghĩa.

Cô có lòng nhân ái giống ông, biết thương người và cũng làm việc từ thiện.

Ông bị bệnh và qua đời khi ấy cô chỉ mới 16-18 tuổi.

Nhưng vì sống trong chế độ CS, giáo dục nhà trường mị dân, nên cô đã bị nhồi sọ không hiểu đâu là sự thật, và vì sao miền Nam sụp đổ, và ai đã xâm chiếm miền Nam.

Cô trở thành cô giáo dạy sử cho các em lớp 9, cô đi tham quan viện bảo tàng và quay bếp Hoàng Cầm âm trong lòng đất để tránh máy bay địch, và các chiến sĩ chế tạo vũ khí trong lòng đất và cô thấy rất hãnh diện sẽ đem về làm tài liệu dạy cho các em mà cô quên rằng các chiến sĩ mà cô đang tặng bốc lại là những kẻ xâm chiếm và giết hại đồng bào miền Nam.

Và những người bị cho là địch lại là những người lính miền Nam, phải đi lính để bảo vệ miền Nam, để cho ông, bà, cha, mẹ của cô được sống trong thanh bình, no ấm mặc dù chiến tranh đang khốc liệt. Và họ, những người lính miền Nam còn rất trẻ đã phải hy sinh, trong đó có những người anh của cô, vì ai gây ra và do đâu?

Không trách mà thương các cô giáo đã bị nhồi sọ quá nhiều và vì sống trong môi trường CS thì tư tưởng có khác. Bởi vì sách vở, băng nhạc của miền Nam đã bị CS đốt sạch nên các cô chỉ học sách CS nên không biết hết sự thật.

Buồn cho các cô giáo thời nay có internet mà không chịu lên Google tìm hiểu, lại dạy học trò mấy cái mà giặc đỏ miền Bắc nghe theo Tàu và Nga, đem chủ nghĩa ngoại lai vào làm xói mòn và tiêu diệt văn hóa miền Nam.

Cô giáo ơi, miền Nam của cô mất vào tay giặc đỏ thì nên buồn, vì Miền Nam của cô một thời văn minh hơn cả Singapore, Nam Hàn, Thái Lan và Campuchia, là Hòn Ngọc Viễn Đông của Châu Á, các nước khác phải qua miền Nam học hỏi, giờ thì thua cả Lào và Campuchia rồi.

Còn nhớ cách đây 8-10 năm có những người quen qua Đức chơi và nói họ yêu chế độ này vì chế độ này nuôi họ lớn lên.

Mình cười thầm, chế độ nào nuôi họ lớn lên, chỉ có cha, mẹ đi làm cực khổ bỏ tiền ra cho mình ăn học, nuôi mình lớn chứ chế độ nào bỏ tiền ra nuôi mình lớn đâu. Mái trường XHCN toàn là mị dân, dạy yêu Bác, yêu Đảng chứ không dạy phải yêu cha, mẹ, ông, bà.

5 năm sau gặp lại thì tư tưởng của em đó đã thay đổi, em tìm hiểu trên Google và biết được đâu là sự thật và em không còn nói câu yêu Đảng và chế độ nữa.

Buồn cho đất nước giờ vẫn còn hãnh diện đường hầm HCM và hãnh diện vót chông diệt thù mà kẻ thù và địch là ai?

Là Mỹ và những người cùng màu da, nếu CSBV không nghe theo Nga, Tàu xâm lấn miền Nam thì làm gì có chiến tranh, làm gì có huynh đệ tương tàn. Làm gì có những người con phải lưu vong xứ người và làm gì có nhiều người chết trên biển cả.

Còn Mỹ chỉ là đồng minh, có Mỹ đất nước giàu mạnh lên, như Hàn Quốc, Nhật và Đài Loan chơi với đế quốc Mỹ mà giàu ra. Mỹ có xâm chiếm các nước đó không? Không, CS mị dân.

Cô giáo là người rất quan trọng, dạy cho trẻ nên người. Nếu dạy đúng thì xã hội sẽ có những người tốt và đất nước sẽ có những nhân tài cống hiến cho đất nước.

Còn nếu dạy sai, chỉ dạy căm thù đế quốc thì lỗi thời rồi, vì đế quốc đã giúp cho VN rất nhiều. Nếu căm thù đế quốc sao VN cứ cho con qua Mỹ học, mua nhà và xin viện trợ vaccin.

Cho nên khi dạy các em thì các cô giáo nên dạy cho đúng, nếu không ông nằm dưới lòng đất sẽ buồn lắm, vì mình biết ông rất ghét cs.

Nhưng điều đáng vui là các cô có tính lương thiện, giúp kẻ nghèo, và rất ngoan đạo, đó là còn ảnh hưởng bởi cha, mẹ có tính nhân văn của một thời VNCH còn sót lại.

Dầu sao cũng rất mến phục các cô giáo đã dạy cho các em thành người. Làm sao trách được các cô khi các cô lớn lên trong chế độ CS và cũng đã từng được các thầy, cô CS nhờ cậy, dạy phải yêu các chiến sĩ miền Bắc, mà quên không nói là các chiến sĩ cán bộ miền Bắc khi vào được trong Nam đã chưng hửng và té ngựa vì miền Nam quá giàu, cái gì cũng có và thế là các chiến sĩ Bắc Việt ta đã tha hồ "chôm" đồ miền Nam đem ra Bắc. 😊

T.H.Y

ANH THƯ NƯỚC VIỆT

Thương người phụ nữ thiện tâm
 Luôn làm việc thiện giúp ngậm thế gian
 Biết rằng sẽ gặp gian nan...
 Chị tôi...quên cả an nhàn tấm thân
 Và khi đất nước làm than
 Chị cùng góp sức hòa chan với đời
 Anh thư nước Việt sáng ngời
 Đẹp người, đẹp nét, lại thời giờ giang!
 Mong rằng lịch sử sang trang
 Để người "phản động" chẳng mang thiệt thòi

Vì yêu đất nước, giống nòi
 Chị tôi lên tiếng cho người Đồng Tâm
 Bởi bọn quan chức gian tham
 Hòa nhau chúng bắt chị giam nơi nào
 Ngoài kia ai cũng xông xao
 Thương cho chị phải lao đao phận người
 Đất mẹ rên xiết ngập trời
 Con dân nước Việt bao người oán than
 Còn chẳng biển bạc, rừng vàng
 Ai đã đem bán nước Nam cạn dần

T.H.Y

Bức Thư Đến Chậm Bốn Mươi Năm

Trong nhóm bạn tám người làm cùng sở và cùng phòng, có bảy tên là đực rựa. Người thứ tám là cô thiếu nữ tên Hoa. Tất cả tám người chúng tôi đều đang độ xuân và tuổi của chúng tôi xem như là đồng trang đồng lứa vì lớn hay nhỏ tuổi cũng chỉ cách nhau hai ba tuổi thôi. Tôi là người già nhất nhóm và có tiếng hay mơ mộng, hay tưởng tượng... viễn vông. Trong những giờ nghỉ giải lao, tôi thường kể cho các bạn nghe những

câu chuyện đủ mọi thể loại do chính tôi tưởng tượng. Riết rồi tôi nổi tiếng là người đã tưởng tượng ra những chuyện mà từ Nam ra Bắc, chưa chắc có người nào qua được tôi.

* * *

Cô Hoa rất đẹp và rất thông minh. Vì đẹp và thông minh nên cô được cả bảy tên đực rựa chúng tôi theo đuổi cô và tên nào cũng nghĩ cô Hoa thích mình nhưng chưa dám nói ra vì sợ các bạn không được cô để ý sẽ buồn. Cả bảy tên đàn ông đều cố tạo cho mình những nét đặc biệt để được nổi trội hơn người khác, chứ không một tên nào chứng tỏ cái tôi bằng những hành động lên lút hay hèn hạ cả.

Biết mình là loại hoa quý mọc giữa đám gai nhọn, nên cô Hoa sợ “bị chích” lắm. Để tạo cho những người trong nhóm luôn được vui vẻ và gần gũi, chúng tôi đồng ý mỗi cuối tuần sẽ luân phiên họp mặt tại nhà một người để ăn uống và trò chuyện. Kỳ họp mặt tại nhà tôi là gần đến lễ Noël. Sau đó sẽ họp mặt trong dịp bước qua năm mới. Tôi đã nhờ người đi chợ và nấu ăn. Người được tôi nhờ đã mua rất nhiều thức ăn. Phải nói rằng, bữa tiệc với những món ăn của cả ba miền... ngon hết xẩy. Đặc biệt là món: Bún ốc nấu với mẻ mà lần đầu tiên tôi được ăn. Mẻ là gì? Tôi quên hỏi nên cho đến nay vẫn... ‘bù trất’. Khi tiệc gần tàn, cô Hoa bỗng đưa ra ý kiến với tôi:

“Anh là người hay tưởng tượng ra những câu chuyện quái đản. Hôm nay, để chứng tỏ tài nghệ, Hoa đề nghị anh hãy kể một chuyện ma nhưng phải... rùng rợn ghê tởm vì có máu me. Chuyện phải thật sự quái đản. Câu chuyện ma của anh phải hoàn toàn khác... các tác giả đã từng kể từng viết về chuyện ma. Nghĩa là, khi anh đang kể thì tất cả đều chú ý vì hồi hộp. Nhưng, khi anh kết thúc thì tất cả đều bị bất ngờ và phải công nhận là... ghê tởm thật. Yêu cầu của Hoa nếu anh thực hành được thì Hoa tin rằng, cả nhóm sẽ phục tài của anh... vĩnh viễn. Và, Hoa sẽ mời riêng anh đi xem xi-nê ở rạp Văn Cầm và sau đó sẽ bao anh một chiều phở Quyền với mấy chai bia.”

Nhà cô Hoa ở Ngã Tư Phú Nhuận, trong cư xá Chu Mạnh Trinh nên gần rạp chiếu bóng Văn Cầm và gần quán phở Quyền. Cô là đệ tử ruột của quán phở Quyền từ năm cô tám tuổi. Năm nay cô được hai mươi tuổi và chưa có tuần nào mà cô Hoa vắng mặt ở phở Quyền. Lời đề nghị bất ngờ của cô làm những người trong nhóm thích thú nhìn về tôi như thách đố. Nhìn vô mắt của mấy tên “khốn nạn” trong nhóm, tôi nhận thấy sự hả hê và vẻ mãn nguyện vì tất cả tin rằng, tôi sẽ thất bại. Quả thật tôi có một chút bối rối. Nhưng, cũng may là tôi nhanh trí nên tôi trả lời cô Hoa cũng như các bạn chỉ trong khoảng mười lăm giây đồng hồ thôi. Tôi nói:

“Tôi sẽ kể chuyện ma cà rồng... thời đại. Ma cà rồng thuộc thời đại của chúng ta. Nội dung câu chuyện sẽ đáp ứng được yêu cầu của cô Hoa là... rùng rợn và ghê tởm. Ghê tởm thật sự vì ma cà rồng thì phải uống máu, hút máu... phải không các bạn?”

Nói rồi tôi cảm ly nước lên và uống để lấy giọng. Trong khi sáu tên đực rựa đều gật gật cái đầu và cười mỉm... về khoái trá vì vẫn tin là tôi không thực hành được theo đúng yêu cầu. Tôi kể:

“Một ngày kia trong Thảo Cầm Viên, tức sở thú. Có một cô nàng là sinh viên mới vừa tròn hai mươi tuổi. Mỗi cuối tuần cô sinh viên thường có mặt trong Thảo Cầm Viên và đi đến địa điểm mà cô và người yêu thường hẹn hò gặp gỡ. Hai người yêu nhau và hẹn sẽ thành hôn khi anh mãn khóa học trường Võ Bị Dalat. Nhưng, sau khi mãn khóa học, anh đã tử trận ngay lần đầu ra quân. Lúc đó có một anh chàng cũng đang đi dạo và đứng gần nơi cô sinh viên đang ngồi. Chàng thanh niên này liền đi đến làm quen cô. Qua đôi ba lần gặp gỡ, cô sinh viên thấy người thanh niên cũng rất lịch sự và, vì quá buồn nên cô sinh viên đã mau chóng nhận lời quen người thanh niên. Đây là đôi trai tài gái sắc

nên mau chóng cả hai cùng đến với nhau và chung sống cùng nhau trong căn nhà của chàng. Chàng là kỹ sư điện nên cuộc sống của hai người trong tuần lễ đầu thật hạnh phúc.

Hôm đó chàng và nàng vừa đi chơi tối về. Và, trong khi nàng vô nhà tắm thì chàng nằm nghỉ. Lúc đó cũng gần mười hai giờ khuya. Giờ trăng tròn ngày rằm sắp lên. Chàng đang nằm bỗng ngồi bật lên và mở hai con mắt thật lớn nhìn trời rồi nhìn đến phòng tắm. Gương mặt của chàng từ từ biến dạng. Hai con mắt đỏ lờm như có máu. Cái miệng

của chàng cũng đỏ như vừa uống máu xong. Và, hai cái răng nanh đang từ từ dài ra. Hai cánh tay của chàng cũng biến dạng giống như hai khúc cây khô và các móng thì dài ngoằng ra. Chàng nhìn đến phòng tắm và thì thào nói như không ra hơi: “Em ơi. Em hãy chạy đi em ơi. Chạy xa đi em ơi. Anh không muốn hút máu em, nhưng em phải chạy thật mau và chạy xa đi em ơi.” Chàng cong người lại và quần quai về đau đớn nhưng miệng thì vẫn lẩm nhẩm câu nói chàng đã nói.

Trăng vừa lên đến đỉnh. Chàng quay mặt nhìn ngay đến phòng tắm. Bây giờ chàng đã hiện hình là con ma cà rồng. Con ma cà rồng đứng lên rồi đi đến phòng tắm và đẩy cửa bước vô trong. Một lúc, con ma cà rồng đi ra với cái miệng dính máu. Con ma cà rồng như đã thỏa mãn cơn thèm khát nên liền nằm vật ra giường và nhắm mắt lại. Lúc này mặt trăng tròn đã đi qua khỏi tâm điểm nên con ma cà rồng đã từ từ trở lại hình hài như cũ.

Từ trong phòng tắm, cô sinh viên đẩy cửa và đi ra. Nhưng, cổ của cô không có dấu răng cũng như không có dấu máu chứng tỏ cô không bị con ma cà rồng hút máu. Cô sinh viên bình thần vừa bước đi vừa lau đầu cho khô tóc. Cô đến ngồi trước bàn phấn và thỉnh thoảng cô có quay đầu qua nhìn đến người yêu. Và, trong một lúc cô như nhận thấy nơi mép miệng của người yêu có dấu máu. Cô đứng lên và đi đến bên người yêu rồi cúi người xuống nhìn cho rõ hơn. Cô sinh viên đưa tay lấy từ miệng của người yêu một vật gì đó rồi đưa lên gần mắt xem cho rõ. Bỗng, cô sinh viên hét hoảng và chạy thật nhanh vô nhà tắm. Chừng dăm ba chục giây đồng hồ sau, cô sinh viên liền chạy trở ra thật nhanh đến bên người yêu.

Tôi ngưng kể và làm như đang khát nên tôi cầm ly nước lên uống. Tôi nhìn các bạn. Rõ ràng các bạn đang chăm chú nghe với những gương mặt căng thẳng như muốn biết ngay, tại sao cô sinh viên

không bị hút máu mà miệng con ma cà rồng thì đầy máu. Cô sẽ làm và nói gì khi đến bên con ma cà rồng. Uống xong hớp nước, tôi kể tiếp:

“Cô sinh viên đến bên người yêu và trên tay vẫn còn cầm cái vật mà cô đã lấy từ miệng của con... của người yêu. Cô vừa lay người yêu dậy vừa nói như khóc:

“Anh. Anh dậy đi anh. Anh dậy và trả lời cho em rõ là tại sao anh lại ăn... cái băng vệ sinh của em bỏ trong thùng rác vậy? Dậy mau đi anh... Trời ơi là trời... ời.”

Sáu ngày sau cô Hoa bị đạn pháo kích pháo trúng ngay nhà và qua đời khi đang chuẩn bị đi ngủ. Cô Hoa đã thất hứa với tôi. Vì nếu muốn, sau hôm tôi kể chuyện cô phải thực hành lời hứa ngay. Tôi có buồn nhưng tôi không giận cô. Tôi thật sự đau buồn vì mình bị mất một người mà mình rất trân trọng. Tôi cũng như các bạn; cũng muốn được cô Hoa chọn. Nhóm chúng tôi sau đó hơn một năm cũng

tan rã khi miền Nam Việt Nam bị cưỡng chiếm và sở làm bị nhà cầm quyền mới cấm hoạt động.

* * *

Tôi trở về Dalat vào buổi chiều một ngày gần cuối năm. Tôi dự tính sẽ đón lễ Noël ở thành phố này. Và, nếu có thể tôi cũng sẽ ở thêm cho qua năm mới Dương lịch.

Dalat không phải là nơi tôi được sinh ra. Nhưng, tôi đã sống từ nhỏ và lớn lên từ thành phố này nên tôi yêu thương thành phố và xem như là quê hương của tôi vậy. Đi đến bất cứ thành phố nào tôi cũng nhớ thành phố Dalat rồi thì tôi cũng phải trở về thành phố hoa mà tôi yêu mến.

Đang đi lang thang trên đồi thông gần Dinh của Vua Bảo Đại, tôi nhìn thấy tấm bảng quảng cáo nhỏ “Café Âm Phủ” với mũi tên chỉ xuống dưới đồi phía xa xa. Tên của quán đã gợi lại cho tôi hình ảnh một thời trai trẻ trong những năm tháng quê hương đầy lửa đạn với những thầy người mỗi ngày được đưa đến nghĩa trang để về nơi mà con người gọi là, miền miền viễn.

Nếu miền Nam mất chậm chừng dăm ba tháng thì tôi cũng sẽ là chiến sĩ và, sẽ ‘được’ Việt Cộng cho ném mùì thù hận trong cái gọi là “trại tù cải tạo”. Hoặc, có thể cũng sẽ... đi về miền miền viễn rồi.

Buổi sáng hôm nay quán “Âm Phủ” chỉ mới có một người khách, mà lại là khách nữ. Người nữ khách đang nhâm nhi ly café sữa và đọc sách.

Quán rộng khoảng sáu mươi mét vuông và trang trí rất giống như đang ở âm phủ. Bất cứ người

khách nào mới đến đây lần đầu đều sẽ có cái cảm giác và có ý nghĩ như tôi. Tôi thầm khen chủ quán khéo tay và có óc tưởng tượng để tạo khung cảnh như cái hang đá với nhiều góc ngách. Mỗi góc người chủ đặt một cái sọ người bằng nhựa, hoặc, một con quỷ cầm cây ba chĩa cũng bằng nhựa. Ngay đó là cái bàn tròn nhỏ đủ cho bốn người ngồi. Quán hoàn toàn không sử dụng đèn điện mà chỉ dùng toàn đèn cây và đèn dầu nên tạo cho phong cảnh cái vẻ âm u huyền ảo.

Người tiếp tôi là cô bé khoảng mười hai mười ba tuổi. Cô bé chào tôi:

“Chào chú ạ. Mời chú ngồi và xin hỏi chú uống gì để cháu làm... ạ”

Tôi rất vui vì cách tiếp của cô bé cho tôi cái ý nghĩ ban đầu là yêu mến cái quán café này. Người Bắc đi vô Nam sau năm một chín bảy lăm hình như không có một ai ăn nói lịch sự như cô bé này. Nếu có thì... bốn mươi năm qua rồi mà tôi chưa may mắn được gặp. Tôi lựa cái bàn đối diện với rừng thông. Rừng thông thật đẹp và các cây thông cao vút.

Nhìn tờ thực đơn, tôi kêu ly café sữa. Nước trà ở đây có hai loại. Loại không trả tiền và loại có trả tiền. Loại trả tiền khách được chọn một trong năm loại trà khác nhau. Khi ly café sữa của tôi được cô bé đặt lên bàn, tôi như vừa thoáng thấy có bóng người đàn bà xuất hiện thoáng qua trên con đường nhỏ trước mặt tôi, trong khu rừng thông. Tôi nghĩ tôi bị hoa mắt... hay bị sao đó nên thấy vậy.

Ngày hôm sau tôi trở lại quán vào khoảng ba giờ chiều. Cô bé của quán thấy tôi cô vui vì tôi đã trở lại quán. Cô lên tiếng:

“Chào chú ạ, Café sữa hả chú?”

Tôi gật đầu và cô bé nói tiếp:

“Và... tí nữa một bình trà sen ướp hoa lài thật ngon và đậm... phải không chú?”

Tôi xoa đầu cô bé và khen cô có cái đầu nhớ dai. Chiều nay quán có nhiều khách đi chung và ngồi ở cái bàn gần ngay cửa ra vô. Quán hiện có chín người khách. Hôm qua tôi ngồi đến trưa, nhưng quán chỉ có hai người khách là tôi và... người nữ khách.

Vừa cầm ly nước trà lên định uống, tôi lại như thoáng nhìn thấy bóng một người đàn bà vừa hiện

ra trên con đường nhỏ trong rừng thông và rồi liền biến mất. Cô bé đi ngang qua tôi sau khi vừa đem ly café đến cho người khách mới vô. Tôi chặn cô bé lại định hỏi về rừng thông. Nhưng, tôi nghĩ cô bé còn nhỏ quá chắc cũng không biết gì nên tôi nói cô bé tính tiền cho tôi.

Mặt trời đang dần xuống cũng là lúc những màn sương dần xuất hiện. Cảnh vật trước mặt tôi cũng dần biết mất vì bóng tối đang dần tràn đến. Lần này thì bóng người đàn bà trong khu rừng thông hiện ra rõ ràng và đang nhìn tôi. Cô bé của quán cũng đang nhìn về khu rừng thông. Thấy vậy tôi hỏi:

“Cháu thấy gì nơi đó mà nhìn vậy?”

“Cháu thấy chú nhìn đến không chớp mắt nên cháu nhìn theo, chứ cháu không nhìn thấy gì cả.”

Trong khi đứng lên để ra về. Tôi nói:

“Café và trà ở đây ngon lắm cháu à. Ngày mai chú sẽ lại đến.”

“Cảm ơn chú. Ngày mai chú nhớ đến uống café giúp cháu nhé.”

* * *

Tôi về đến khách sạn và mở cửa phòng ngủ thì nhìn thấy hai bao thư nằm ngay lối đi. Bao thư không ghi tên người gửi cũng như người nhận mà chỉ ghi số một và số hai. Tôi mở ngay bao thư số một ra đọc.

Sài Gòn ngày 21 tháng 12 năm 1972

Anh thân mến,

Em viết bức thư này vào lúc mười một giờ khuya trước khi em đi ngủ để kịp gửi đến anh vào ngày mai, thứ sáu; trước khi chúng ta cùng nghỉ lễ Noël. Hôm cuối tuần vừa qua, em thật tình chỉ muốn nói cho vui thôi, em nghĩ anh sẽ khó nghĩ ra được ngay một câu chuyện như em đề nghị. Nhưng, thật bất ngờ là anh đã cố gắng hiến cho em, cho các bạn trong nhóm một câu chuyện về ma cà rồng mà phải nói là, cho đến nay, em chắc chắn chưa có một người nào đã nghĩ hoặc sáng tác một câu chuyện nào... rừng rợn và ghê tởm như anh được. Đúng là quá ghê tởm phải không anh?

Anh thân mến,

Sau hôm nghe anh kể câu chuyện ma cà rồng, em nghĩ em đã gặp được người mà em hằng mơ ước, nên em đã quyết định viết thư này với lòng mong muốn được có anh là người bạn lâu dài trong cuộc đời của em. Em biết điều này sẽ làm cho các anh trong nhóm ngạc nhiên và thất vọng nhiều lắm. So với những anh trong nhóm, anh là người lớn tuổi nhất và trầm lặng nhất. Nhưng, em nghĩ em đã chọn lựa đúng.

Có một điều em khuyên anh là, anh đừng bao giờ làm nghề viết văn. Cuộc sống của người viết văn ở xứ mình, em thấy gần như... phải làm thêm việc khác mới đủ trang trải cho những chi phí trong cuộc sống hằng ngày. Nếu không có việc làm khác, thì người viết văn thường phải nhờ đến người đàn bà trong gia đình phụ giúp buôn bán hay làm việc gì đó mới mong đáp ứng được mọi chuyện. Và, điều thứ hai nhưng lại là điều quan trọng. Đó là, người viết văn thường nói láo cách rất dễ dàng. Càng nói láo hay chừng nào thì viết truyện càng hay chừng nấy. Nói láo đây không chủ ý là để hãm hại người, mà vì ý nghĩ và phản ứng nhanh... vậy thôi. Đây chỉ là do em suy đoán rồi khuyên anh. Em mong sự suy đoán của em hoàn toàn sai.

Em đã đọc đâu đó một câu mà em đã quên tên người viết. Câu đó đã viết: Nếu bạn muốn trở thành nhà văn, bạn phải hội đủ ít ra hai điều quan trọng sau đây: Một là bạn phải có chữ. Hai là bạn phải có óc tưởng tượng thật phong phú. Với anh, em nghĩ anh hội đủ hai điều này. Nhưng, em tin anh sẽ không chọn cái nghề mà chưa chắc đã nuôi sống được bản thân anh, chứ đừng nói đến chuyện được nổi tiếng. Nhưng, có một điều mà em biết chắc chắn. Nhà văn thường yêu thương vợ và rất chung thủy. Không có người phụ nữ nào muốn nhìn thấy hạnh phúc gia đình mình bị gãy đổ phải không anh?

Anh yêu của em.

Em xin được gọi hai tiếng anh yêu vì đó là điều ước muốn của em. Để thực hành lời hứa với anh. (Về vụ ăn uống và xem phim) Em tính qua lễ Noel chúng mình sẽ đi xem phim ở REX. REX đang chiếu phim Le Professeur do nam tài tử đẹp trai của nước Pháp, Alain Delon, trong vai chính. Sau khi xem phim, em sẽ mời anh đi đến quán Ánh Hồng ăn Bò Bắp Món. Nhưng, nếu anh muốn thay đổi chương trình thì em cũng sẽ vui lòng theo anh.

Anh ơi! Em vừa ngáp anh ơi. Em buồn ngủ rồi đó. Thôi, em đi ngủ đây. Chúng mình sẽ còn có nhiều dịp nói nhiều và nói... dai đến cả ngày mà không thấy chán, phải vậy không anh?

Em chúc anh của em ngủ ngon anh nhé.

Em Hoa.

Tôi bỗng nhớ đến bóng hình người phụ nữ thoáng qua trong rừng thông. Như vậy hai bức thư này là của Hoa sao? Mặc dù đang bị gai ốc nổi đầy người. Tôi liền xé bức thư số hai ra đọc.

Dalat ngày 21 tháng 12 năm 2012

Anh thương yêu của em Hoa.

Anh đã đọc xong cái thư em viết từ năm 1972. Bức thư từ bốn mươi năm trước em viết cho anh nhưng em không có dịp để gửi đến anh. Tại sao thì anh cũng đã rõ từ lâu lắm rồi. Quả đạn pháo vô thành phố của Cộng quân đã rớt ngay căn nhà của ba mẹ em. Nhưng, không rớt ngay em nên bức thư viết cho anh, vì quá mệt nên em để trong túi áo và vì vậy mà vẫn còn nguyên vẹn. Sức nổ quá mạnh của quả đạn pháo đã làm cho em tắt thở chứ không làm cho em tan nát ra từng mảnh vụn. Ba mẹ em tối hôm đó đi thăm bạn nên thoát nạn. Vì thương em, nên sau khi ba em đọc lá thư ba em đã để lại cho em mang theo đến... hôm nay.

Em còn nhớ: Trước khi em bị đạn của Cộng quân giết chết, em cứ suy nghĩ hoài về chuyện con ma cà rồng. Em thắc mắc là, con ma cà rồng có thật

không hay do những con người... mà trong đó có anh đã tưởng tượng ra. Cái thắc mắc đó đã được giải đáp sau khi em đến một nơi 'không có chuyện gì mà em không biết.' Ma cà rồng là có thật anh à. Nhưng, bây giờ ma cà rồng không còn tồn tại nữa. Mỗi một thời điểm nào đó sẽ xuất hiện một loài ma hoặc quỷ. Thời điểm hiện tại thuộc về loài quỷ... đó.

Con người ở trần thế nói về sự sống sau khi chết hoàn toàn sai cả anh à. Như quán café mà anh đã đến, người chủ quán nghĩ: Con người chết rồi là

phải đi về... âm phủ, nên đã trang trí cho quán những cảnh... chỉ có trong tưởng tượng thôi. Sự thật là, con người sau khi từ giã trần gian sẽ về nơi được xem như là để sám hối tội lỗi và chờ ngày để được đi đầu thai.

Em vẫn thường gặp anh và đứng bên anh. Nhưng, vì em chỉ là cái hồn nên em không được gặp anh... như người đang sống. Thời gian gần đây em sắp được đi đầu thai nên nhân dịp chu du đây đó em chọn đến thành phố Dalat này mà khi còn ở trần thế em chưa một lần đặt chân đến. Trong lúc chu du trong những khu rừng thông, em gặp anh đang đứng đọc tấm bảng quảng cáo của quán café. Và, em biết chắc anh sẽ vô quán bởi vì cái tên Âm Phủ sẽ gọi cho anh tính hiếu kỳ.

Cách xa quán café khoảng một cây số hơn. Chính xác là, một ngàn hai trăm mười hai thước... hơn

một chút. Trong khu rừng thông đó có căn biệt thự bỏ hoang từ gần bốn mươi năm qua mà người ta đồn là có ma. Thật sự ma chỉ là các oan hồn chứ chẳng có gì là ghê gớm cả anh à.

Con người thường hay đùa giỡn chọc phá lẫn nhau thì các oan hồn cũng vậy. Nên khi người nào đó bị các oan hồn đùa giỡn thì sợ và nói là bị ma nhát. Căn biệt thự đó là của một gia đình công chức cao cấp. Một đêm kia có một con khỉ bị cầm và điếc đi kiếm ăn và nó đã xâm nhập vô căn biệt thự này. Vì bị cầm và điếc nên con khỉ khi tìm thức ăn nó đã gây tiếng động mạnh nhưng nó không thể la hét thành tiếng được.

Thế rồi gia đình người chủ căn biệt thự sợ quá nên nói nhà có ma và bỏ căn biệt thự đó ra đi. Những người dân trong thành phố nghe biệt thự có ma thì liền đem thức ăn hoặc trái cây đến cúng. Đêm đến con khỉ cầm điếc tìm về và ăn hết những thứ thức ăn đó nên người ta lại càng tin là có ma thật.

Em muốn gặp anh một lần tại căn biệt thự đó trước khi em đi đầu thai, nên em đã chuẩn bị mọi việc xong xuôi để khi anh gặp em anh sẽ nhìn thấy em như người bình thường. Nhưng... không còn kịp

nữa rồi anh ơi. Chu kỳ của một linh hồn để được đi đầu thai là bốn mươi năm. Khi anh đọc chưa dứt lá thư này thì em đã lên đường đi đến nơi để đi đầu thai. Nếu vì lý do nào mà em chậm trễ thì hình phạt sẽ chưa biết đến bao giờ em mới được đi đầu thai.

Em không biết chuyện tương lai của em như thế nào nên em sẽ không thể kể trước được cho anh biết. Nhưng, em hy vọng là kiếp tới đây em sẽ được gần anh. Em chúc anh của em năm mới 2013 luôn Bình An và Thành Công.

Rất mong em được gặp lại anh.

Chào Anh yêu của em Hoa.

* * *

Tôi trở lại quán café Âm Phủ ba ngày liền. Tôi trở lại vì lời hứa với cô bé rất dễ thương và rất lễ phép. Nhưng, cũng chính là để mong được nhìn thấy lại hình bóng người đàn bà - là em Hoa của tôi - biết đâu chưa đi đầu thai mà vẫn còn loanh quanh trong khu rừng thông... thì vui biết mấy. Nhưng, rừng thông vẫn lặng lẽ im ắng như vẫn ắng im lặng lẽ từ ngàn năm qua./.

Thơ Lưu Vong

Lời Kính Tạ Tội Mùa Xuân

Khi sương lạnh về ngủ nơi rừng xưa bát ngát
Đêm chuyển mình trở dạ với đau thương
Cha cúi mặt khát khao cau vàng trán rộng
Nghe mùi sữa mẹ thơm nồng nơi thịt da em

Có con chim mỗi cánh nơi trụ điện không đèn
Phổ im lìm chực chờ ngày trở mặt với thân quen
Có con nước ngược nguồn tìm trôi tức tưởi
Quê hương ơi tan nát tự bao giờ

Rồi như con ốc mượn hồn di trú tìm bờ vờ
Tôi thẫn thờ đi trên con đê hai đầu xói lở
Rồi dật dờ như hồn anh lính về đời hoang vu
Nuốt căm thù rửa tay bên bến xưa ô nhục

Mùa xuân về đi u hiu bên phận người cúi gục
Xuyên tim cọc nhọn đâm sâu nát cả tâm hồn
Mẹ ơi sinh chi lũ con chia phe đánh phá
Gia tài mẹ đó nát tan rồi mẹ thứ cho con

Lưu Vong 15-12-2021

Góc bạn trẻ

TẤM HÌNH ĐẦU TIÊN

Mẹ từ vùng kinh tế mới về thăm nhà mấy ngày Tết. Năm đó là Tết Bình Thành, nhằm ngày 31 tháng Giêng, 1976. Mẹ chỉ được nghỉ phép ba ngày. Cả bận đi và về, chuyến xe buýt liên tỉnh đã nuốt chửng cả một ngày trong chuyến thăm nhà ngắn ngủi của Mẹ.

Mẹ vừa về tới thì Di Thơ quày quả đi chợ để mua thức ăn. Bữa đó là ba mươi Tết. Di Thơ muốn nấu một bữa cơm ngon cho cả nhà. Di đi chợ mỗi ngày. Nhà không còn tủ lạnh sau mấy đợt tịch thu. Khi Di Thơ đi đâu lo công chuyện, Anh Hai coi chừng Chị Ba và tôi. Anh thường ẵm tôi thiệt gọn và nếu tôi khóc, anh sẽ hát những bài ru em mà anh học được lúc Mẹ ru Chị Ba ngủ hồi Chị Ba còn nhỏ. Anh Hai rất thích tôi. Anh nói tôi dễ thương lắm. Anh nói anh thương tôi nhất trên đời. Anh Hai nghĩ, nếu mình thương ai nhiều, thì sẽ cưới người đó. Nên Anh hứa là sẽ cưới tôi làm vợ khi tôi lớn. Tôi thường tự lăn ra ngủ mà không cần đỡ, nhưng khi nào phải đỡ tôi, thì Anh Hai nói Chị Ba ngồi yên chờ, hoặc kêu chị chơi với mấy cái nồi đất mà Anh nắn cho Chị Ba. Nếu Chị Ba vẫn không chịu, Anh Hai sẽ ẵm tôi ngồi xuống bên cạnh Chị để đỡ dành. Nhưng hôm đó Mẹ đã về, và Anh Hai lại được làm con nít bốn tuổi rưỡi. Anh Hai không phải coi em. Mẹ sẽ coi cả ba đứa.

* * *

Không ai biết chừng nào Mẹ về thăm nhà, nhưng ai cũng trông. Mẹ không có cách gì để giữ liên lạc với chúng tôi sau khi Mẹ trở lại trường. Không có điện thoại. Bưu điện thì không có và cũng không đáng tin cậy ở chỗ trường Mẹ. Mà một con tem thì bằng cả gia tài. Mẹ phải dạy sáu ngày một tuần, và không được rời trường ngay cả trong ngày Chúa nhật, chỉ trừ khi đi lao động thí công để trường được điểm với Nhà Nước. Nhưng mà khi Mẹ về, ai cũng mừng rỡ, đợi trông, ngạc nhiên. Như Tết vậy. Ai cũng nôn nao đón Tết, dù biết rằng năm nào Tết cũng đến vào một ngày nhất định nào đó. Chúng tôi biết Mẹ sẽ về thăm, chắc là vào dịp Tết. Chúng tôi đặt hết hy vọng vào việc ai cũng về nhà ăn Tết. Mẹ đã đi hết năm tháng trời rồi. Đã đến lúc chúng tôi được gặp Mẹ.

Anh Hai với Chị Ba mừng rơn. Mẹ mua hai chục vú sữa ở mấy chỗ xe buýt ngừng dọc đường. Mấy người bán dạo thường bung thúng bung mủng chạy tới bên hông xe để mời những người trên xe mua đồ trong khi xe chờ những hành khách khác người lên kẻ xuống. Cho dù tài chính gia đình có đen tối đến đâu đi nữa, Mẹ cũng luôn đem quà bánh về cho chúng tôi khi Mẹ đi xa về hoặc lần này, là sau khi Mẹ xa nhà suốt mấy tháng trời. Ai cũng cần phải ăn. Nhất là những đứa con nít đang tuổi lớn. Vú sữa rộ ngay mùa Tết, giá cả thì thấp mà hàng lại nhiều và ngon. Mẹ mua vú sữa trắng.

Di Thơ thích vú sữa tím hơn. Di nói nó đẹp. Đối với Di, thức ăn không chỉ là chuyện dinh dưỡng. Ăn uống phải đi đôi với vẻ đẹp và hương vị. Nên mỗi ngày Di nấu ăn cho chúng tôi với hai tiêu chuẩn đó: vừa bắt mắt, vừa đánh lưỡi.

Mẹ mới hỏi thăm chuyện nhà, thì Chị Ba đã giành phần, không để Anh Hai nói. Chị nôn nóng nói cho Mẹ biết là Chị rất nhớ Mẹ, còn tôi thì cứ làm 'em bé em bé' - ý Chị muốn nói là tôi còn rất nhỏ, và

Anh Hai cũng có khi ăn hiếp Chị. Chị nói Di Thơ không còn cho Chị ăn bánh kẹo buổi chiều nữa, như hồi đó Mẹ hay cho ăn lúc Ba còn ở nhà, nhưng không sao. Chị nói là Chị biết mọi chuyện đã thay đổi. Chị tuyên bố là Chị đã tập chấp nhận những hy sinh như vậy cũng như chịu

đựng những sự thiếu sót của người lớn. Mẹ lặng lẽ cười với những lý sự của cô con gái ba tuổi, ôm Chị vào lòng, và vuốt tóc Chị.

Anh Hai đứng yên chờ rồi khi tới lượt mình được nói, Anh hỏi Mẹ có khoẻ không. Trong nhà không còn điện thoại nữa, không như từ hồi Anh còn nhỏ cho tới năm Anh bốn tuổi. Anh Hai nói sao mà Mẹ ốm nhom mà còn đen thui nữa. Mẹ ngàn ngừ một lúc rồi nói ở chỗ trường của Mẹ cũng được lắm, lúc nào Mẹ sẽ thu xếp đưa Anh Hai lên chơi. Anh Hai chỉ đồng tình một cách hạnh phúc và bình thản, nhưng chưa gì thì Chị Ba lại nhảy tót lên đùi Mẹ lần nữa và nói Chị cũng muốn đi.

Mẹ rửa hai trái vú sữa thiệt lớn rồi đưa cho Anh Hai và Chị Ba. Anh Hai giứt cái cuống ra cho Chị Ba, rồi giứt cho mình. Cả hai cùng rạng rỡ sung sướng. Bốn bàn tay trẻ thơ bao lấy hai trái vú sữa như thể chúng là những gì quý giá nhất trên cõi đời. Rồi từ từ, bốn bàn tay bóp nhẹ vào hai trái vú sữa, hai mươi đầu ngón tay ấn vào lớp da xanh lơ bóng láng từng ngón một, và bốn lòng bàn tay ép vô hai trái vú sữa. Khi những giọt nước trong ngọt lựng trào ra ở chỗ cuống, thì cả hai cùng bắt đầu mút. Trước hết, là nước. Sau đó, là cơm. Cả hai ăn ngon lành và cẩn trọng đến nỗi Mẹ chỉ ngồi đó mà nhìn. Mẹ ôm tôi trong lòng, miên man nhìn hai đứa con đến nỗi không thấy Di Thơ dẫn xe đạp vô nhà với một cái giỏ đầy rau và một con cá bông lau nhỏ. Chừng đó cũng đã rất thịnh soạn so với bữa cơm hằng ngày của chúng tôi. Dù Mẹ gửi hết ba phần tư tiền lương của Mẹ về nhà qua Ngân hàng Nhà Nước, nhưng lương của Mẹ ít quá. Trong số ba phần tư Mẹ gửi, thì một phần tư Mẹ gửi cho Ông Bà Ngoại, hai phần tư là để Di Thơ lo cho chúng tôi. Chúng tôi sống đắp diêm qua ngày. Người dân nào cũng vậy trong những tháng ngày ngay sau cuộc đổi đời đó.

Nhìn thấy hai đứa cháu chìm đắm với hai trái vú sữa, Di Thơ chọc hai đứa là thảo ăn, cái bụng bự hơn trái tim, và đi xuống phía sau để nấu cơm. Mẹ lấy cái thau lớn để giặt giũ tấm rửa ra. Mẹ xuống lỗ hồ hứng nước mưa từ trong vòi ra, rồi đổ vô thau để tắm ba đứa chúng tôi. Chị Ba giành cơ hội được tắm trước. Chị Ba mau mắn cởi quần áo rồi nhảy vô thau. “Mẹ ơi, Mẹ làm cột cờ trên tóc con nghe Mẹ!” Chị Ba nài nỉ. Mẹ nghe vậy thì bật cười lớn. Sau khi gội xà bông trên tóc Chị Ba, Mẹ vuốt tóc Chị, gom hết lên đỉnh đầu, rồi làm thành cái cột cờ. Tóc Chị Ba lúc nào cũng dày và đen nhánh từ nhỏ, mà sau này thường làm đứng tim mấy anh chàng thư sinh trong vùng. Chị Ba đứng dậy, lắc lư tới lui một hồi để khoe cột cờ. Rồi lấy đà, Chị Ba xin Mẹ cho mặc đồ mới Mẹ vừa đem về. Mẹ cho liền. Chị Ba nhún nhảy chạy lui chạy tới trong cái áo lạnh Mẹ mới móc cho Chị. Chị Ba lóng lánh như ông mặt trời mùa hè giữa buổi sáng chớm Xuân êm đềm đó.

Mẹ thay nước rồi tắm Anh Hai. Bữa nay Anh Hai im lặng cách lạ lùng. Tắm nửa chừng, Anh Hai nói Mẹ để Anh Hai tự tắm lấy. Anh nói Mẹ để Anh tắm xong một mình, còn Mẹ thì vô ấm tôi. Anh Hai kỳ

cọ thật kỹ lưỡng. Rồi bước ra khỏi thau với sự cẩn thận ý tứ, Anh lấy khăn, lau khô mình mấy rồi mặc quần áo vô. Lúc đó thì Mẹ cởi quần áo cho tôi và cho tôi ngồi vô thau. Mẹ bắt đầu chà xà bông lên mình tôi. Mẹ gội đầu cho tôi sau cùng vì không muốn đầu tôi bị ướt và lạnh lâu, dễ bị cảm. Mẹ nói với Anh Hai là tôi đã sáu tháng rồi. Mẹ buồn vì không được lo cho tôi trong thời gian quý giá nhất của đời tôi, những tháng vàng ngọc đầu tiên. Nhưng Mẹ cũng an tâm vì tôi mუმ mုံm một cách lạ kỳ. Mẹ nói tôi có bản năng sinh tồn cao. Di Thơ nói xen vô là tôi không chịu khóc. Tôi quá ngoan trước tuổi, làm cho Di lo. Di nói chắc là tôi đã biết rõ hoàn cảnh gia đình từ hồi còn ở trong bụng Mẹ, nên tôi đã quyết định làm đứa nhỏ dễ nuôi. Mẹ nói chắc Di Thơ cho tôi bú nhiều nên tôi tròn trịa. Mẹ nói một tháng nữa, tôi sẽ bắt đầu ăn thức ăn bình thường. Anh Hai và Chị Ba nói sẽ để cho tôi ăn trước rồi khi tôi đã no thì Anh Chị mới ăn. Anh Chị muốn tôi lớn mau.

Mẹ đã xếp đặt mọi việc cho hai ngày Mẹ được ở nhà. Những việc quan trọng, như quần áo mới cho Anh Chị, đồ ăn khô cho Ba trong trại cải tạo, gạo để dành cho ít tháng nữa, và tấm hình đầu tiên của tôi. Mẹ kêu ông thợ chụp hình trong xóm tới chụp một tấm chân

dung cho tôi. Ông có một cái máy chụp hình duy nhất để ghi lại những bức ảnh hiếm hoi về đời sống của người dân trong cả thị xã lúc đó. Mọi người đều trông cậy vào ông và cái máy chụp hình của ông để giữ lại một vài hình ảnh cho đời.

Ông Sáu Đen là một người đàn ông ốm nhách, cao nhông. Ông hút thuốc rất nhiều, và khi ông không chụp hình, ông thích nằm trên võng trong vườn để nhìn lên trời và nghe mấy con chim trong lồng hót. Vợ ông nói ông làm biếng. Ông không muốn làm gì khác ngoài chuyện chụp hình và chơi với mấy con chim. “Tui là nghệ sĩ,” ông tuyên bố với vợ. “Nhiếp ảnh là một nghệ thuật,” ông nói thêm, vừa nói vừa nhún vai. “Nhưng bao lâu mới có một người tới chụp hình?” vợ ông hỏi. Năm thì mười họa. Gần Tết thì có nhiều người muốn chụp hình hơn, nhưng cả năm chỉ có mấy ngày Tết. Bà vợ là thợ may. Khách tới may đồ mỗi ngày, và bà phải may cả ngày cả đêm, rồi còn nấu nướng và

dọn dẹp nhà cửa, chăm sóc con cái. Bà còng lưng may quần áo cho cả thị xã. Hồi đó, chưa có quần áo may sẵn ngoài chợ như bây giờ. Mình mua vải theo hộ khẩu, rồi tới tiệm may để may quần áo. Thợ may như bà Đen phải làm lụng cực khổ quanh năm, nhất là mùa cưới hay mùa Tết. Bởi vậy, bà kêu ông phụ bà mần công chuyện trong nhà. Nhưng ông thợ chụp hình không nhúc nhích. Ông ngồi quanh, chờ khách hàng đến chụp hình theo mùa.

Khoảng một giờ chiều, Ông Sáu Đen đạp xe tới nhà tôi để chụp hình. Mẹ mặc cho tôi cái áo mới Mẹ móc cho tôi mà Mẹ đem về hồi sáng. Mẹ móc với mấy cuộn len còn sót lại sau mấy đợt tịch thu. Mẹ đã chọn loại len quý màu trắng ngọc này trong một lần đi Saigon năm 1974. Mẹ luôn mua sẵn nhiều len để móc và đan áo quần nón vớ cho chúng tôi. Lần này Mẹ về, mỗi đứa đều được quần áo mới để ăn Tết mà Mẹ chịu khó móc cho chúng tôi ngoài giờ đi dạy. Mẹ đặt tôi nằm sấp trên giường, vật dụng duy nhất trong nhà thích hợp cho việc chụp hình.

Mẹ kêu tôi cười. Tôi nhìn Mẹ không chớp mắt. Mẹ cố đọc suy nghĩ của tôi rồi giả giọng nói thay tôi, “Chắc con đang thắc mắc: Cô này là ai mà chạy qua chạy lại trước mặt mình vậy kìa? Mình chỉ nhớ lảng máng khuôn mặt của cô thôi, nhưng sao thấy cổ quen lắm. Thấy cổ dễ thương và đặc biệt nữa. Chắc mình thích nhìn cổ mà.”

Mẹ giả bộ nói giọng em bé, sửa chữ mỗi lần phát âm để làm cho nó nghe mắc cười. Tôi không cười. Tôi quyết định là tôi sẽ nhìn nghiêm trang trong tấm hình đầu tiên của mình. Tôi chỉ mở tròn mắt, nhìn xung quanh, và nằm im. Tôi đang vừa ý. Tôi

luôn cảm thấy vừa ý. Dĩ Thơ thích tôi đặc biệt vì trong số tất cả đám cháu trai và cháu gái mà Dĩ chăm sóc, tôi là đứa dễ nhất, không đòi hỏi gì, và rất dễ nựng. Mẹ thử xoay tôi qua hướng khác. Tôi nhìn Mẹ làm đủ trò trước mặt tôi, còn Ông Sáu Đen nhấp nhòm chờ và nhắm máy hình vào tôi cách vô ích. Chị Ba hằng hái muốn nhào vô chụp hình, và cười toe chành hai cái mang tai. Nhưng Mẹ nói Chị phải đợi. Mẹ chỉ để dành được đủ tiền để chụp một tấm hình thôi. Chị Ba mất hứng, nhưng rồi Chị mau chóng vui trở lại và ngồi theo dõi mọi biến động xung quanh.

Sau nửa tiếng đồng hồ, Ông Sáu Đen bắt đầu nóng ruột. Ông nói với Mẹ là nếu tôi không biết cười, thì ông đành chụp hình tôi xụ mặt. Vì tôn trọng thời gian và kiên nhẫn của ông, và nhận ra sự kiên quyết

của tôi, Mẹ chịu thua. Vậy là xong. Trong tấm hình đầu tiên của tôi có một đứa bé bụ bẫm, nhìn chăm chăm lên trên, không chịu cười. Có gì để cười chứ? Có ai hỏi tôi coi tôi có muốn chụp hình hay không đâu. Mẹ nói, thiệt là may vì tôi không khóc cũng không làm dơ tã trong suốt trận chiến nhọc nhằn. Không cười. Chỉ tròn xoe mắt nhìn lên.

Trên mặt sau của tấm hình trắng đen 2.5x3, Mẹ cẩn thận viết đầy đủ tên họ của tôi và dòng chữ, “Sáu tháng mong Ba.” Hoàn toàn là ý tưởng của Mẹ. Tôi có biết là Ba có trên đời đâu, hoặc là Ba có liên can gì đến tôi không? Tôi không nghĩ là mình có khái niệm gì về “Ba” hay là chính tôi cũng có một “Ba.” Còn biết bao đứa trẻ sơ sinh vắng cha khác như tôi, sanh sau tháng Tư 1975, không gặp mặt cha cho đến ngày cha họ được thả về từ trại cải tạo. Hay vĩnh viễn không bao giờ gặp được nếu cha họ chết trong tù.

Đính chính:

Báo VNNS326 số tháng 12-2021, trang 34 tựa bài truyện ngắn “Vy Vy” vì sơ ý kỹ thuật đã ghi không đầy đủ. Nay xin đính chính tựa bài là “Vy & Vy”. Kính mong quý độc giả và tác giả Topa niệm tình thông cảm. Xin đa tạ !

Ban Biên Tập VNNS

Bitcoin – tiền điện tử

Giá trị của tiền điện tử đã tăng lên nhanh chóng trong những tháng qua. Nổi trội hơn hết là giá trị của Bitcoin, loại tiền điện tử lớn nhất và nổi tiếng nhất, đã có lúc tăng gấp đôi lên hơn 60 nghìn đô la mỗi đồng. Sau khi Elon Musk, đầu tư trên 1 tỷ mỹ kim vào Bitcoin và dịch vụ thanh toán PayPal đã giúp khách hàng Mỹ có thể thanh toán tại hàng triệu cửa hàng trực tuyến bằng tiền điện tử.

Nhưng chính xác thì Bitcoin là gì? Phương thức thanh toán này có đáng tin cậy không?

Ngày đầu của Bitcoin

Tháng 11-2008, trên mailing Cryptography có một thông báo mang tiêu đề “*Bitcoin – tiền điện tử – peer to peer*”, do một lập trình viên hoặc một nhóm lập trình viên dưới tên gọi là Satoshi Nakamoto gửi đăng. 2 tháng sau, khối Bitcoin, phiên bản 0.1, đầu tiên đã được ra đời, đánh dấu sự xuất hiện của đồng tiền ảo. Người ta nêu nhiều giả thuyết về cha đẻ của Bitcoin, tuy nhiên tất cả đều không đứng vững và điều này lại dẫn đến một câu hỏi mới là tài khoản của Satoshi là 980.000 Bitcoin tương đương với 5% tổng số Bitcoin, khoảng 40 tỷ Dollar (hối suất 1-2022) và chưa từng có ai đụng đến. Cho đến nay, Satoshi vẫn còn là một bí ẩn.

Bitcoin bắt nguồn như thế nào?

Satoshi tin rằng các ngân hàng lớn và các thị trường tài chính có quá nhiều quyền lực, có thể gây ra nguy hiểm, nếu họ không trung thực hay thiếu sót trong việc quản lý, điển hình là việc phá sản ngân hàng Lehman brother, đứng hạng tư tại Mỹ, đã kéo theo tai họa tài chính toàn cầu. Thêm vào đó, chúng ta ngày càng thanh toán qua mạng nhiều hơn, khiến chúng ta ngày càng phụ thuộc vào các tổ chức tài chính. Các tổ chức này độc quyền kiểm soát hệ thống thanh toán và còn có thể theo dõi tất cả các khoản tiền mua bán của chúng ta. Và họ cũng có thể bán ngầm các dữ kiện này cho các cơ sở tài chính khác. Đó là lý do tại sao Satoshi Nakamoto đã đưa ra một hệ thống thanh toán hoàn toàn độc lập, phi chính phủ, minh bạch và bảo mật. Người mua, người bán thanh toán trực tiếp, không qua ngân hàng, không cần đến người thứ ba can thiệp vào. Hệ thống độc đáo này giải quyết một số lượng lớn các vấn đề trong hệ thống tài chính hiện tại. Nói cách khác, cách thức trao đổi này không có sự can thiệp của các bên khác còn được gọi là trao đổi giá trị ngang hàng. (peer-to-peer waarde uitwisseling)

Chuỗi khối -Blockchain

Chuỗi khối phiên bản 1.0 (Blockchain) chính là công nghệ phần mềm được dùng để tạo nên Bitcoin. Đây là công nghệ dùng thuật toán mã hóa (Hash 256) để lưu trữ dữ liệu, rất minh bạch. Các giao dịch, dữ liệu trong việc mua bán bằng tiền Bitcoin qua Internet, trong một khoảng thời gian (time stamp) đều được ghi vào một khối (block). Mỗi khối đều được đánh số thứ tự và trong khối đó có thể ghi chú đến hàng ngàn giao dịch và bất kỳ ai cũng không thể thay đổi dữ liệu trong khối một khi giao dịch đã diễn ra. Các khối được liên kết lại với nhau tạo thành một chuỗi (chain). Chuỗi khối, còn gọi là sổ cái, ghi lại tất cả các giao dịch kể từ khối 0, khối khởi thủy. Tất cả mọi người đều có thể đọc, truy cập cuốn sổ cái qua mạng www.Blockchain.com. Địa chỉ người giao dịch đều được mã hóa thành một dãy, gồm 34 chữ và số. thí dụ: 19dENFt4wVwos6xtgwStA6n8bbA57WCS58 là địa chỉ đã mã hóa của một địa chỉ giao dịch được ghi trong một khối. Do đó người khác không thể biết được ai là người giao dịch (pseudo anoniem) vì người mua, người sở hữu không cần khai báo tên thật với bất kỳ một cá nhân, tổ chức nào. Đây là một đặc tính bảo mật rất cao của chuỗi khối.

Đào Bitcoin - mining

Tổng số lượng Bitcoin trên toàn thế giới xấp xỉ 21 triệu, khi đã khai thác hết thì không thể tạo ra thêm được. Đơn vị nhỏ nhất gọi là 1 Satoshi = 1/100.000.000 Bitcoin. Những người đào Bitcoin gọi là miner.

Họ xử dụng máy tính để giải mã hàng tỷ các thông tin khác nhau, nhằm tìm ra một thông số Nounce đúng. Có 5 phần mềm thường được xử dụng và phải chạy trên máy tính thích hợp. Hiện nay hệ thống xử dụng ASIC đang được xem là máy đào Bitcoin tốt nhất. Việc tìm kiếm thông số Nounce ngẫu nhiên này gọi là 'Proof of Work' (Bằng chứng công việc), rất tốn kém điện năng để duy trì năng lực tính toán, vì máy tính chạy phải liên tục. Khi người đầu tiên thông báo họ đã tìm thông số Nounce thích hợp thì tất cả mọi người khác đều ngưng việc tìm thông số và quay sang xác nhận xem kết quả có hợp lệ hay không. Nếu kết quả hợp lệ thì một khối mới được tạo ra và được nối lại với khối trước. và mọi người lại xoay lại tiếp tục đào Bitcoin. Toàn bộ quá trình này, được gọi là mining. Tuy nhiên chỉ có người đầu tiên tìm thấy thông số thích hợp mới nhận được tiền thưởng Bitcoin. Tất cả công sức và toàn bộ lượng điện năng khổng lồ mà các miner đã tiêu thụ để chạy các phép toán đều bị lãng phí. Việc này tác động rất xấu lên môi trường.

Bitcoin xuất hiện kéo theo sự ra đời của hàng trăm anh em tiền ảo khác. Hiện giờ Bitcoin và Ethereum là hai đồng tiền ảo phổ biến nhất hiện nay. Ngày nay, Bitcoin hay các đồng tiền ảo khác được rất nhiều quốc gia như Mỹ, Úc, Hòa lan, ... cho phép dùng để mua sắm hàng hóa, chuyển tiền và nhu cầu sử dụng một đồng tiền "phi chính phủ" ngày càng lớn. El Salvador đã trở thành quốc gia đầu tiên trên thế giới chấp nhận Bitcoin dưới dạng đầu thầu trong nỗ lực thúc đẩy đầu tư và phát triển kinh tế. Tuy nhiên, có nhiều chính phủ lo ngại các đồng tiền ảo sẽ giúp các hoạt động như rửa tiền, mua bán ma túy, trốn thuế gia tăng, đưa đến việc xáo trộn thị trường, xã hội. Trong đó, Trung quốc là 1 trong hơn 50 quốc gia, cấm xử dụng Bitcoin. Giá trị của đồng tiền ảo thay đổi rất nhanh, không ai đoán trước được nên Bitcoin trở thành một đối tượng hấp dẫn cho các nhà đầu tư. Theo quy định nằm trong thuật toán của Bitcoin thì đến năm 2140 đồng cuối cùng sẽ được đào lên.

Thơ Hoài Tâm Niệm

Xuân Ca

Xuân đến Xuân đi Xuân lại đến
 Bên thềm năm mới dáng Xuân tươi
 Người người hớn hờ vui chào đón
 Đón nhận mừng thêm một tuổi đời
 Gọi nhớ lưu tình năm tháng rộng
 Mong lòng rong ruổi với thời gian
 Mang dòng tư tưởng hòa điệu khúc
 Khúc hát Xuân Ca khúc nhạc vàng

HTN 2022

Trang sức khỏe

Bác Sĩ Nguyễn Ý Đức

Đo Huyết Áp Đúng Cách

Huyết áp là áp suất của máu vào thành động mạch. Huyết áp trung bình là dưới 120/80 mmHg. Trên số này sau ba lần đo là bị Cao huyết áp.

Cao Huyết áp vẫn được coi là Tên Sát Nhân Thầm Lặng-Silent Killer-, vì có khả năng giết người mà không báo trước.

Người bị cao huyết áp cần được điều trị lâu dài. Bệnh nhân cần tham dự và hợp tác với bác sĩ trong việc điều trị này. Một trong những hình thức hợp tác rất quan trọng là sự tự đo huyết áp.

Sau đây là mục đích của tự đo huyết áp :

-Biết huyết áp của mình cao thấp là bao nhiêu, để thay đổi nếp sống, giữ gìn ăn uống và coi xem thuốc hạ huyết áp có công hiệu hay không;

-Cho bác sĩ hay kết quả đo huyết áp để bác sĩ điều chỉnh được phẩm, duy trì huyết áp ở mức độ chấp nhận được;

-Để phòng tránh các hậu quả trầm trọng khi huyết áp đột nhiên lên cao, như tai biến não, heart attack, suy thận, khiếm thị do tổn thương võng mạc...

Do đó, bệnh nhân bị cao huyết áp cần phải thường xuyên đo huyết áp ở nhà một cách đều đặn. Việc này tưởng như giản dị, nhưng cũng có nhiều điều cần lưu ý, để kết quả được chính xác.

Xin nhắc lại là huyết áp thay đổi tùy theo sự hoạt động của cơ thể và tùy theo thời gian trong ngày. Huyết áp thấp nhất vào ban đêm trong khi ta ngủ, cho tới khi ta thức dậy vào buổi sáng. Ngay sau khi ta đứng dậy rời khỏi giường và bắt đầu sinh hoạt thì huyết áp bắt đầu nhích lên tới cao độ vào buổi trưa. Tới nửa chiều thì huyết áp xuống dần cho tới tối.

Nếu vào buổi sáng mà huyết áp lên cao và tiếp tục cao suốt ngày thì có thể là ta bị cao huyết áp. Nên đo và ghi số kết quả trong vài ngày và cho bác sĩ hay để xác định bệnh.

Một số thắc mắc thường được nêu ra là khi nào đo huyết áp? Đo bao nhiêu lần trong ngày? Tại sao khi đi bác sĩ thì huyết áp cao hơn là khi đo ở nhà? Tại sao kết quả đo không giống nhau sau khi đo hai ba lần? Máy đo huyết áp nào tốt?...

Xin lần lượt tìm hiểu.

1-Bao giờ thì đo và đo mấy lần trong ngày?

Tùy theo tình trạng bệnh nặng hay nhẹ, bác sĩ gia đình sẽ cho ta hay là phải đo bao nhiêu lần trong ngày.

Thường thường có thể đo vào buổi sáng trước khi uống thuốc hạ huyết áp hoặc ăn điểm tâm.

Không dưới 1 giờ sau khi vận động cơ thể, hút thuốc lá hoặc uống cà phê.

Nên nhớ là cần ngồi nghỉ thoải mái khoảng 10 phút để cơ thể thích nghi với nhiệt độ trong phòng.

Không đặt máy đo ở cánh tay bị thương hoặc đang được truyền dịch tĩnh mạch.

Phụ nữ đã cắt bỏ một bên nhũ hoa bị bệnh, nên đo ở cánh tay phía bên kia;

Không đo huyết áp ngay sau khi vận động cơ thể hoặc đang trong tình trạng căng thẳng tinh thần

Ta có thể đo hai lần một ngày trong hai tuần rồi một lần mỗi ngày trước khi uống thuốc. Khi máu đã tương đối bình thường thì chỉ cần đo vài lần trong tuần.

2-Làm gì trước khi đo?

-Đi tiểu dốc hết bầu tâm sự trước khi đo;

-Ngồi nghỉ khoảng dăm ba phút, không nói chuyện trước khi đo;

-Ngồi thoải mái trên một cái ghế có tựa lưng và tựa tay, hai chân thoải mái để xuống sàn nhà, không bắt chéo cẳng chân;

-Vén tay áo, đặt cánh tay lên mặt bàn, ngang tầm trái tim, bàn tay ngửa;

-Nhẹ nhàng quấn vòng bít (băng huyết áp) xung quanh phần trên của cánh tay trần. Quấn vừa chặt để ta vẫn luôn được ngón tay vào giữa vòng và da;

-Nhớ đặt phần dưới của vòng khoảng 1/2 cm trên nếp gấp của khủy tay;

3-Có mấy loại máy đo huyết áp

Có hai loại hiện đang rất phổ biến:

a- Loại máy bơm bằng tay, có kim đồng hồ chỉ số huyết áp trong khi ta nghe nhịp tim bằng ống nghe. Loại này dễ mang theo khi di chuyển, có sẵn ống nghe nhịp tim, giá tiền vừa phải từ 20-30 mỹ kim. Nhưng máy có vài điểm bất tiện là dễ hư, không chính xác, không thuận tiện cho người lẳng tai vì phải nghe nhịp tim bằng ống nghe. Mà lão niên thì cũng hay nghễnh ngãng, kém nghe.

b-Máy digital hiện nay phổ thông hơn, dễ đọc vì con số hiện trên màn ảnh, dễ sử dụng, tiện lợi cho người bị kém thính giác vì không phải nghe nhịp tim. Một vài loại máy có thể in kết quả, nhờ đó ta không phải ghi vào sổ tay. Máy có thể bơm căng bằng tay hay tự động, xả hơi thì tự động.

Bất tiện của máy trước hết là đắt tiền hơn, từ 40 tới 100 mỹ kim; độ chính xác của máy thay đổi khi cơ thể cử động hay khi nhịp tim không đều; máy cũng cần cục pin để điều hành.

Ít nhất mỗi năm một lần, mang máy đo huyết áp tới nhờ bác sĩ hoặc y tá kiểm soát coi xem máy còn hoạt động tốt hay không.

Máy đo với ống nghe:

-Mang ống nghe nhịp tim vào hai tai;
-Đặt đĩa nghe nhịp tim của ống nghe vào phía trong của nếp gấp khuỷu tay;

-Lẹ làng bơm vòng băng cho tới khi vượt quá huyết áp tâm thu (S) thường lệ khoảng 30-40 điểm. Bơm quá chậm có thể làm số đo sai lệch.

-Từ từ nhả van khoảng 2-3 mmHg/ 1giây để không khí thoát ra. Nhả quá nhanh ta sẽ không đọc được kết quả.

-Trong khi không khí bắt đầu thoát ra thì tai để ý nghe nhịp tim xuất hiện. Khi nghe thấy tiếng đập đầu tiên thì đó là huyết áp tâm thu.

-Tiếp tục từ từ thả không khí, khi không còn nghe tiếng tim đập thì lúc đó là huyết áp tâm trương.

-Ghi kết quả, huyết áp tâm thu trước rồi đến huyết áp tâm trương. Chẳng hạn 120/80 mmHg.

-Nếu muốn đo lại, nên đợi chừng vài ba phút rồi lại bơm hơi.

Thường thường nên đo ba lần, cách nhau 5 phút. Nên đo ở cả hai cánh tay, bên nào có số đo cao thì lấy số đó làm kết quả chính thức.

Máy digital

Máy có loại đo ở cổ tay hoặc cánh tay, đôi khi cũng đo được ở cổ chân.

-Đặt vòng bít vào cánh tay. Ấn nút điện khởi động máy.

-Bơm tự động sẽ bắt đầu đưa hơi vào vòng bít rồi từ từ nhả hơi.

-Đọc kết quả huyết áp trên màn hình và ghi kết quả.

-Muốn đo lại, đợi vài ba phút.

Nên dè dặt với kết quả từ các máy đo công cộng ở siêu thị, không được chính xác vì máy không được điều chỉnh và cũng vì vòng băng có thể không vừa với cánh tay của mình.

Những yếu tố nào ảnh hưởng tới huyết áp?

Huyết áp có thể tạm thời thay đổi trong những hoàn cảnh sau đây:

-Khi ta ở trong tâm trạng lo âu căng thẳng thì huyết áp tăng lên đáng kể và sẽ trở lại bình thường sau khi ta thoải mái thư giãn. Vì thế khi đi khám bệnh huyết áp thường hơi cao hơn khi đo ở nhà vì nhiều người lúc đó cũng hơi emotion. Và cũng vì thế, nên nghỉ vài phút trước khi đo.

-Nghiên cứu cho hay trong khi đo mà ta nói chuyện với người khác hoặc với nhân viên y tế, huyết áp cũng lên cao. Vì thế nên giữ im lặng trong khi đo.

-Nhiệt độ xung quanh như phòng quá lạnh, mạch máu co lại cũng khiến cho huyết áp tạm thời nhích cao.

-Bảng huyết áp quá nhỏ so với cánh tay có thể tăng huyết áp tới cả chục mmHg mà bảng quá lớn lại cho số đo thấp hơn thường lệ.

-Khi đo, nên để cánh tay trực tiếp với bảng huyết áp, vì nếu mặc áo, huyết áp có thể cao hơn thường lệ. Nhớ cất bỏ trang sức vướng víu cánh tay, cổ tay

-Đo huyết áp khi không ngồi nghỉ mấy phút có thể khiến cho huyết áp tâm thu tạm cao tới 10-20mmHg.

-Vị thế ngồi khi đo cũng quan trọng. Khi đo, nên ngồi hết sức thoải mái trên ghế, dựa lưng vào thành ghế, để cánh tay trên chỗ dựa tay ngang tầm trái tim, hai bàn chân chạm mặt đất, chân để thẳng

không bắt chéo. Chéo chân có thể làm huyết tăng vài ba độ; cánh tay thấp hơn tim tăng huyết áp tới 2 độ mà thấp hơn cũng giảm vài ba độ.

-Hút thuốc lá trước khi đo huyết áp sẽ cao hơn, vì chất nicotine trong thuốc là làm mạch máu co lại và sức ép của máu lên động mạch tăng. Vậy thì đừng hút thuốc lá trước khi đo.

-Rượu và cà phê cũng làm tăng huyết áp, vậy ta nên tránh trước

khí đo huyết áp.

-Ăn quá no huyết áp cũng hơi nhích cao, ví thể chỉ đo trước bữa ăn hoặc sau đó vài giờ;

-Và nhớ trút hết bầu tâm sự trước khi đo, vì bàng quang đầy nước tiểu cũng khiến cho huyết áp tâm thu tăng tới 10-15mmHg.

-Nhưng đừng đo huyết áp sau khi đại tiện, huyết áp sẽ cao vì đại tiện cũng là một activity.

-Một vài loại dược phẩm như thuốc chống cảm dị ứng, thuốc steroid, chữa viêm khớp, hen suyễn cũng khiến huyết áp lên cao.

Tóm lại, tự đo huyết áp cũng không lấy gì là khó, quý thân hữu nhỉ. Chì cần để ý tới các điều kể trên là có kết quả chính xác rồi.

Tuy nhiên, cũng xin đừng quên hẹn tái khám với bác sĩ theo đúng ngày hẹn để được theo dõi bởi nhà chuyên môn và cũng để tìm hiểu coi có biến chứng hay không.

Chúc quý thân hữu bình an, với huyết áp ở mức độ bình thường.

Cười chút chơi

GIÀ BIẾN THÀNH TRẺ

Có 2 bố con từ quê ra thăm một khu phố buôn bán. Dường như tất cả những gì họ trông thấy đều khiến họ thích thú và ngạc nhiên, đặc biệt là 2 tấm vách bằng sắt sáng lóa có thể tách rời nhau rồi lại khép kín như cũ. Cậu con trai nhìn thấy thế và hỏi:

- Đó là cái gì đấy hả bố?

Người bố trả lời:
- Con ạ, bố chưa từng nhìn thấy cái gì như vậy trong đời. Bố không biết nó là cái gì?

Trong khi cả 2 bố con đều đang đưa mắt nhìn thì một bà lão run rẩy chống gậy, bước chầm chậm tới chỗ 2 tấm vách chuyển động và ấn vào một cái nút, 2 tấm vách mở ra, bà lão đi qua 2 cánh cửa, bước vào một căn phòng nhỏ, 2 tấm vách khép lại. Hai bố con ngỡ ngàng, chưa biết chuyện gì xảy ra thì hai tấm vách bỗng mở ra và một cô gái tóc vàng xinh đẹp bước ra.

Ông bố vội nói với cậu con trai:

- Mau về nhà mang mẹ mày tới đây, nhanh lên!
- ???

MỘT THỨ MÀ ĐÀN ÔNG AI CŨNG MUỐN

Tàu chìm, một chàng trai trôi dạt vào hoang đảo, phải mất một thời gian dài, anh ta mới thích nghi được với hoàn cảnh. Tuy nhiên, còn một thứ anh ta khao khát mãi...

Bất ngờ, vào một ngày nọ cũng có một thiếu nữ tuyệt đẹp trôi dạt vào hoang đảo. Anh ta cố gắng làm cô tỉnh lại và hỏi:

- Cô có mang lại được thứ gì không?

Cô gái trả lời: Không, chỉ còn một thứ mà đàn ông các anh ai cũng muốn.

Chàng trai kêu lên sung sướng:

- Trời ơi! Cô mang theo bia à?

MẤT GÌ ĐÂU?

Một cặp vợ chồng nọ đang nằm tâm sự với nhau:
Chồng thủ thỉ:

- Anh mới gia nhập hội từ thiện đấy em ạ. Vậy bây giờ chúng ta phải nên thông cảm với những người có khuyết tật em ạ!

Vợ cũng tán thành:

-Vâng, sáng nay có một anh đeo kính cứ ôm lấy em mà hôn. Em nghĩ anh ấy bị cận có thể nhìn nhầm lẫn nên không bảo sao.

- Há?!

LÀM TỪ THIỆN

Anh chàng hà tiện vừa tặng hội từ thiện một món tiền lớn. Nhưng hôm sau, có người đến gõ cửa nhà anh ta.

- Thưa ông, rất cảm ơn về tấm séc, nó sẽ giúp chúng tôi làm được rất nhiều việc thiện. Nhưng tôi phải nhắc một điều mà có lẽ ông quên đó là, ông chưa ký tên vào tấm séc.

- Ông làm rồi, tôi không đăng trí đâu. Chẳng qua khi làm những việc hào phóng, tôi muốn thật kín đáo... Nếu ông cứ bắt phải ký, tôi buộc phải giúp đỡ hội từ thiện khác vậy.

Ở VIỆT NAM

Ở nước Mỹ: Con trai phải biết dùng súng.

Ở nước Đức: Con trai phải biết hách dịch và không được sợ vợ.

Ở Hàn Quốc: Con trai phải sành điệu hơn con gái.

Ở Trung Quốc: 1 thằng con trai phải biết chơi game.

Nhưng tất cả vẫn chưa là gì với Việt Nam: 1 thằng con trai thì phải dám đâm thẳng vào trạm xăng rồi thét: đầy bình cho tao.

LỜI CẦU NGUYỆN LINH ỨNG

Một phụ nữ đến phàn nàn với ông tộc trưởng:

- Thưa ông, lũ vẹt cái nhà con chỉ biết nói mỗi một câu:

“Hi, chúng em là dân chơi nè! Các anh có muốn vui vẻ không?”

Ông tộc trưởng: Thật là tục tũ! Ta sẽ giúp con việc này. Hai con vẹt Francis và Job của ta suốt ngày cầu nguyện và đọc kinh. Hãy mang vẹt của con đến nhà ta. Ta sẽ nhốt chúng vào lồng với hai con vẹt của ta. Chắc chắn lũ vẹt của con sẽ được dạy dỗ về sự lễ độ và tôn kính.

Người phụ nữ mang hai con vẹt cái của bà ta đến nhà ông tộc trưởng. Thấy hai con vẹt đực đang cầm quyển kinh và lầm bầm cầu nguyện, bà ta liền thả hai con vẹt cái của bà vào với chúng. Các ả vẹt cái la ầm lên:

- Hi , chúng em là dân chơi nè! Các anh có muốn vui vẻ không?

Yên lặng... Một con vẹt đực sững sờ buông rơi quyển Kinh, ngó qua bạn nó và thốt lên:

- Francis! Những lời cầu nguyện của chúng ta đã được ứng nghiệm rồi!

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 5 lần (9 hàng, 9 cột và 9 khung). Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm báo VNNS (4 số). Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 01-02-2022.

Độc giả trúng giải thưởng:

	5		8		6				6		2		7	
4		7			8		2		4		7		3	8
	1						9			3				1
			9	6						2	3			
6									1					4
			8	4							5	9		
	6					8				4				5
5		9			2		7	4		5		8		2
	8			7		5				7			5	8
							2	9						
					6					5				
							8	3						
	8			6		1				6		3		9
6		1				4		5	3	8		7		4
	3						7				3			2
			4	3							3	2		
8										7				4
			2	1								5	9	
	1						5				4			5
3		9				2		7		1	2			9
	2			7			8				9		6	4

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu:.....
- số độc giả: .....
- địa chỉ: .....
- giới thiệu độc giả mới tên: .....
- địa chỉ: .....

VIỆT NAM QUỐC DÂN ĐẢNG
DÂN TỘC ĐỘC LẬP - DÂN QUYỀN TỰ DO - DÂN SINH HẠNH PHÚC

Nhận được tin buồn:

Đồng Chí LÊ VĂN KHÔI
Pháp Danh Nguyên Trực
đã từ trần ngày 04 tháng 9 năm 2021
tại Maarssen, Hòa Lan
Hường thọ 72 tuổi.

VNQDD / Đảng Bộ Châu Âu và
VNQDD / Cơ Sở Hòa Lan
chân thành phân ưu cùng tang quyến.
Nguyện cầu Hương Linh Nguyên Trực Lê Văn Khôi
sớm được siêu sinh Tịnh Độ.

VNQDD/Đảng Bộ Châu Âu và
VNQDD/Cơ Sở Hòa Lan
đồng thành kính phân ưu

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vnescel, koelapparaat, airco, sofijsmachine, ventilatie, keuken afzuiginstallatie, verwarmingsketels, geysers, boiler, friteuse, opwarming-apparaat, magnetron, oven, vaatwasmachine, gasapparaat, koffie-espresso, luchtbehandelingskast, zak filters, koolstof filters.

Verkoop van horeca-apparaat.

Contact: Dhr. Vliet Nguyen
Tel. 030-2688630
Mob. 06-44464380

Việt Nam Nguyệt San,

một trong những tờ báo Việt ngữ lâu đời nhất của người Việt tại Âu Châu. Người Việt tại Hòa Lan luôn hãnh diện đã cùng nhau chung góp, kể bỏ công, người góp của, để nuôi dưỡng gìn giữ tờ báo này như một phương tiện liên lạc với nhau từ hơn 30 năm qua.

Hãy đọc và cổ động báo Việt Nam Nguyệt San đến gia đình, bè bạn !

Lệ phí cho một năm (8 số) là € 30.-

Quý vị muốn đặt mua báo, xin liên lạc qua địa chỉ e-mail: info@congdonghoalan.com.

Quý đồng hương có thể chuyển tiền về trương mục của cộng đồng qua ING-bank (IBAN):

NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Danh sách độc giả đóng tiền báo tính từ ngày 06-12-2021 đến ngày 07-01-2022

Việt Nam Nguyệt San

số 326/12/2021

vinh danh thiên chúa trên trời, bình an dưới thế cho người thiện tâm

mừng Chúa Giáng Sinh nhớ về từ nhân lượng tâm

Cơ quan ngôn luận của Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan

Tijdschrift van de Associatie van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland

stt	ngày trả tiền	tên độc giả	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
01	17-12-2021	T.H. Ta	Spijkensisse	184	€ 90.-	
02	30-12-2021	D.D. Nguyen	Heerenveen	855	€ 30.-	
03	30-12-2021	V.P. Nguyen	Purmerend	589	€ 30.-	
04	31-12-2021	T.G.V. Phan	Hoorn	58	€ 30.-	
05	31-12-2021	V.B. Do	Venlo	33	€ 30.-	
06	31-12-2021	Q.H. Tran	Diemen	559	€ 30.-	
07	02-01-2022	Lê Thị Ngữ	Utrecht	46	€ 30.-	
08	05-01-2022	Vy Văn Vượng	Eindhoven	693	€ 30.-	
09	06-01-2022	Q.D. Dang	Hoorn	62	€ 30,-	
10	07-01-2022	T.H. Ngo	Nijmegen	820	€ 30.-	

Ghi chú: Cảm ơn độc giả V.P. Nguyen đã thông báo điều chỉnh hạn báo.

DANH-DỰ TỔ-QUỐC TRÁCH-NHIỆM

GIA-ĐÌNH QUÂN-CÁN-CHÍNH VIỆT-NAM CỘNG-HÒA TẠI HÒA-LAN

FVVN : Banknr 4861397

IBAN: NL 20 INGB 0004 861397 - DENBOSCH

Trước thềm năm mới Nhâm Dần, thân kính chúc quý đoàn thể, quý niên trưởng, chiến hữu cùng quý ân nhân và đồng hương sang năm mới an khang, vạn sự cát tường
BCH / GDQCCVNCH - Hoà Lan

Ps Nhân đây kính báo đến quý ân nhân trong tháng qua chúng tôi có nhận được sự yểm trợ TPBVNCH :

- Bank: dhr Phạm văn Phước Nijmegen 500€ , mw Liên Trì 5€/ tháng
- Tiền mặt: cháu Mơ Arnhem 100€
Chân thành cảm ơn quý ân nhân

